Štev. 51. (665) L. XIII.
NOVO MESTO, četrtek,
20. decembra 1962

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

Poslej 4 okraji v Sloveniji

Na 8. redni seji okrajnega odbora SZDL so pretekli četrtek razpravljali o ukinitvi okraja in o nalogah, ki jih prinaša ta sprememba

Pretekli četrtek so se člani okrajnega odbora SZDL zbrali na 8. redno sejo, na kateri je predsednik Miro Gošnik poročal o bistvenih razlogih, ki so narekovali sedanje spremembe v teritorialni razdelitvi Slovenije. Opisal je vlogo komune in okraja v osnutkih obeh ustav, zaradi česar se je tudi Ljudska skupščina LRS lotila reorganizacije okrajev v Sloveniji, to pa so medtem naredile tudi že druge naše republike. Po reorganizaciji bodo ostali v Sloveniji 4 okraji; **občine Brežice, Videm-Krško in Sevnica se s 1. januarjem združijo s celjskim okrajem, občine Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje pa z ljubljanskim okrajem.** V celjskem okraju bo po prvih podatkih 268.000 prebivalcev in 72 milijard din narodnega dohodka, v okraju Koper 217.000 prebivalcev in 57 milijard narodnega dohodka, v okraju Ljubljana (kateremu se je priključil tudi celoten dosedanji kranjski okraj) bo 627.000 ljudi in 246 milijard dohodka, v okraju Maribor pa 472.000 prebivalcev s 134 milijardami narodnega dohodka.

Večja oddaljenost komun od okraja prinaša večjo vlogo občinam; postati bodo morale predvsem veliko samostojnejše, saj bo poslej občinski odbor SZDL resničen nosilec politike na svojem področju. Vse kadrovske spremembe v občinah in okraju so podrejene tej glavni nalogi: zagotoviti kar največjo sposobnost in samostojnost občinskih vodstev! — Na seji so nato opozorili na bližnje kadrovske spremembe, pri čemer so zlasti podčrtali pomen in dolžnost pomlajevanja odborov ter upoštevanje dosedanje preobremenjenosti posameznikov. Dejanska aktivnost posameznika naj bo legitimacija za njegovo delo v odboru SZDL. Razprave o kandidatnih listah naj bodo javne, pri čemer ni važno, »kdo je od kod«, temveč predvsem: **KDO KAJ (IN KAKO) DELA!** Razgibano politično delo — razprave o ustavi, priprava letnih planov za leto 1963, bližnji zbori občanov in bližnje spremembe nekaterih občinskih meja — ne sme spričo teritorialnih sprememb niti za hip popustiti, so poudarili člani okrajnega odbora. Ne sme biti nobenega zastoja v političnem in drugem delu, saj nam ostajajo vse dosedanje naloge, ki jih je treba uresničiti ne glede na nove okrajne in občinske meje.

V začasni okrajni odbor SZDL Ljubljana so nato predlagali kot naše odbornike tovariše **Ludvika Goloba, Janeza Gartnarja, Viktorja Lešnjaka, Ivanko Moljk, Franca Pavliniča, Mira Thorževskega, Viktorja Zupančiča, Franca Sladiča in Mira Gošnika,** v začasni okrajni odbor SZDL Celje pa tovariše **Maksa Babiča, Dušana Breliha, inž. Franca Filipčiča, Marijo Hrovat, Jožeta Ogorevca, Ivana Živiča, Staneta Rebernika, Lojzeta Štiha in Zlato Vintar.** Tudi v komisije obeh novih začasnih okrajnih političnih vodstev je predlaganih več tovarišev in tovarišic z našega področja.

»DOLENJSKI LIST« ostane glasilo SZDL za celotno dosedanje področje

V razpravi so nato pojasnili več vprašanj, med drugim tudi problem nadaljnjega izhajanja DOLENJSKEGA LISTA, glasila okraja in občin. Predsednik okrajnega odbora SZDL je razložil načelno stališče obeh novih okrajnih političnih vodstev, da naj DOLENJSKI LIST v celoti pokriva področje, za katerega je izhajal že doslej, manjkajoči del dotacij za 1963 pa bosta prispevala OO SZDL Ljubljana in Celje. V bodoče se bo treba usmeriti na samostojno financiranje s pomočjo občin, za katere bo to glasilo izhajalo. Pravtako bodo morali občinski odbori SZDL razpravljati o svojem povečanem deležu za vzdrževanje pokrajinskega lista, glasnika SZDL na svojem področju. Časnika, ki izhaja že v nakladi 19.200 izvodov, ne more v trenutku nihče nadomestiti, sploh pa je treba vsa sredstva informacij samo krepiti, ne pa ukinjati. Člani okrajnega odbora so se strinjali, da Dolenjski list še naprej izhaja za celotno področje dosedanjega okraja, občinska politična vodstva pa naj ga smatrajo v bodoče še bolj kot doslej za eno izmed najmočnejših in najučinkovitejših sredstev v celotnem idejno-političnem delu. Hkrati naj vidijo v njem živ organizem, ki ga moramo neprestano krepiti.

Na seji so nato sprejeli še protestno resolucijo, ki so jo v imenu vseh članov SZDL v okraju poslali Glavnemu odboru SZDL Slovenije spričo zločina ustašev nad Momčilom Popovičem v Zah. Nemčiji. — Nadalje so sklenili, da se 6-mesečno tekmovanje KO SZDL nadaljuje v vseh komunah, skupne komisije novih okrajnih odborov SZDL pa bodo skupno z občinskimi odbori SZDL ob zaključku določile zmagovalce. **Važno je tudi priporočilo, naj vsi delovni kolektivi zagotovijo, da delovni polet spričo reorganizacij v okraju ne bo nikjer padel. Manj je treba »parlamentirati« in več delati, da bomo izpolnili naloge za leto 1962 in se lotili novih v 1963. letu s prav takim poletom, kot smo ga dosegli zadnje mesece letošnjega leta.**

Ob koncu seje se je tovariš Miro Gošnik zahvalil vsem članom okrajnega odbora SZDL za njihovo sodelovanje in delo v organizaciji, hkrati pa jih je pozval, naj svoje izkušnje in delovno vnemo prenesejo v nove občinske odbore SZDL.

1941

Neodtujljiva pravica in dolžnost narodov Jugoslavije je varovati in braniti neodvisnost ter teritorialno neokrnjenost Federativne socialistične republike Jugoslavije.

Obramba države je pravica in dolžnost vsakega občana, kolektiva, zavoda in organizacije ter federacije, republike, okraja in občine in drugih družbeno - političnih skupnosti.

Za pripravljanje in organizacijo Jugoslovanske ljudske armade je odgovorna federacija, za pripravljanje in organizacijo narodne obrambe pa so odgovorne tudi republike, okraji in občine.

Jugoslovanska ljudska armada je glavna oborožena sila narodne obrambe Jugoslavije.

(Iz osnutka Ustave FLRJ)

1962

VRSTA NALOG V KMETIJSTVU

Akcijske programe kmetijskih organizacij uskladiti s proizvodnimi zmogljivostmi, z investicijami in s programi razvoja občin — Obrati družbene proizvodnje in pogodbeno sodelovanje: dva enakovredna dela — Blagovna proizvodnja na ekonomskih osnovah je edini porok uspeha

V soboto, 15. decembra, so predstavniki kmetijskih organizacij na posvetu, ki ga je sklicala Gospodarska zbornica za okraj Novo mesto, razpravljali o korakih, ki jih je treba storiti zelo hitro, da bi uresničili naloge v kmetijstvu.

Akcijski programi, ki so jih kmetijske organizacije izdelale pred nedavnim, vsebujejo organizacijsko tehnično obdelavo nalog. Ker so sledne zelo obsežne, ne smemo pozabiti na vsebino programov in jih usklajati s proizvodnimi zmogljivostmi, z investicijami in s programi razvoja občin.

Prav obsežnost nalog opozarja na to, da z dosedanjim načinom dela, ki je bil marsikdaj preveč površinski in kampanjski, ne bomo dosegli uspeha. Površine v družbeni obdelavi in površine v pogodbeni proizvodnji so bile doslej neredko edini namen. Površine bodo ostale pomembne še naprej, vendar z razliko, da moramo hkrati organizirati na njih blagovno proizvodnjo na ekonomskih osnovah. Velike investicije v živinorejske obrate zahtevajo proizvodnjo na velikih površinah, ki mora zagotoviti krmsko osnovo, pogodbena proizvodnja pa bo marsikje morala

(Nadaljevanje na 2. strani)

NOVOLETNA ŠTEVILKA

našega tednika bo izšla v soboto, 29. decembra 1962, v dvojnem obsegu, na kar opozarjamo vse naročnike in kolporterje.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Počastitev dneva JLA

V Novem mestu bo jutri zvečer, v petek, v dvorani kina KRKA ob 20. uri slavnostna akademija, na kateri bodo počastili spomin na obletnico ustanovitve JLA. V kulturnem delu programa bodo sodelovali med drugimi tudi sopranistka Vanda Gerlovič, violinist Vladko Škerlak, pianist Marjan Vodopivec, recitator Jože Tiran in Slovenski oktet. Ta dan dopoldne bodo predstavniki JLA in oblasti položili vence v veži narodnih herojev ob Študijski knjižnici.

V soboto bo ob 16. in 20. uri v Domu JLA koncert makedonskih, turških, mehiških in drugih narodnih pesmi. Program bo izvajal ansambel Teodosijevski z Estmo Redjepovo in Nino Spirovo, znano opatijsko nagrajenko. — Od danes naprej vrtijo v Domu JLA posebne filme po znižanih cenah, nekatere pa tudi brezplačno za mladino in odrasle.

K obisku vabi uprava Doma JLA v Novem mestu!

DANAŠNJA NAKLADA: 19.390 izvodov Dolenjskega lista!

Od tega: 18.199 stalnih naročnikov in 1.191 izvodov v kolportaži

VREME

OD 20. DO 30. DECEMBRA

Mrzlo zimsko vreme s pogostnimi, večji del lahnimi snežnimi padavinami. Pomembnejše snežne padavine pričakujemo okrog 23. in 27. decembra.

Dr. V. M.

AGROSERVIS:

S POLOVICO MANJ SREDSTEV SO USTVARILI TOLIKO KOT PREJ!

Odkar se je strojno kovinski del Agroservisa v Brežicah odcepil in postal enota IMV Novo mesto, se je remontna dejavnost Agroservisa reorganizirala in utrdila. Razcepitev proizvodnega obrata je običajno vedno neprijetna in boleča stvar, pri Agroservisu pa pomeni pridobitev, saj zdaj nimajo vse izgub pri posameznih prevzetih delih, kot je bilo to nekdaj. Nekdanji direktor, ki je podjetje ob reorganizaciji zapustil, je namreč na dokaj neodgovoren način sklepal pogodbe z naročniki v okviru takšnih zneskov, v kakršnih kljub najboljši volji kolektiv naročil ni zmogel uresničiti. V poldrugem letu dni je na ta način povzročil podjetju okoli 20 milijonov dinarjev škode.

Stanje se je zdaj toliko popravilo, da je 47 odst. nekdanjega podjetja, kolikor ga je ostalo v Agroservisu, ustvarilo letos 90 odst. tega, kar so ustvarjali v podjetju pred ločitvijo. Sredstva skladov so letos celo za 100 odst. višja, režijske stroške, ki so prej znašali 22 odst., pa so znižali na 8 odst. Delo v delavnicah so racionalizirali. Na razpis direktorja so se javili 4 kandidati, vendar je ljudski odbor 2 člana kolektiva odklonil, ostala dva pa je odklonil kolektiv, ker nista izpolnjevala pogojev.

Kolektiv je lani, ko je štel 129 članov in je razpolagal z obsežnejšimi strojnimi napravami, ustvaril 129 milijonov dinarjev vrednosti, letos, ko so se osnovna sredstva znižala za 53 odst., kolektiv pa na 71 ljudi, pa so ustvarili 118 milijonov din. To je dokaz več o tem, da je od kvalitete vodstva v obratu odvisno marsikaj.

Glavno dejavnost Agroservisa predstavlja splošni remont kmetijske in ostale mehanizacije. Po vrednosti delajo 58 odst. uslug kmetijskim organizacijam, ostanek pa nekmetijskim. Naročil imajo dovolj, ugotavljajo pa, da bi jih lahko bilo dovolj že prej in da jim ne bi bilo treba zaiti v težave, če bi že pred ločitvijo imeli boljše vodstvo. V treh letih računajo brez tuje pomoči ustvariti toliko, da bodo obnovili prejšnje proizvodne zmogljivosti. S svojimi uslugami so prodrli že daleč na jugoslovansko tržišče, saj ustvarjajo le 60 odst. vsega pri ponudnikih iz LRS (samo 16 odst. v občini Brežice), preostalih 40 odst. pa v drugih republikah.

Pozdrav iz Valjeva

Desetar Janez Pavšič, ki služi vojaški rok v Valjevu, čestita za praznik naše slavne jugoslovanske vojske vsem njenim pripadnikom, hkrati pa želi vso srečo v letu 1963 prebivalcem Čučje mlake.

Česa čakajo ostala trgovska podjetja?

V Ljubljani prireja trgovska mreža že več let pred novoletnimi prazniki sejem. Potrošniku omogočijo nakup proizvodov po znižanih cenah, rešijo ga gneče ob nenobletnih nakupih in razen tega prodajo marsikaj, kar bi sicer obležalo in bremenilo sredstva trgovine do naslednjega leta. V Novem mestu bi bilo sejem prav gotovo težko organizirati, »ŽELEZNINA« pa je že lani kljub temu nudila potrošnikom pri novoletnih nakupih izreden 4-odstotni popust, katerega so letos povišali na 6 odstotkov. V ostalih trgovskih podjetjih v občini ni prinesla posebnih izboljšanj, izbira blaga je še vedno slaba, potrošniki pa so na zbornih volivcev še vedno polni graje o trgovini. Česa čakajo trgovci? Mar res tega, da bo občina povabila na naš trg trgovska podjetja iz drugih področij in tako razmajala to, kar je potrebno razmajati?

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Ni se še poleglo ogorčenje naših ljudi zaradi zločinskega ustaškega napada na naše predstavništvo v Mehlemu (Bonn) in še vedno prihajajo protesti z vseh krajev naše države, toda v Zahodni Nemčiji je prišlo že do novih protijugoslovanskih ustaških provokacij. Med tem ko je javno tožilstvo v Bonnu več ali manj zaradi pritiska javnega mnenja prisiljeno, da še nadalje lovi ustaške bandite ter jih je doslej spravilo za zapahe že 24, pa se vzporedno po drugi strani odvija druga akcija, da bi ustaške zločince prikazali kot »dobre fante«, ki so izvršili napad na jugoslovansko predstavništvo le kot »goreči protikomunisti«.

Tako je zahodnonemška televizija omogočila skupini »prijateljev tistih, ki so izvršili atentat na jugoslovansko trgovinsko predstavništvo«, da so nastopili v oddaji »kritična analiza vzrokov« (misli za zločin v Mehlemu). Eden izmed nastopajočih ustašev (imen seveda niso povedali), je med drugim izjavil, da »mladeniči, ki so izvršili atentat niso mislili nič hudega.« Sam zločin pa so opravičevali kot akt »protikomunizma«.

Zahodnonemška televizija je prikazala milijonom več ali manj neobveščenih gledalcev zločinski napad v Mehlemu tendenciozno in napačno kot akcijo »protikomunizma«, politično dejanje, in ne kar je v resnici, navaden zločin, kazniv tudi po zahodnonemškem kazenskem pravu.

In ponavlja se stara praksa iz Hitlerjevih časov. Tudi takrat so prikrivali nasilja in zločine z izgovorom »boja proti rdeči nevarnosti«.

Namesto obljubljenih ostrih ukrepov s strani bonnske vlade proti krivcem zločina in ustaškim ter drugim emigrantskim organizacijam, smo priče, da jim dajejo potuho, skušajo jih v naprej »oprati« odgovornosti za zločin pred nemško javnostjo ter jih hrabrijo, naj še nadaljujejo s takim

POTUHA ZLOČINCEM

»ostrim« bojem proti »komunistični nevarnosti«. Dovolili so jim celo, da javno zbirajo prispevke za »pakete« izvršilcem zločina, ki so za zapahi.

Znano je, da je med jugoslovansko vojno in povojno emigracijo prišlo v zadnjih letih in še posebno po Zakonu o amnestiji do ostre diferenciacije. Vsi tisti, ki imajo na vesti zločine, so se čutili ogrožene, ker so videli, da jih »vojska« zapušča. Tudi razne emigrantske organizacije niso ničesar drugega kot orodje v rokah določenih političnih zahodnonemških krogov, orodje, ki pa seveda kompromitira tudi zaščitnike. Ti bedni emigranti se tega dobro zavedajo, vedo, da njihova barka nerešljivo tone, da so zaničevani, prezirani, hlapci z negotovo prihodnostjo. Te bedne emigrantske skupinice tudi politično ne pomenijo ničesar ter so že vnaprej obsojene na propad.

Dejstvo, da so ustaši in drugi zločinci dobili politični azil v Zahodni Nemčiji meče, milo rečeno, čudno luč na zahodnonemško vlado in na njene obljube, da bo spoštovala mednarodne obveznosti. Na nevaren razvoj v Zahodni Nemčiji opozarjajo tudi druga napredna gibanja. Ustvarili so pogoje za rast in razvoj neofašizma. V sporočilu štirih skandinavskih komunističnih partij so še posebej poudarili zaskrbljenost, ker v Zahodni Nemčiji bivši Hitlerjevci »v veliki meri usmerjajo politiko bonnske vlade in nemških oboroženih sil«.

Z nacisti, ustaškimi zločinci in tistimi, ki jih podpirajo in dajejo potuho, se ne diskutira: taki morajo na zatožno klop in odgovarjati za svoje zločine. To pa odločno zahteva naša javnost in vlada.

VRSTA NALOG V KMETIJSTVU

(Nadaljevanje s 1. strani)

dopolnjevati to, česar družbeni kmetijski obrati ne bodo mogli zagotoviti za svojo živinorejsko proizvodnjo. Razne oblike pridobivanja zemljišč (odkup, zakup in zaokroževanje) ostanejo še naprej prva naloga, kvalitetna proizvodnja v kmetijstvu, ki bo s sodobno obdelavo na strnjenih površinah nudila velike pridelke, pa je druga naloga, ki narekuje, da se morata družbena in pogodbena proizvodnja med seboj prepletati in dopolnjevati.

Ozrimo se najprej po investicijah. 8 tisoč novih stojišč za goveda in vzreja 10 tisoč bekonov zahtevata v obdobju 1962 do 1963 krmsko osnovo na 2 tisoč hektarih zemljišč v družbeni proizvodnji. Od tega smo doslej ustvarili 35 odstotkov, torej moramo še vedno pridobiti 1700 hektarov zemljišč. Površine predstavljajo ozko grlo, zato morajo ta problem vsi kmetijski obrati v svojih proizvodnih in finančnih programih temeljito obdelati. Združevanje zemljišč je, tako smo ugotovili že v dosedanji praksi, dolgotrajen proces, zato ne smemo odlašati. Kmetijski obrati naj v svoji okolici določijo interesna področja, kamor se bodo širili, da bi se izognili dvojnim postopkom pri zamenjavah zemljišč. Določiti je treba toliko hektarov letos, toliko prihodnje leto itd., da bo zasebni kmet vedel, katero področje je namenjeno podružabljanju in kje lahko razvija svojo proizvodnjo za dlje časa.

1 milijarda 426 milijonov din investicij (815 milijonov je iz OIF že zagotovljenih) zahteva skrbnega dela pri zbiranju sredstev za lokalno soudeležbo in trdno politiko investiranja. Gradnja novih objektov naj bo časovno razdeljena na posamezna četrtletja in mesece, da bi se res enakomerno razvijala. Samo na ta način bomo preprečili jesensko naglico, ki je pri gradnjah že prešla v navado. Investicijske programe naj kmetijske organizacije pretresejo skupaj s predstavniki banke in občine, občinski organi pa naj hitreje odobravajo lokacije za gradnjo objektov, ker je kmetijstvo na ta račun izgubilo že marsikatero tranšo iz posojil.

Pogodbeno sodelovanje v zadrugah bo dalo uspeh le, če bo usmerjeno v blagovno proizvodnjo. Po eni strani si morajo zadruge z njim zagotoviti surovine za lastno proizvodnjo (mlada živina za vzrejo, prašički, krmske rastline, slama itd.), po drugi strani pa mora pogodbena proizvodnja zagotoviti presežke za domače tržišče, ker je pretežni del družbene proizvodnje namenjen izvozu. Edini namen je kvalitetna pogodbena proizvodnja, takšna, v kateri bo zadruga od podpisa pogodbe, skozi vse stopnje obdelave do spravila pridelka spremljala kmetovo delo. Niso pomembne samo površine, ampak hektarski donosi, ne več kontrahaža v starem smislu, ampak pogodbeno sodelovanje kot resen dogovor, da bo kmet v svoji proizvodnji upošteval sodobno kmetovanje in zadrugi vrnil sredstva, ki jih bo vložila, tako da ji bo prodal dogovorjene količine pridelka. V pogodbeni proizvodnji se ne moremo več s kmetom pogajati za ar ali dva posevka, ampak za hektare, na katerih naj svojo proizvodnjo specializira (prideluje naj samo krompir ali samo koruzo, in ne več vse od kraja). Šele ko bo kooperacija razvita na večjih površinah, bo zadruga lahko opravljala strokovno službo in nadzor, hkrati pa bo oboje tudi ceneje. Na dosedanje težave v blagovnem prometu (umetna gnojila, semenska služba ipd.) ne smemo pozabljati, vendar bodo z večjo, širokopoteznejšo proizvodnjo vse manjše. Umetnih gnojil ne moremo kupovati samo v sezoni, ker tovarne v tistih treh mesecih pač ne morejo zadostiti vsem potrebam, saj proizvajajo vse leto. Dogovorjene cene za odkup krompirja (o tem smo že pisali) omogočajo zdaj kooperacijo s krompirjem na velikih površinah, saj je kmetu cena za prihodnje leto zagotovljena (seveda samo v primeru, da podpiše z zadrugo pogodbo).

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V ponedeljek sta na ločenih sejah zasedala oba zbora Ljudske skupščine LRS in sprejela zakon o javnih cestah, odlok o začasnem financiranju republiških potreb v prvem tromesečju 1963, republiški zbor pa je sprejel še zakon o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v LRS, po katerem bodo namesto dosedanjih osmih poslej v naši republiki le štirje okraji.

Predlog zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v LRS je obrazložil podpredsednik IS dr. Joža Vilfan, ki je uvodoma poudaril, da je bil postopek sicer hiter, ne pa nepričakovan. Do združevanja okrajev je prišlo že prej tudi v drugih republikah. Tudi v naši republiki je bilo pričakovati, da bo pred sprejetjem nove ustave treba izvršiti spremembe območij okrajev. Tehnični vzroki pa so narekovali, da se pristopi k spremembam na koncu leta. Daljši, kompliciranejši postopek bi slabo vplival na delo na terenu. To bi demobiliziralo delo upravnega aparata. V tem je tudi glavni vzrok za tako hiter postopek. Sam ukrep pa je pozitiven, ker pomeni prizadevanja za nadaljnjo krepitev komun. Število uslužbencev na okrajih se bo zmanjšalo, razen tega pa se bo izboljšala kvaliteta njihovega dela. Do sprememb bo prišlo tudi v sami organizaciji okrajev, katerih delo bo predvsem analitično, inštruktorsko in inšpekcijsko.

Tovariš Vilfan je še posebej poudaril, da združevanje okrajev ne bo pomenilo siromašenje tistih komun, kjer je bil doslej sedež okraja in kjer so razvili razne vzgojno-izobraževalne, kulturne in druge institucije. Le-te bodo živele tudi v prihodnje, ker tudi do sedaj niso obstajale zaradi okrajev, ampak zaradi družbenih potreb. Novi okraji in tudi republika si bodo morali prizadevati in skrbeti, da bodo komune te dosedanje naloge opravljale tudi v prihodnje.

● Zakon o javnih cestah je obrazložil sekretar za promet LRS Bojan Polak, ki je navedel nekaj zanimivih podatkov o stanju naših cest in prometa. Tako se je od leta 1946 povečala obremenitev cest za 4,3-krat, do leta 1970 pa se bo promet povečal še za štirikrat. Izmed vseh cest v Sloveniji je samo 10 odstotkov modernih cest. Zaradi prahu in negladkih površin utrpimo škode za 8 milijard din letno. Neposredni koristniki cest prispevajo samo 18 odstotkov k splošnim stroškom cest. Toda če upoštevamo hitro naraščanje prometa, ugotovimo, da bo ta

ZMANJŠANJE OKRAJEV – UKREP ZA NADALJNJO KREPITEV KOMUN

prispevek iz leta v leto večji. To omogoča najemanje kreditov za ureditev cest in realizacijo tehničnih elementov, ki mora biti končana v desetih letih. Več interesa za ureditev cest bi morale pokazati tudi gospodarske organizacije, saj je jasno, da so ceste sestavni del našega gospodarstva.

● Na dvodnevnem posvetovanju o rehabilitaciji invalidnih oseb v Sloveniji, na katerem je sodelovala tudi tovarišica Lidija Šentjurc, je povedal uvodne misli predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Stane Kavčič. Opozoril je predvsem na potrebo po razvijanju etike medsebojnega razumevanja. Dejal je, da je potrebno, da namesto pisanih zakonov stopi v ospredje skrb samih delovnih kolektivov oziroma upravljavcev. Če govorimo o osvobojenem delu, o socialističnih odnosih, potem je sestavni del takih odnosov tudi skrb za invalidne osebe. Rehabilitacija pa se mora odvijati v pogojih moderne tehnike dela. Delavnice z obrtniško organizacijo dela celo s popolnoma zdravimi ne opravičujejo več ekonomskega obstoja. — Za predsednika Stalne konference za rehabilitacijo invalidnih oseb v Sloveniji so izvolili tovariša Silva Hrasta, člana Izvršnega sveta LS LRS.

● Zvezni izvršni svet je nedolgo tega razen drugih predpisov sprejel tudi osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izkoriščanju kmetijskih zemljišč. Po tem osnutku se uvaja komasacije kot ukrep za zbiranje in zaokroževanje zemljišč, da nastanejo večje in za sodobno agrotehnično obdelavo prikladnejše parcele. Lastnik zemljišča, če je kmet, dobi iz komasacijske mase ustrezno zemljišče iste kulture in rodovitnosti. Komasacija ne sme zajeti večje površine, kakor je nujno potrebno, da se doseže njen namen — prikladnejša parcela za sodobno obdelavo. Možna pa je samo tedaj, če s predpisi o arondaciji ni mogoče urediti in zaokrožiti zemljišč kmetijske organizacije.

● V soboto dopoldne je nad 150.000 Beograjčanov počastilo spomin narodnega heroja Momčila Popovića, ki so ga zahrbtno ubili ustaški morilci. Pogrebna svečanost je bila na surčinskem letališču, kjer je pristalo posebno letalo, ki je pripeljalo posmrtne ostanke žrtve ubijalcev. Momčila so pokopali na pokopališču, kjer so pokopani zaslužni delavci. — Z vseh koncev sveta prihajajo poročila o ogorčenju, ki ga je pri vseh, ki jim je pri srcu svoboda in demokracija, vzbudil gnusni napad ustašev na prostore naše trgovinskega predstavništva v zahodnonemškem glavnem mestu. Tudi v naših krajih in podjetjih se še niso polegli protesti proti politiki zahodnonemškega režima, ki mirno dopušča, da se mu v nedrih spet redi fašizem.

● Snežni plaz je med karavlama Ljubelj in Zelenica zasul 14 graničarjev JLA. Zahvaljujoč hitri intervenciji reševalcev so jih 12 rešili, dva graničarja pa sta podlegla poškodbam.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

Predsednik Tito, ki je na zasebnem obisku v Sovjetski zvezi, je v torek zvečer po slavnostni večerji odpotoval iz Moskve v Kijev.

Podpredsednik Zvezmega izvršnega sveta Edvard Kardelj je v torek prispel na devetdnevni uradni obisk v Indijo. S posebnim letalom se je pripeljal iz Indonezije v New Delhi

Predsednik Kennedy je po televiziji izjavil, da bo minilo še nekaj časa, preden bo med njim in premierom Hruščovom mogoče kako resnično razumevanje. Prav tako je dejal, da izjave sovjetskega premiera pričajo, da »razume, v kako nevarnem svetu živimo«.

Zaupali so v lastne sposobnosti

Obisk v kolektivu SPLOŠNEGA MIZARSTVA v Vidmu-Krškem

Če bi pred tremi leti povprašali v **Splošnem mizarstvu v Vidmu-Krškem** po proizvodih, bi prav gotovo malo zvedeli. Takrat se je namreč to podjetje šele ustanovilo. Začetek je bil težak. Dva majhna prostora in nekaj komaj uporabnih strojev je bila osnova za začetek. Če ne bi 26 mizarjev, kolikor je bilo takrat zaposlenih, krepko zagrabilo za delo in če si ne bi vodstvo podjetja tako prizadevalo, prav gotovo danes ne bi mogli pisati o uspehih Splošnega mizarstva. V sorazmerno kratkem razdobju se je močno postavilo na noge in se uveljavilo ne samo na območju občine in okraja, temveč tudi v ostalih krajih naše republike. V okviru občine je podjetje prevzelo vseh naročil samo 15 odst., okraja 45 in republike 40 odst. Kolektiv je tako hiter vzpon dosegel predvsem zaradi kvalitetne in hitre izdelave naročil ter solidne dobave proizvodov. Prodreti na tržišče ni lahko, kdor pa uspe, si s tem zagotovi bodočnost. Prav zato člani delovnega kolektiva Splošnega mizarstva z zaupanjem gledajo na razvoj svojega podjetja. **Splošno mizarstvo izdeluje kompletno stavbno opremo, kompletno notranjo opremo stavb, opremo raznih gostinskih lokalov, pisarn in drugih prostorov, predeluje les, opravlja vsa parketarska dela, sprejema posamezna naročila kosovnega pohištva ter opravlja mizarske usluge na domu.**

Zaprosili smo predsednika upravnega odbora podjetja **IVANA BAJCA**, naj nam, kaj pove o razvoju podjetja. Prisluhnimo njegovim besedam:

»Kadar govorimo o uspehih podjetja, moramo poudariti, da so bili ti uspehi doseženi zato, ker je celoten kolektiv zaupal v lastne sposobnosti in ker nas je vse navdajala želja po napredku. Začelo se je že v prvem letu obstoja našega podjetja, ko smo dosegli 31,600.000 dinarjev celotnega dohodka in s tem presegli planske obveznosti za 9,600.000 dinarjev. Prvi uspeh nas ni uspaval. Še z večjo delovno vnemo smo se lotili novih nalog. Slenili smo graditi novo delavnico. S pomočjo investicijskega posojila in lastnih sredstev smo uspeli uresničiti tudi ta načrt. Tudi pri gradnji delavnice so se člani našega kolektiva lepo izkazali s prostovoljnimi delovnimi akcijami.«

15. julija 1961 so člani kolektiva praznovali pomembno delovno zmago — otvoritev nove delavnice. Pozabili so na vse napore in težave, s katerimi so se v preteklosti spoprijemali in ponosno razmišljali ter razpravljali o bodočnosti podjetja.

Direktor podjetja **ROMAN DULAR** je imel pred seboj kup zapisnikov sej delavskega sveta in upravnega odbora, jih prelistaval in si beležil. Rade volje nam je povedal tole:

»Pri razvoju našega podjetja so odigrali nedvomno zelo pomembno vlogo organi delavskega samoupravljanja.

Slika pove, da jim spet primanjkuje prostora; zato so sklenili: »Podaljšali bomo proizvodno halo še za 10 metrov!«

Na sejah, ki so se včasih zavlekle pozno v noč, smo razpravljali, sklepali in analizirali. Z razvojem in utrditvijo delavskega samoupravljanja smo tudi uspeli izboljšati notranjo organizacijo dela in doseči to, kar danes imamo.

Z vselitvijo v nove prostore so bili dani pogoji za povečanje proizvodnje. V letu 1961 je bilo pri nas 39 zaposlenih in smo sklenili ustvariti 38,000.000 dinarjev dohodka, dosegli pa smo ga 49,700.000 dinarjev.

V začetku letošnjega leta se je našemu podjetju pridružil mizarski obrat »Lipa« iz Prekope v Kostanjevici, prvega aprila pa celotno mizarsko podjetje »Lipa« iz Prekope. Pripojitev je bila vsestransko koristna. Omeniti moram še, da smo 1. maja uredili lastno žago. Na osnovi vsega tega smo letos zaposlili že 81 ljudi in že do 10. decembra dosegli letni proizvodni plan 104,000.000 dinarjev. Mimogrede naj še omenim, da je vrednost osnovnih sredstev ob ustanovitvi podjetja znašala 1,600.000 dinarjev, danes pa se številka suče že okoli 40,000.000 dinarjev.«

Splošno mizarsko podjetje ima velike načrte. Prihodnje leto nameravajo v podjetju izvesti specializacijo posameznih obratov, podaljšati obstoječe delovne prostore za 10 metrov in povečati zunanjo skladiščno lopo. Prav tako bodo zastarele stroje postopoma nadomestili z novimi. To je samo delček tistega, kar še nameravajo uresničiti. Marsikaj so tudi nam zamolčali. Želijo pač malo govoriti in veliko narediti.

Ko smo si po lepo urejeni delavnici ogledovali njihove proizvode, smo se mimogrede pogovorili še z nekaterimi delavci, ki so v podjetju vse od začetka.

JOŽE PAVKOVIČ nam je povedal: »Naš trud ni bil zaman. Dosegli smo takšen uspeh, kakršnega nismo pričakovali. Uspehe pa smo dosegli zato, ker smo si jih vsi želeli in si prizadevali za njihovo uresničitev.«

FRANC BOGOLIN je dodal: »Še boljši in še večji kos kruha si bomo odrezali takrat, ko bomo proizvodnjo še povečali. Osebni dohodki bodo porasli le na osnovi naših še večjih prizadevanj.«

JOŽE ZAGRAJSEK se je dotaknil delovnih pogojev v podjetju in dodal: »Priznati moramo, da so se delovni pogoji pri nas že bistveno izboljšali, vendar pa še ne v zadovoljivi meri. Tudi sedanji novi prostori postajajo pretesni. Zgraditi moramo nove.«

Morda bi še marsikoga kaj vprašali, pa ni bilo časa. Prišli so kamioni in zaposleni so jih morali naložiti. Tudi tega dne so bili izdelki splošnega mizarstva iz Vidma-Krškega odpeljani v razne kraje po Sloveniji.

Delovni kolektiv nas je naprosil, naj v tem sestavku objavimo še naslednjo čestitko:

KOLEKTIV SPLOŠNEGA MIZARSTVA ŽELI VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1963!

Drago Kastelic

Pogled v novo delavnico prizadevnih mizarjev Splošnega mizarstva v Vidmu-Krškem

Vsem vojakom v FLRJ

pošilja iskrene čestitke za 22. december vojak **Pavle Cerovšek**, ki služi vojaški rok v Titogradu. Mladini iz Studenca in domačim pa vošči srečno novo leto.

Obisk predstavnikov iz Danske

Kot gosta sekretariata IS FLRJ za trgovino in turizem sta prispela v Jugoslavijo g. Hugo Andrec, generalni direktor poldržavne agencije za potovanja in zdravljenje revmatikov in rekonvalescentov Skandinavije in njegova soproga, ki je zdravnik — specialist za tovrstne bolezni. Gosta sta v spremstvu predstavnika sekretariata IS FLRJ, zastopnika Turistične zveze Slovenije in predstavnika »Kompasa« iz Ljubljane obiskala 12. decembra tudi naša zdravilišča Dolenjske in Šmarješke Toplice ter grad Otočec, kjer so jim predstavniki Dolenjske turistične zveze in omenjena gostišča pripravili prisrčen sprejem.

Organizacija Helserejser, ki združuje 14 skandinavskih potovalnih agencij, namerava s sodelovanjem letalske družbe SAS in ADRIA-AVIOPROMET organizirati stalna potovanja turistov-rekonvalescentov z avioni na zagrebško letališče. Tam bodo formirali skupine po 30 oseb in jih napotili v naše turistično rekonvalescentne centre. V letu 1963 bo sklenjenih več potovanj v obdobju od 2. maja do konca oktobra.

Pred odhodom sta se gosta zelo pohvalno izrazila o obiskanih turističnih centrih in se predstavniku Dolenjske turistične zveze še posebej zahvalila za zanimiv prikaz lepot naše Dolenjske v barvnih diapozitivih.

Z ozirom na veliko zainteresiranost g. Andreea in soproge za naše kraje bomo verjetno tudi na Dolenjskem v prihodnji sezoni že sprejeli prve goste iz Skandinavije.

Jutri bo seja obeh zborov OLO

Predsednik OLO Stane Dolenc je sklical za jutri, 21. decembra, 32. skupno sejo obeh zborov OLO, ki bo v dvorani Sindikalnega doma v Novem mestu. Na seji bodo sprejeli odlok o spremembah odloka o proračunu OLO za 1962, ukinili bodo okrajni sklad za štipendije in sprejeli odločbo o prenehanju Uradnega vestnika za okraj Novo mesto. Odborniki bodo sklepali tudi o podelitvi novoletnih nagrad uslužbencem in delavcem okrajnih organov in zavodov, potrdili bodo pravilnik o osebnih dohodkih uslužbencev Gospodarske zbornice za okraj Novo mesto, razen tega pa bodo sprejeli tudi več poročevalnih izjav. Občini Črnomelj naj bi iz proračunske rezerve podelili posebno finančno pomoč, prav tako pa bodo sklepali o nekaterih drugih obveznostih in imenovanjih. Na koncu seje bodo izvolili že odbornike v začasna okrajna ljudska odbora Ljubljana in Celje.

RK pozimi: prva pomoč in zdravstvena vzgoja

V Novem mestu se je v nedeljo, 16. decembra, zbral plenum OO RK. Potrdili so ukinitev okrajnega odbora RK Novo mesto v zvezi z reorganizacijo, izvolili delegate v OO RK Celje in OO RK Ljubljana ter se dogovorili o obračunih finančnega poslovanja OO RK Novo mesto in občinskih odborov RK. Nato so razpravljali o prvi pomoči. Ker je bil letos končno le izdelan enoten program tečajev prve pomoči za vso FLRJ, so v vseh 7 občinah v teku priprave na 35 tečajev, 6 pa jih že poteka ali pa so že zaključeni. Zimski čas bodo organizacije RK na vasi porabile tudi za zdravstveno-vzgojno delo. OO RK bo v prihodnjih dneh priredil seminar za prosvetne delavce, ki bodo te tečaje na vasi vodili.

Plenuma so se udeležili predstavniki OO RK Ljubljana, OO RK Celje in podpredsednik GO RK Slovenije dr. Marjan Ahčin. Ob koncu plenuma se je vsem aktivistom RK zahvalil predsednik OO RK Novo mesto inž. Ivo Zobec za plodno sodelovanje in poudaril, da je prepričan, da bodo v tej humani organizaciji sodelovali še naprej, saj jih je združevalo delo.

Spet velik promet na sejmišču

Novomeško sejmišče je bilo pretekli ponedeljek izredno dobro obiskano. Kupci s Hrvaškega, (celo iz Like in splitskega okraja), nekaj pa tudi domačini, so pokupili 877 prašičkov od 916 naprodaj pripeljanih. Ker je bilo tokrat veliko povpraševanje, je cena poskočila; znašala je 4000 do 7000 din.

Iz Novega Sada pozdravljajo

Ob prazniku JLA čestitamo vsem delovnim ljudem na Dolenjskem, posebno pa pozdravljamo prijatelje, domače in dekleta — vojaki: **Viktor Avsenik** z Drganjih sel, **Jože Kaferle** iz Mirne peči in **Karel Oraž**.

ZABELEŽENO

Pomenek z računovodjem

Srečala sva se slučajno, pomenek pa ni bil slučajen. Pobaral sem ga, kako je v njihovem podjetju: proizvodnja, letni plan, dohodki in storilnost pa to in ono, kar sodi v takle gospodarski pogovor. Možak ni bil v zadregi za odgovor; videlo se je, da ne pozna samo računov v tovarni, temveč tudi vse druge probleme.

Dejal je: »Zdajle bi lahko prodali vsaj še za 200 milijonov izdelkov, morda pa tudi za 300, če bi jih namreč imeli . . . A smo se letos od januarja tja do maja obračali v proizvodnji kot otrok ob kupčku nesreče. Na sestankih so domači vodilni govorili: ‚Počakajmo, nič se še ne ve, kako bo s temi novimi predpisi! Počakajmo, da bomo videli, kako se bodo obračali drugi . . .‘ Pa smo res čakali in zato marsikaj zamudili. Od poletja do novembra smo bezljali s planom kot voznik s splašenimi konji. Kaže, da ga bomo decembra do kraja uresničili, toda: vse smo sproti prodali. Zalog nimamo, skladišča izdelkov so prazna, vse gre takoj v denar! Zdaj je kolektivu žal, da nima vsaj še za kakih 200 milijonov izdelkov, ker bi jih zlahka vnovčili, saj si kupci podajajo kljuke naših vhodnih vrat . . .«

Vem, da si ni nič izmislil. Ime kolektiva? Ni važno, saj ni osamljen v našem okraju; zdaj ugotavlja še marsikdo posledice čakanja in mencanja v prvih mesecih letošnjega leta. Znatne napore vlagajo prenekateri kolektivi v to, da bi te dni do kraja uresničili svojo dolžnost do skupnosti, kar preradi pa pri tem pozabljajo, kako počasi so se letos januarja, februarja in marca lotevali svojih nalog. Vse je spet »čakalo na inštrumente« in radovedno ugibalo, kje bodo »luknje«, skozi katere bi se kazalo izmuzniti zakonitostim tržišča in predpisom. Zdaj jih je palica udarila z debelim koncem; nekatere je zadela prav na glavo.

Do novega januarja in novega planskega leta pa je komaj še 11 dni. Mar se spet ne bomo ničesar naučili iz letošnjih izkušenj?

D. L.

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Kmetovalec: Kaj naj storim s teboj, da bom imel čim več koristi?

Prašič: Oderi mi kožo in jo oddaj zbiralnici **KOTEKS TOBUSA!** Blok za oddano kožo skrbno shrani, ker z njim sodeluješ pri jubilejnem nagradnem žrebanju, ki ga prirejata »Kmečki glas« in »Koteks Tobus«. Če boš imel srečo dobiš avto, material za hišo, moped, radio aparat ali kaj drugega izmed številnih dobitkov!

Kmetovalec: Saj res, tako bom storil. Kožo oderem, tako prejmem za njo denar in morda dobitek.

PISMA UREDNIŠTVU

Kdo je kriv?

Tovariš urednik!

Podjetje »Prevoz« iz Brežic je 15. decembra ustavilo avtobusni promet na cesti Brežice — Pišece.

Pišece so od Brežic oddaljene 15 km, avtobusno zvezo pa smo imeli po vojni vsak dan dvakrat: zjutraj in popoldne. Na to progo je bilo vezanih okrog 4700 ljudi iz Sromelj, Pišec, Globokega in Artič. Doslej je avtobus dovažal tudi pisemske in druge pošiljke štirim poštam v teh krajih. Z avtobusi pa so se redno vozili delavci, uslužbenci, šolarji in ostali prebivalci, ki so odhajali v Brežice po opravkih.

Osemnajsto leto po vojni se upravičeno sprašujemo, ali se je kaj takega res moglo zgoditi. Če bi do tega prišlo v prvih letih, ko je bilo vse polno težav in problemov, se najbrž ne bi spraševali: zakaj? Podjetje »Prevoz« je že prej obljubilo, da bo ukinilo progo, zdaj pa je bilo primorano »obljubo« izpolniti. Zakaj? Zato, ker je cesta Pišece-Brežice nesposobna za kakršenkoli promet. Dokler ni bilo v Novem mestu cestnega podjetja, so ceste še nekako vzdrževali, ko pa je podjetje začelo z brigadnim načinom popravil, je to odpadlo. Nekateri odgovorni sicer zatrjujejo, da je brigadni sistem popravljanja boljši, vendar če bi bilo to res, najbrž ne bi upravičeno tarnalo 4700 ljudi, ki so ostali na cedilu. Ugotavljamo, da na tej cesti že dva meseca nismo videli brigade. Kaže, da to odgovorni činitelji počenjajo popolnoma namerno. Govorijo tudi, naj bi »Prevoz« sam popravljal cesto, kot je storil rudnik Globoko.

Na slabih cestah niso prizadeti samo potniki, pač pa tudi podjetje, ker se njegovi avtobusi uničujejo. Tega bi se morali zavedati pri cestnem podjetju, saj so zaradi takih cest prizadeta mnoga druga podjetja.

Se to: prej, ko je bil cestar zadolžen za zadnji odsek ceste v Pišecah, je v času poledice cestišče posipal s peskom, zdaj pa tega ni in nedavno avtobus ves teden ni mogel na postajo. Tudi obcestni jarki niso očiščeni. Če je deževje, se cesta spremeni v potok, ki neusmiljeno orje cestišče.

Prepričani smo, da se bodo odgovorni pozanimali za problem in ga ugodno rešili.

AVGUST MOLAN,
Dednja vas

Nesreča — pošta pa zaprta!

Tovariš urednik!

S pošto imamo vsak dan opravka: prejmemo časopise, pisma, poštne nakaznice, pošiljamo pisma, pakete, vlagamo denar, telefoniramo itd. Da morajo k rednemu poslovanju pošte tudi državljani prispevati svoj delež, je več kot jasno.

Zgodilo se je, da je poštni upravnik sprejel paket in se obvezal, da bo spremnico sam izpolnil, pošiljka pa naj bi šla še isti dan naprej. Vendar je bil paket po dveh dneh še na pošti.

Stranka je oddala dve priporočeni pismi za dva različna kraja v Sloveniji. Bili sta enako težki. Na enem pismu je že bila znamka, upravnik pa je obe pošiljki enako zaračunal.

Vlagatelj je prinesel določeno vsoto na hranilno knjižico, upravnik pa mu je vpisal večji znesek. Prvi je imel sitnosti, drugi pa seveda še večje... Toda kam to vodi?!

Zgodila se je nesreča. Avtobus je zdrsnil pod cesto, reševali pa so ga šele drugo popoldne (med četrto in šesto uro!). Upravnik je pošto zaklenil in dolgo opazoval, kako so reševali. Tisti, ki smo čakali pred zaklenjenimi vrati, smo upravičeno negodovali. Sploh ne vem, zakaj pošto zaklepa in hodi po nujne stvari? Kaj bi bilo, če bi koga v odsotnosti upravnika klical telefon ali če bi moral občan nujno klicati pomoč in podobno?

Nisem pa še povedal, da se to dogaja na Suhorju!

MARIJAN PAVLIHA
učitelj, Suhor

Otežkočeno delo mladine v Selih

Tovariš urednik!

V Selah imamo precej organizacij in društev. Vse se borijo s prostori. To traja od ustanovitve gasilskega društva. Organizacije se zbirajo v gostilni, kar sploh ni primerno. Aktiv LMS je uspešen in se lahko ponaša pred ostalimi aktivi v občini, prav gotovo pa bi bilo tudi delo mladincev plodnejše, če bi imeli svojo sobo. Bilo je precej neuspešnih prošenj kmetijski zadrugi, ki ima v Selih velike prazne prostore. Lepo bi bilo, če bi zadruga to upoštevala in dala v uporabo vsaj eno sobo, potem bi bilo delo mladine še boljše.

Stanko Šavrič,
Sela pri Dobovi

Komu je namenjena pešpot?

1. decembra sem imel službeni opravek pri petih stanovalcih v Mokronogu 40 (stara sodnija), ki jih obiskujem vsak mesec med prvim in desetim. V stavbi stanuje tudi občinski kurir Jože Kirm, ki se ukvarja z vzgojo psov. Njegovi psi so (to sem občutil na svoji koži) popadljivi in nevarni, kljub temu pa se sprehajajo okoli stavbe nenavezani in brez nagobčnikov. V okolici stavbe ni nobenega napisa, ki bi tujca opozarjal na nevarnost.

Ko sem se omenjenega dne namenil proti vhodu, sem pred stopniščem opazil ležečega psa. Obstal sem, ne vedoč, kaj bi, medtem pa se je pes na srečo dvignil in odšel pred vhod v stanovanje tov. Kirma. Ko sem v stavbi opravil, sem odšel proti drugi stanovanjski stavbi, v smeri pešpoti proti javnemu perišču. Ker sem opazil tam ležečo psico, sem obstal. Psica je brez laježa planila name in mi zasadila zobe v trebuh (od njenih zob mi je ostalo 10 lukenj v koži). Na srečo sem imel na sebi nošeno obleko in suknjič odpet. Ko me je psica spustila, sem odšel h gospodarju, da bi mu povedal, kaj se mi je zgodilo. Nahrulil me je in me skušal odpraviti z vprašanjem: »Kaj pa hodite tod?« Bil sem, milo rečeno, presenečen nad takšnim odnosom. Opozoril sem ga, da vodi pešpot proti perišču in proti drugim stavbam, da je torej javna in da bi moral mimo idoče opozoriti z napisom »Hud pes« (da se ne bi prestrašili vsled nenadnega laježa), pse pa bi moral imeti priklenjene.

Mislim, da se lahko neprijetnost, ki sem jo doživel jaz (da o škodi in bolečinah ter prestanem strahu sploh ne govorim), pripeti tudi drugim državljanom, zato smatram, da je treba lastnika javno opozoriti! Pri tem vztrajam tudi zato, ker me je še nahrulil, namesto da bi se mi opravičil, ker me je njegov pes popadel.

Predsedstvo krajevnega odbora Mokronog pa prosim, naj odloči, ali je prehod mimo starega sodišča k perišču in naprej namenjen samo stanovalcem tamkajšnjih stavb ali vsem državljanom?

Mihael Bedeniković,
upokojenec, Mokronog 81

KAJ GOVORI 241. ČLEN OSNUTKA REPUBLIŠKE USTAVE

OBČANI, ali znamo vedno uveljaviti naše pravice?

V poglavju o nadzorstvu nad ustavnostjo in zakonitostjo je tudi člen, ki nalaga državnim organom in organizacijam, pred katerimi se vodi postopek, da morajo pomagati strankam pri uresničevanju njihovih pravic. Družbena skupnost skrbi, da je za občane ter delovne in druge samoupravne organizacije organizirana pravna pomoč. — Kaj to pomeni? Po mojem mnenju je izreden pomen tega člena in drugih v tem, da podrejajo državne organe koristim delovnih ljudi, da jih postavljajo v službo občanom. Tako imajo delovni ljudje v svojih rokah ne le pravna sredstva, ki se jih lahko poslužujejo za uveljavitev oziroma zaščito svojih pravic, ampak tudi še posebno ustavno določilo, na katerega se bodo lahko sklicevali, če bodo ugotovili, da jim državni organi odtegujejo pomoč pri uveljavljanju pravic ali jih morebiti pri tem celo ovirajo. Osnutek ustave seveda ne misli na kakršnekoli pravice, torej pravice, kakršne bi si krojil vsak posamezen občan ne glede na koristi drugih, ampak le pravice, ki jih imajo občani po ustavi in drugih predpisih, temelječih na ustavi. Sem sodijo tudi pravice, ki jih imajo občani po občinskem statutu.

Moje razmišljanje ob tem členu naj velja praksi, ki ni zmeraj v skladu z načelom, ki ga uvaja osnutek republiške ustave. Gre namreč za številne primere, ko občani, ki kot stranke prihajajo pred državne organe, ne le da niso deležni posebne pomoči uslužbencev pri uresničevanju njihovih pravic, ampak pri tem naletijo celo na omalovaževanje, grob odnos ali podobno. Tudi tedaj, če je stranka uresničila svoje pravice, je to pogosto dosegla po zelo težavni poti, daljši, zamudnejši in neprijetnejši, kakor bi lahko bila, če bi državni organ, ki je vodil postopek, to delal z zavestjo, da je ne le dolžan spoštovati pravico občana, ampak da mora stranki tudi pomagati pri uresničevanju te pravice. Vsak postopek ima lahko dve strani odnosa do stranke: ali rešuje organ zadevo uradniško, pri čemer se ravna po znanem reku: Kadar bo, pa bo! in pazi le na to, da ne zamudi roka (če mu je to sploh mar) ali pa se zaveda, da stoji za zadevo človek, občan — ne več samo državljan, podložnik — ki mu je treba pomagati, da bo njegova zadeva rešena čimprej in v skladu z zakoni. Pri tem je zelo važno, ali si stojita v postopku nasproti člana socialistične skupnosti, — uslužbenec in stranka — ki se borita za iste cilje, katerih medsebojna razmerja temelje na vzajemnem sodelovanju ter na spoštovanju osebnosti, pravic in dolžnosti človeka in občana, ali pa se obnašata drug do drugega, kakor da je eden prišel prosit, drugi pa bo odločil, če bo uslišal prošnjo ali pa jo bo zavrnil.

Razgibljanje o tem členu gre še dalje: zdi se mi, da bi bil omenjeni člen v osnutku republiške ustave le črka na papirju, če si ga ne bi vcepili v zavest vsi, ki se jih tiče. Še več. Po mojem mnenju bi moralo biti to določilo konkretizirano v občinskih statutih. Sestavljavci ne bi smeli ta člen samo »prenesti« v statut, ampak bi ga morali razčleniti, tako da bi občanu bil jasen tudi način, kako uveljaviti pravico, da mu državni organ mora pomagati pri reševanju njegove zadeve, kdo bo nadziral izvajanje tega določila itd. Ne bi bilo odveč, če bi statut na primer zadolžil komisijo ljudskega odbora za prošnje in pritožbe ali pa kak drug organ, da nadzira, ali posamezni upravni organi pomagajo strankam pri uresničevanju njihovih pravic, kakšen odnos imajo uslužbenci do strank, ali državni organi rešujejo zadeve v zakonitem roku itd. Razumljivo je, da vloga nadzornika pripada tudi samim občanom, ki bodo s kritiko — bodisi neposredno na zborih občanov ali posredno prek odbornikov — odstranjevali nepravilnosti v delu upravnih organov, toda prav bi bilo, da se to nadzorstvo utrdi še z nekim stalnim organom, denimo s komisijo za prošnje in pritožbe, ki bo na ta način delovala tudi preventivno. To pomeni, da komisija ne bi samo čakala, dokler se ne bo pojavila pred njo na mizi neka prošnja ali pritožba, ampak se bo trudila odkriti tudi korenine pogostnih pritožb in jih z ukrepi, ki jih bo predlagala ljudskemu odboru, izruvati. Pri tem je treba podčrtati, da ne gre samo za odkrivanje vzrokov pritožb, ki jih dobivajo komisije občinskih ljudskih odborov za prošnje in pritožbe — te so v večini primerov ostajale brez dela, ker so prošnje in pritožbe romale mimo njih na višje organe — ampak tudi za ugotavljanje, zakaj se občani obračajo s svojimi težavami na višje organe, zakaj ne zaupajo občinskim organom itd. V takem sistemu, kakršen je naš, znani srbski pregovor: Kadija tuži, kadija sudi! — že zdavnaj ne drži več ali bolje, ni več vsebina sistema; če pa se ravnajo po njem posamezni samovoljneži, na katere je že večkrat opozoril tovariš Tito, jih je treba spametovati, če ne zlepa, pa zgrda.

Osnutki občinskih statutov ne bi smeli tudi mimo drugega odstavka 241. člena osnutka republiške ustave, ki govori o tem, da družbena skupnost skrbi, da je za občane ter delovne in druge samoupravne organizacije organizirana pravna pomoč.

Tudi v tem primeru bi bilo rabljali. premalo, če bi določilo samo prepisali, ampak bi moralo biti že določnejše. V skladu s pogoji v posameznih občinah bi bilo treba določiti delokrog organizacije pravne pomoči, ki že obstaja, in nakazati perspektivo za njen nadaljnji razvoj. Morda bi bilo treba predvideti celo oblike — mimo organizirane pravne pomoči v obliki pravnih posvetovalnic — ki bi omogočile, da bi se občani hitreje seznanjali z novimi predpisi, postopki za uveljavitev določenih pravic itd. V dosedanji praksi so se že porajale najrazličnejše oblike, ki pa niso bile niti obvezne niti stalne. Zavod za socialno zavarovanje je organiziral sestanke zavarovancev po terenu, če se mu je to zdelo potrebno, ni ga pa nič obvezovalo, da bi to moral storiti. Podobno tudi drugi organi oziroma organizacije. Zato ni čudno, če so ljudje dostikrat zamujali rok za uveljavitev določenih ugodnosti oziroma pravic, ker niso poznali predpisov ali pa jih niso razumeli. Celo nekdanji borci — za organizacijo ZB pa vemo, da uspešno pomaga svojim članom tudi s pravnimi nasveti — so zamudili rok, do katerega je bilo treba uveljaviti zahtevo za poseben dodatek. Ali se smemo potem čuditi, če na primer upokojenec ne ve, da ima pogoje za prevedbo itd? Danes pa je tak čas, da nam ni vseeno, ali ljudje uveljavljajo svoje pravice ali ne, ker so vse koristi v naši družbi — koristi delovnih ljudi. Drugače je bilo v stari Jugoslaviji, ko so oblastniki naravnost želeli in storili vse, da bi ljudje ostali neuki, ker so take najlaže izrabljali.

B. J.

RAZPRAVE O OSNUTKU USTAVE V DELOVNIH KOLEKTIVIH

Doslej več kot 10.000 udeležencev

Razprava v sindikalnih podružnicah o osnutku zvezne in republiške ustave se še nadaljuje. Doslej je od 273 podružnic, kolikor jih je v okraju, organiziralo po eno ali več razprav 172 podružnic ali 65 odst. Razprav se je udeležilo okoli 11 tisoč proizvajalcev, razpravljalo pa jih je 1040. Po številu sindikalnih podružnic, ki so razprave organizirale, je doslej najboljša občina Sevnica, kjer je 19 sindikalnih podružnic izmed 24 to nalogo že opravilo, pa tudi udeležba je bila tam boljša kot drugod. V razpravo so najpogosteje posegali člani sindikalnih podružnic v občini Brežice. Kar se tiče razprav, je na zadnjem mestu občina Videm-Krško, kjer je od skupno 40 sindikalnih podružnic doslej organiziralo razprave le 11 podružnic.

V razgovoru s predsednikom OSS Novo mesto, ki je bil objavljen pred nedavnim, smo že poročali o najpogostejših vprašanjih, ki jih razprave načenjajo. V zadnjem času je vse več vprašanj okoli problematike, ki je delovnim kolektivom najbližja: resno načenjajo probleme ekonomskih enot, delo samoupravnih organov, delitev dohodka, razne proizvodne probleme in delovne pogoje ter odnose med raznimi samoupravnimi organi v kolektivu ter obrati, proizvodnimi enotami in podobnim. Razprave so zdaj mnogo bolj stvarne kot v začetku. Ugotovitev, ki jo lahko povzamemo, je tale: statut delovne organizacije bo moral biti trdo zastavljen samoupravni akt, ki bo zelo natančno določal pravice in dolžnosti (dosedanji pravilniki so bili marsikje zelo deklarativni) ter dajal več materialnih in demokratičnih osnov za delovanje samoupravnih organov in sodelovanje celotnega kolektiva.

Ustavna razprava se nadaljuje

V sekretariatu komisije za ustavna vprašanja so sporočili, da ustanove, organi in občani, ki do 10. decembra niso mogli poslati svojih predlogov in pripomb k osnutku ustave, lahko storijo to zdaj in jih čimprej pošljejo sekretariatu komisije. To je v skladu s sklepom izvršnega odbora SZDLJ o podaljšanju javne razprave o osnutku ustave.

Med javno razpravo o osnutku ustave FLRJ je komisija za ustavna vprašanja dobila številne pripombe, predloge in mnenja družbeno-političnih in drugih organizacij, ustanov, organov in občanov. Vse pripombe in predloge bo komisija proučila, preden bo sestavila končno besedilo osnutka ustave.

Da bi komisija lahko pravočasno izpolnila svojo nalogo in upoštevala vse pripombe, predloge in pobude, izražene v javni razpravi, bi bilo potrebno, da vsi, ki še niso poslali svojih predlogov, le-te pošljejo takoj neposredno sekretariatu komisije. Tudi družbene organizacije naj pošljejo svoje predloge neposredno sekretariatu, če tega še niso storili prek ustreznih forumov SZDL.

Veliko zanimanje za ustavnost v črnomaljski občini

Zanimanje članov Socialistične zveze in ostalih občanov črnomaljske komune za ustavna vprašanja je precejšnje. Na nedavnih zelo poglobljenih razpravah o osnutku zvezne in deloma republiške ustave, ki so na področjih krajevnih odborov SZDL obravnavale splošna določila, v delovnih organizacijah pod vodstvom sindikalnih podružnic pa zlasti dele osnutka, ki omenjajo posamezna področja, so padli mnogo novi predlogi in zelo tehtna vprašanja. Na javnih razpravah pa so že spraševali, ali jim bo občinski statut zagotovil to, česar ni v ustavnih osnutkih, in kakšna je sploh vsebina osnutka statuta. Kaže, da bo tudi pri obravnavi občinskega statuta razprava zelo tehtna in konkretna, kar je zelo razveseljivo.

Osnutek občinskega statuta je že izdelan, javno pa ga bodo obravnavali v začetku prihodnjega leta. Pričakujejo, da bo največ vprašanj glede vloge krajevnih skupnosti, občana, odnosa komune do občana in obratno. Pričakujejo tudi, da predlog za osnovanje osmih krajevnih skupnosti v komuni, ne bo pogodu občanom, ker so že na dosedanjih sestankih in krajevnih konferencah Socialistične zveze zahtevali, naj se njihove potrebe bolj upoštevajo. O številu krajevnih skupnosti ne bo odločal administrativni poseg, pač pa mnenje in volja občanov.

Razen za območja krajevnih skupnosti se člani Socialistične zveze in ostali občani zanimajo, kako bo poslej urejeno vprašanje šolstva, kulturno-prosvetna dejavnost, telesna vzgoja in podobno, kar pomeni, da bo moral statut upoštevati res vsa področja, na katerih so občani neposredno zainteresirani.

V znanju spozna človek samega sebe...

Junija 1961, ko sem naredila maturo, sem se znašla na odločilnem življenjskem razpotju. »Kam zdaj?« sem se vprašala. Štipendije nisem dobila, čeprav sem jo iskala pravočasno in na več mestih. Doma bi me težko vzdrževali. O tem, da bi šla v službo, nisem mogla razmišljati. Živela sem v upanju, da bom nekoč dosegla svoj življenjski cilj.

O višji soli medicinskih sester (VŠMS) v Beogradu in Zagrebu sem bila obveščena preko šole. Čeprav sem imela namen, da b študirala medicino, se nikakor nisem mogla odločiti, da bi šla v vojaško šolo, ker so mi vsi branili, češ: »Tam je prestroga disciplina!« Na koncu sem se ojunačila in odšla. Lahko povem, da mi ni bilo še nikoli žal, da sem to storila. Pogoji so zelo dobri. Prepričana sem, da nikjer drugje študent ne živi tako brez skrbi (kar se tiče hrane, stanovanja, strokovne literature in podobnega) kot v vojaški šoli.

Prve tri mesece je bilo res težko. Ni se bilo lahko navaditi discipline. Toda to mine, kot tudi nepoznavanje jezika. Zares zanimivo je bilo poslušati, kako smo se med seboj pogovarjale dekleta iz cele Jugoslavije. Do začetka izpitov pa smo se v jeziku že tako ujadue, da ni bilo

»Tule smo slikane med odmorom. Jaz sem prva na levi...« piše Anica Mrvar, gojenka Višje šole za medicinske sestre v Beogradu

Res je, da se moramo pokoravati disciplini, toda to je prava internatska disciplina, ki je potrebna vsakomur, posebno mladim ljudem v velikih mestih. Neverjetno veliko obogati človek svoje znanje in izkušnje ter spozna dobro samega sebe v takem skupnem življenju. Sama čutim, da mi to veliko koristi.

potrebno imeti večje treme in problemov pri odgovarjanju.

Učenja imamo veliko. Predmeti so precej težki, toda po pregovoru »vse, kar se mora, ni težko«. S trdno voljo se tudi tukaj lahko doseže dober rezultat.

Perspektiva, ki jo omogoča JLA, je lepa. Posebno je z njo zadovoljen naš letnik — [illegible] laborantska, ker bomo po končanem študiju laže dobile delovna mesta tam, kjer bomo želele. Drugo leto bo šel iz šole že prvi kader po celi Jugoslaviji.

Ker je ta šola samo za dekleta, bi priporočala svojim mlajšim kolegicam, ki imajo veselje do sestrinskega poklica, da se brez premislekov vpišejo v šolo. Seveda morajo biti zdrave, imeti morajo dobro voljo za učenje in, kar je najvažnejše, ljubezen do bližnjega. ANICA MRVAR

Tovariški pozdrav iz Vojne pošte 3395

Okrajni komite LMS v Novem mestu je pred letošnjim dnevom JLA poslal fantom in dekletom iz naših krajev, ki so v raznih vojaških šolah, tovariške čestitke in jih hkrati prosil, da povedo v pismih, kako živijo in se učijo. Mnogi so že odgovorili; pisma nekaterih danes objavljamo, ponatiskujemo pa tudi pozdrav, ki ga je poslal eden izmed vzgojiteljev naših fantov:

DRAGI TOVARIŠI,

zelo ljubo nam je bilo, ko sta nam naša gojenca Šuštar in Miklavčič pokazala Vaši pismi. Ste ena izmed prvih mladinskih organizacij, ki je čestitala svojim rojakom za dan JLA in jih vprašala, kako tu živijo. Odgovora, ki Vama jih pošiljata, vsebujeta njuno mnenje brez naših sugestij. Če jima boste pisma objavili, vas prosimo, da tudi nam pošljete izvod tega časnika kot lep spomin na povezovanje naših gojencev z domačimi kraji.

Upamo, da ni poslednjič, ko si dopisujemo in si med sabo pomagamo.

Mladinca Miklavčič in Šuštar sta dobra gojenca in smo z njunim delom kot vedenjem zelo zadovoljni.

Tovariško vas pozdravljamo,

za Vojno pošto 3395:
kapetan VOJISLAV RADOVIĆ

Zadovoljen sem

Že od majhnega sem si želel, da bi postal pripadnik JLA, zato sem se odločil za ta poklic. Name je vplivalo predvsem tovarištvo in prijateljska pomoč, skratka vse lastnosti, s katerimi se lahko ponašajo pripadniki naše armade.

Kaj me je najbolj navdušilo?

Ob prihodu v šolo smo bili prav prisrčno sprejeti od starejših tovarišev in starešin. V šoli sem se prvič sešel z novimi prijatelji iz raznih krajev domovine. Med nami vlada bratstvo, iskrenost in prijateljstvo.

Doživel sem marsikaj lepega, toda moj najbolj zanimiv doživljaj je bil, ko smo opravljali svečano obvezo. To je bil trenutek, ko sem s petnajstimi leti postal vojak.

Če sem zadovoljen?

Seveda sem zadovoljen, ker

se v tej šoli lahko pridobi visoko tehniško znanje. Prav dobri in odlični gojenci lahko nadaljujejo študij v vojaški akademiji.

Vpis v vojne šole priporočam učencem, ki imajo veselje do vojaškega poklica. Vendar morajo dijaki, ki hočejo postati vojaki, imeti dober uspeh in biti lepega vedenja, ker bodo le tako kos zahtevam pri vojaškem in strokovnem izpopolnjevanju.

Bogo Šuštar

Pozdrav domači mladini

Zelo sem hvaležen za čestitko, ki ste mi jo poslali za dan JLA. Presenečen sem, da ste se spomnili tudi na nas, ki smo šele stopili v vrste JLA.

Sprašujete, zakaj sem se odločil za vojaško šolo? Odločil sem se zgodaj. Ko sem bil še majhen, sem velikokrat občudoval našo vojsko. Najbolj so me zanimali piloti in letala. Odločil sem se za mehanika, čeprav bi bil lahko tudi pilot. Ko sem prišel v šolo, sem bil brez prijateljev in znancev. Stežka sem se privajal na vojaško življenje, pozneje pa mi je vedno bolj ugajalo.

Moj najbolj zanimiv doživljaj je prvo srečanje z generalom. Kot drugi gojenci sem se neki dan sprehajal razpet po dvorišču kasarne. Nenadoma je prišel general. Začel sem se zapenjati, da bi ga lahko v redu pozdravil, pa se je prej približal. Pozdravil sem ga nepravilno. Prišel je k meni, mi najprej zapel vse gumbe in me poučil, kako se pravilno pozdravlja. Nato je odšel. Tovariši so se smejali, ker sem padel v tako kašo. Seveda tudi sami niso bili boljši od mene. Jezil sem se, ker sem bil tako neroden...

Kar zadeva ostalo življenje, moram reči, da ni nikjer takih pogojev. Za šolanje imamo vse, kar je potrebno. Učimo se in bi radi postali letalski podoficirji.

Mlajšim tovarišem bi zelo priporočil vojaške šole, če imajo seveda veselje za ta poklic. Morajo biti resni, marljivi, delavni, imeti morajo dobre lastnosti. Morajo biti zdravi in imeti predvsem nagnjenje do tega poklica.

Prav lepo vas pozdravljam, mladini novomeškega okraja pa želim veliko uspehov v šoli in pri idejnopolitičnem izobraževanju.

Danijel Miklavčič

Tankisti pozdravljajo

Ignac Lekan, Jože Sadar, Ludvik Papež, naši fantje, sedaj pri vojakih v Sarajevu, čestitajo vsem Dolenjcem, ki so pri vojakih, za praznik JLA — 22. december!

Čestitka iz JLA

Dolenjski fantje Jože Starešinič, Viki Turšič, Jože Marolt, Marjan Umek, Jože Stariha, Drago Goštej in Rudi Metelko, vojaki v Karlovcu, čestitajo za 22. december — dan JLA vsem pripadnikom naše slavne vojske. Domače in znance pa lepo pozdravljajo.

Čestitke za 22. december

Ob obletnici ustanovitve slavne jugoslovanske armade pozdravljam vse naše fante, ki so pri vojakih, kakor tudi podoficirje in oficirje, ter jim prisrčno čestitam. Mami, bratom, sestram in znancem pa pošiljam novoletne čestitke z najboljšimi željami. Mirko Ferbežar iz Potočne vasi.

SREČEN SEM

»Že v šoli me je veselila glasba,« nam je pisal FRANC ŠESKO iz Vukovarja. Tudi njemu se je izpolnila življenjska želja: postal bo vojaški godbenik. Takole pravi o sebi:

»Doma sem igral bas, odločil pa sem se za vojaško šolo. Tu mi je delal malo težav v začetku jezik, a kmalu sem se spoznal s številnimi gojenci iz vseh naših republik. Najlepši dogodek? Težko smo ga pričakovali, a tudi doživeli: razdelitev instrumentov! Kako smo se jih razveselili! V šoli sem zelo zadovoljen in zato priporočam tudi drugim, da se

odločijo za ta poklic.. Posebno sem srečen, ker sem tako mlad odšel v JLA in da lahko branim pridobitve naše revolucije...«

Priznanja za šport v garnizonu

Pripadniki JLA slavijo svoj dan ob pregledu enoletnega dela in življenja, ki so ga preživeli na terenu ali v kasarni. 22. december je dan, ko se v novomeškem garnizonu končuje enoletno delo njegovih pripadnikov na področju telesne vzgoje. Zahteve teh mladih ljudi so bile velike. Vsakdo se je hotel nečesa naučiti. Tisti, ki so se s športom ukvarjali pred vstopom v JLA, so z dejavnostjo marljivo nadaljevali tudi v kasarniškem krogu, drugi, ki so bili bolj sposobni, pa so si prizadevali, da vpeljejo v športno dejavnost vse ostale, ter so jim pomagali, da so se naučili premagovati napore v novi sredini.

Medsebojna tekmovanja v raznih športnih disciplinah so pri pripadnikih garnizona zanetila pravi tekmovalni duh.

Športno društvo »Borac« je tudi letos izpopolnilo svoje vrste z novimi člani in se takoj začelo sprijemati v tekmah z delavsko in ostalo športno mladino Novega mesta. Na tekmovanju v počastitev dneva mladosti so premagali vse nasprotnike v malem nogometu in šahu, medtem ko se v odbojki niso mogli uveljaviti v tekmi z odličnim moštvom Novoteksa.

Sledila so še druga tekmovanja. Tako so si člani »Borca« po zmagah na tekmovanju v počastitev občinskega praznika priborili še dve dragoceni trofeji. Zmagali so v rokometu in malem nogometu. Borili so se tudi v namiznem tenisu, vendar so morali priznati premoč nasprotnikov. Razen udeležbe na republiškem tekmovanju z malokalibrskim orožjem je vsako leto tudi tekmovanje v streljanju z zračno puško za pokal garnizona. To leto so pokal prejeli strelci SGP »Pionir«, ki so premagali vse ostale tekmovalce. Ker so pokal osvojili že tretjič, jim ostane v trajni last. Pripadniki JLA pa so dobili mnoga priznanja za uspehe v atletiki, ki je najbolj priljubljen šport v garnizonu.

22. december je dan, ko se podeljujejo priznanja za izredno zasluge, dosežene pri delu. Tega dne se javno prizna tudi delo najboljših športnikov, ki so s svojim prizadevanjem, da bi dosegli čim boljši uspeh kolektiva, dali spodbudo za delo do prihodnjega 22. decembra.

Ivan Živković

ŽICA

Takrat, ko se je ob Krki prebudila pomlad in svatovsko oblekla prve češnje pod zelenimi roškimi gozdovi, je tudi Dolenjčev France dobil urdano obvestilo, ki mu pravimo: poziv za odsluženje vojaškega roka. Naj povem, da je Dolenjčev France doma nekje v zgornji dolini Krke, kjer že od mladega vedo, kaj je »žlahtna kapljica«. Z vojaško suknjo se je srečal nekje v Srbiji. Doma je bil precej svoboden veseljak. Rad je popil kozarček dobrega ali slabega, rad je zapel, često pa mu je ušla iz ust tudi tista junaška beseda: »aufbiks!« No, tu je bilo manj svobode. Spati in vstati pa sesti za mizo k krožniku — za vse je bil določen čas, ki so ga oznanjali zvoki trobente. France se je s tem težko sprijaznil. Desetarji so imeli potrpljenje, zakaj tudi njim prve dni novo okolje ni preveč prijalo. Dejali so: »Se bo že privadil.« France pa je drugače mislil...

Ob toplih poletnih večerih se je zazrl nekam v daljavo, kot da bi iskal domače planine in gozdove, ki jih tu v Vojvodini ni in ni mogel najti. Celo sonce se mu je ob večernem zatonu zazdelo črno. Želja po »svobodi« je bila dan za dnem večja. Neki večer ga ob znani melodiji »uspavanke« ni bilo v postelji...

Popoldan si je France ogledoval žico, ki obdaja vse vojaške objekte, da ločuje »vaše od našega« ali civilno od vojaškega. In France ne bi bil tisti France iz zgornje doline Krke, če ne bi v žici našel luknje, skozi katero so bila odprta vrata v prostost tudi takrat, ko po vojaških pravilih ni bilo moč v mesto. Na srečo je šlo tokrat vse gladko. In kar je uspelo enkrat, mora tudi drugič pa tretjič in...

Tako so Francetovi »večerni izleti« postali stalna praksa. Nekoč pa je v njem zakipela kri. Spozabil se je in nekajkrat na ves glas zavpil tisto doma tolikokrat izrečeno besedo »aufbiks!« Toda odgovora ni bilo, zakaj naši bratje iz južnih krajev ga niso razumeli. Tudi France ni mogel razumeti: njih blizu 300, pa ga ni, ki bi mu odgovoril. Zato je začel svoj bojni klic« še glasneje ponavljati, toliko časa, da ga je slišal tudi dežurni oficir...

Ta epizoda se je končala naslednji dan na raportu pri komandirju njegove čete. Nekdo, ki je pritisnil uho k vratom, je slišal tale dialog:

— Šta piješ...

— Rakiju, je France prekinil še neizgovorjeni kapetanov stavek.

— Ali zašto piješ?

— Za pare, druže kapetane.

Kapetan je videl, da je France »trd oreh«, zato ga ni kaznoval, ker kazen nanj ne bi dosti vplivala. Namenil mu je nekaj prijaznih besed, češ da to ni kulturno, da je alkohol zlo itd., itd.

Prijazne besede Francetu, seve, niso segle do srca. Za kuhinjo, je v žici našel novo luknjo. S svojimi izleti je nadaljeval, vendar previdneje. To ga je krilo do nekega nedeljskega večera. Stemnilo se je že, ko se je v bližini kuhinje slučajno znašel dežurni oficir. In kot naročen se je prav takrat z druge strani žice približeval tudi France. Zavoljo dežurnega se je hotel neopazno vrniti v kasarno nekaj korakov bliže običajne nedovoljene poti skozi žico. Tu pa ga je čakala past, za katero France ni vedel. Tik ob žici je bila namreč izkopana precej globoka jama, v katero so metali ostanke od hrane. Ker je bilo temno, je ni opazil in že po prvem koraku prek žice je mesto na trdnih tleh pristal v mešanici makaronov, krompirja in drugih jedi. Vest o neprijetnem kopanju v pomijah se je, seve, v kasarni hitro razširila, zakaj moral je oprati vse, od čevljev do bluze.

Zgodbica je pritegnila tudi kapetanovo pozornost. Spet ga je poklical v pisarno na razgovor in spet ga ni kaznoval. Ta skoraj enourni razgovor pa je rodil prve sadove. France je začel resno razmišljati o svojih podvigih in ob tihem posmehovanju kolegov — zakaj njihova prizadevanja, da bi ga »spreobrnili«, so bila jalova — vse bolj opuščati svoje nečedne navade.

Od takrat je uživala tudi žica svoj mir. Kadar se mu je zahotelo v mesto, je šel skozi glavni vhod z dovolilnico v žepu. V nekaj mesecih je postal eden najboljših vojakov v četi. Za dan republike je dobil nekaj dni nagradnega dopusta. Ko se je vrnil z dopusta, ni prinesel šmarnice, kot takrat, ko je prvič stopil na vojaška tla.

Srečno, France!

•

To je bil Francetov primer. V JLA je že običaj, da z vsako novo generacijo pride tudi nekaj tako imenovanih problemov, ki jih je treba »prevzgojiti«. Resda jih je danes vse manj in manj, pa vendar se med tolikimi še najde kakšen France, Janez, Djuro, Pero, Jozo, Osman, Kahro ali Zurfi, ki so se mu razni »ljudski« običaji zajedli v kri in meso.

Včasih, še pred nekaj leti, so take prevzgajali s kaznimi: zaporom in podobno. Danes so kazni v glavnem le mrtvi členi na straneh »Pravila«, kajti vse večji poudarek je dan na zavest vojaka, branilca domovine. To novo pot pa zastopa tudi načrt nove ustave Federativne socialistične republike Jugoslavije.

RIHARD SOPER

Pridobila bom vsaj toliko novih naročnikov kakor lani . . .«

Na pošto v Leskovcu prihaja vedno veliko ljudi. Uslužbenka PTT ANICA ROŠTOHAR ima za vsakogar vljudno besedo. Nikoli pa ne pozabi še dodati: »Ste že naročeni na Dolenjski list?« Ali: »Naročite se na domače glasilo!« Tako vljudnemu vabilu ljudje že ne morejo odreči. Anica Roštohar sama izpolni naročilnico, nov naročnik se nanjo samo podpiše. Tako je uspela samo v zadnjih dneh pridobiti preko 30 novih naročnikov, lani pa jih je pridobila 86.

— Koliko naročnikov nameravate dobiti letos, smo jo vprašali?

»Vsaj toliko kakor lani,« nam je brez pomisleka odgovorila. »Ni dneva, da ne bi kakšnega pridobila.«

— Kako to, da imate pri pridobivanju novih naročnikov tolikšen uspeh?

»Ljudem je treba znati prikazati, da je to list, v katerem lahko zasledijo poročila

NAŠ OBISK

iz svojih krajev. Treba jim je tudi povedati, da v Dolenjskem listu niso obravnavani samo uspehi, temveč tudi problematika krajev. Če enkrat ljudje čutijo, da je to resnično njihov list, se potem kar radi nanj naročijo. In vsak dan ugotavljam, da

so novi naročniki z vsebino lista zadovoljni in da jim ni žal, ker so se nanj naročili. Take govorice gredo iz ust v usta, in ušesa v uho in imam zato nekoliko lažje delo za pridobivanje novih naročnikov.

— Kakšna je vaša največja želja?

Trenutno zares ne vem, kaj bi vam odgovorila na to vprašanje. Ko se že pogovarjava o akciji za pridobivanje novih naročnikov, naj povem, da si tiho želim nagrade vašega lista. Tudi lani sem jo dobila. Takšen nepredviden dohodek je vedno dobrodošel.«

Na pošti v Leskovcu smo se zamudili slabo uro. Že med tem časom je Anica Roštohar pridobila še enega novega naročnika. Zadovoljno je vložila izpolnjeno naročilnico v posebno mapo. Preden smo se od zveste uslužbenke PTT in dobre prijateljice našega lista poslovili, smo ji zaželeli tudi v bodoče veliko uspehov.

D. K.

NOVOLETNA JELKA v družinskem krogu

Ko se poslavljamo od starega leta in stopamo v novo leto, se navadno ob tem zamislimo, kaj vse smo v preteklem letu doživeli slabega in lepega in si želimo, da bi se v prihodnje bolje imeli. Bolni si žele zdravja, zdravi pa se niti ne zavedajo, kako so srečni. Siromašni si žele denarja, mnogi stanovanja, nekaj pa je tudi takih, ki bodo za svojce izbirali bogata darila. Ne zavidajmo jim, saj denar ne pomeni vsega; mnogokrat ne prinese prave družinske sreče!

Praznovanje novoletne jelke je v družinskem krogu lahko zelo lepo in prisrčno, četudi naše denarnice niso polne. Če smo namenjeni na silvestrovanje v lokal, posvetimo otrokom v zadnjem tednu starega leta drug večer! Tisti pa, ki ne nameravajo izven doma dočakati 1. januar, pa lahko silvestrov večer posvete družini.

Otroci se takih večerov spominjajo še dolga leta, ko so že možje in žene, ter o tem pripovedujejo, zato ne smemo pozabiti nanje. Ni dovolj, če jim preko noči postavimo k postelji darila in sladkarije, z otroki se moramo na tak večer ukvarjati! V stanovanju zakurimo, da bo toplo, jelko okrasimo in pripravimo večerjo. Lahko je čisto običajna jed, vendar bo k slavnostnemu videzu pripomogel čisti prt na mizi in lepo pripravljeni krožniki. Tudi obleči se moramo drugače kot sicer za doma. V čisti obleki, umiti in počesani otroci naj se zbero okrog mize in s starši in morda sorodniki prežive večer. Seveda oče pri tem ne sme brati časopisa in mati naj odloži pletenje! Z otroki se igrajmo in pogovarjajmo! To lahko omogoči vsaka mati svojemu otroku ob novem letu, tudi taka, ki živi v najskromnejših razmerah. Tudi otroci, ki imajo samo mater, naj ne bodo prikrajšani za tak družinski večer.

Če bo na mizi tudi kozarec pijače, nič zato, nikakor pa oče in mati ne smeta preveč pogledati v kozarec — to bi otrokom vse pokvarilo! Važno je tudi to, da darila, četuti so le jabolka in rožici, ne položimo kar na mizo ali posteljo, temveč jih zavijemo v čist papir. Pola zavijalnega papirja stane samo nekaj dinarjev, zavito darilo pa bo v otrokovih očeh mnogo več vredno.

Se nekaj za tiste, ki bodo imeli več potic in mnogo sladkarij! Morda veste, da v vaši soseščini žive otroci, ki ne bo-

do imeli takih dobrot. Ali ne bi od svoje bogato obložene mize vzeli nekaj kosov potice, nekaj jabolk, morda celo pomarančo, vse lepo zavili in položili na okno pri sosedovih? In ne pošljite tja otroka z zavitkom: »To je poslala mama!« Ni treba, da bi se bahali, če imamo več! Zavitek položite na okno ali na prag in potrkajte, da bi kdo prišel odpret. Naj otroci, ki jim je zavitek namenjen, ne čutijo, da dobe miloščino svojih imovitejših sošolcev ali sosedov! Naj mislijo, da jim je resnične dobrote res pripravil sam dedek Mraz!

Malenkost? Morda — a za mnoge tudi že sreča . . .

Ra.

ZAPISKI Z ZADNJE SEJE LJUDSKEGA ODBORA V TREBNJEM

Razprava po dolgem in počez

Dnevni red seje LO Trebnje, ki je bila v sredo, 12. decembra, je obsegal 10 točk dnevnega reda. Poleg poročila Zavoda za zaposlovanje delavcev, ki je obetalo obširnejšo razpravo, so ostale točke dnevnega reda bile tiste vrste, kakršne v večini primerov odborniki sprejemajo zgolj pasivno, mimogrede.

V 9. točki dnevnega reda naj bi odborniki potrdili predlog rebalansa proračuna uprave ljudskega odbora, gradivo o tem pa pred sejo niso dobili. Vrhu vsega je referent, ki je rebalans pojasnjeval, opravil to dokaj na hitro in formalno. Opazke odbornikov, da bi morali biti o rebalansu obveščeni prej in da bi morali imeti čas, da bi se poglobili v številke, so bile umestne in upravičene.

Preden pričnemo s poročanjem o poteku seje, naj opozorimo na nekaj, kar je odbornikom vse prej kot v čast. V razpravi, ki se je v večjem delu izprevrgla v dokazovanje o velikem pomenu zasebnega kmetijstva in krivic, ki mu jih družba povzroča, so odborniki nekajkrat uporabili izraze, ki presegajo meje navadne dostojnosti. — Prav gotovo drži, da je večina odbornikov kmetov, vendar je bilo na seji tudi nekaj tovarišic in bi že zaradi njih morali biti v izrazoslovju bolj taktni, razen tega pa so sami poudarjali, da je kmetski stan enakovreden vsem ostalim.

Zaposlovanje postaja problem

Zavod za zaposlovanje delavcev je v svojem poročilu nanizal vrsto problemov, ki se na tem področju pojavljajo v občini Trebnje. V bodoče bo treba pri delu zavoda razvijati stike z delovnimi organizacijami in pri nameščanju upoštevati strokovno usposobljenost prosilcev, njihovo dosedanjo delovno dobo ter socialne okolnosti (posebno pažnjo je posvetiti zaposlovanju borcev NOV in invalidov, ki morajo dobiti delovna mesta, kakršna so fizično in zdravstveno zmožni opravljati). Lov za strokovnjaki od drugod moramo nadomestiti z načrtnim štipendiranjem, zaradi velike ponudbe žena za zaposlitev pa bo v vseh delovnih organizacijah treba proučiti delovna mesta in poiskati takšna, ki so za žene primerna. Največ skrbi pa smo dolžni poklicnemu svetovanju in usmerjanju v poklice, ker je začetek zla prav v tem. Usmerjanje v poklice bo uspešno šele, ko ga bomo opravljali na osnovi potreb v gospodarstvu. To pomeni, da moramo vnaprej ugotoviti, koliko mladine se bo šolalo in za kaj se bo šolala in koliko se je bo priučevalo ali neposredno zaposlilo.

»Izvoljeno« delo in neupoštevano delo

Poročilo opozarja na nekatera protislovja, ki se v trebanjski komuni razvijajo na račun tega, ker gospodarstvo še ni dovolj razvito. Približno tisoč delavcev se vozi na delo v druge občine. V občini Trebnje prevladuje kmečko prebivalstvo, kljub temu se pri zaposlovanju odloča večina za delo v industriji in le malo za delo v zadrugah. V občini je bilo letos 428 prijavljencev zaposlenih, istočasno pa je bilo zaradi raznih vzrokov izrečenih 316 odpovedi, kar priča o precejšnji fluktuaciji. V uk in v priučitev je bilo vključenih 39 mladih ljudi, istočasno pa je zato, ker ni interesentov, prostih 16 učnih mest v gradbeništvu, 15 v lesni stroki in 5 v prehrambeni. Največ težav je z zaposlovanjem žena, ker v občini ni tovrstnih obratov, ženo iz veščlanske družine, v kateri ima mož le 15 do 20 tisoč dinarjev mesečnih dohodkov, pa je treba že iz socialnih razlogov zaposliti. Hitrejše zaposlovanje nekvalificiranih delavcev je omejeno tudi zato, ker v kovinski industriji v občini primanjkuje kvalificiranih in visoko kvalificiarnih delavcev, ki bi omogočili zaposlovanje nekvalificiranih. Najbolj zanimiva pa je ugotovitev, da precejšnji del prijavljencev odklanja zaposlitev v kmetijstvu, v gozdarstvu in pri ostalih komunalnih delih, čeprav je v občini največ možnosti prav za takšno zaposlitev (področje okoli Sel-Šumberka in Trebelnega).

TREBANJSKE NOVICE

Očitna je tudi napaka pri zaposlovanju, ki je v tem, da se je v raznih obratih, bodisi v občini ali izven nje, zaposlilo precejšnje število ljudi, ki imajo doma dovolj obdelovalne zemlje in bi bili na kmetiji potrebni. S pomočjo poznanstev in raznih posredovanj so se zaposlili, delo v tovarni jim predstavlja poseben vir dohodkov, s katerim plačujejo davke in izbegavajo kmetijsko politiko na vasi, hkrati pa v občini nastajajo težave, ker ni moči zaposliti tiste, ki se s kmetijstvom ne morejo preživljati.

Prehrana in zasebno kmetijstvo

Po poročilu Zavoda za zaposlovanje se je razvila razprava, o kateri bi bilo težko reči, da je bila dobra. Vsekakor pa je zašla mimo tistih ugotovitev poročila, o katerih bi odborniki morali povedati svoje mišljenje.

Odborniki so naštevali svoje težave v kmetijstvu, vpraševali, koliko časa bodo še lahko kmetovali, in naštevali napake na poddružbljenih zemljiščih. Vsekakor je pogodbeno sodelovanje z zadrugo že toliko razvito, da ga pozna vsak kmet, in vendar ni te oblike kmetovanja omenil v razpravi nihče. Brez dvoma je v kmetijstvu precej napak, prav gotovo pa KZ Trebnje ne dela samo napak. Skrbneje in temeljiteje moramo obdelovati kmetijske površine, večjih pridelkov pa zasebno kmetijstvo brez sodobnih ukrepov ne bo doseglo in tudi ne brez pomoči mehanizacije. V razpravi so posamezni odborniki izrazili veliko skrb za prehrano prebivalstva vsaj z besedami, ta skrb pa bo odpadla, če se bo sodelovanje z zadrugo razvijalo bolj kot doslej in če bomo v njem iskali rešitev. Naj dodamo še to, da bi bilo tarnanje in razburjanje kmetov upravičeno, če iz njihovih navideznih težav ne bi bilo rešitve, toda družba jim to rešitev ponuja v sodelovanju z zadrugo. Razprava je bila skratka mnogo bolj podobna oni na zborih volivcev kot pa resni razpravi, kakršno bi lahko pričakovali od odbornikov ljudskega odbora, zlasti zato, ker jim je poročilo Zavoda nudilo obilo resnega gradiva.

»Glasujem za regres, če ga bo deležen tudi zasebni kmet . . .«

V razpravi o rebalansu proračuna je eden izmed odbornikov, ko je bil omenjen regres za mleko, vprašal, če se bo ta regres izplačeval tudi zasebnim kmetovalcem. Ker je dobil negativen odgovor, je s precejšnjo samozavestjo glasoval proti odloku in posebej podčrtal, da glasuje proti zato, ker se regres ne bo izplačeval zasebnim proizvajalcem. Odbornik je bil najbrž prevzet od močno »zasebniškega« duha prejšnje razprave, na svoj pogum pa je bil kar očitno preveč ponosen. Najbrž je pozabil na to, da gradimo v okraju 8 tisoč stojišč za govejo živino in da je od proizvodnje mleka v marsičem odvisno, če bomo lahko ta stojišča napolnili z živino. Tudi 10 tisoč bekonov, ki so v planu proizvodnje za prihodnje leto, bo potrebovalo precej sirotke, ki je spet del mleka. Nove kmetijske površine potrebujejo tudi hlevski gnoj, vse našteto pa pomeni hkrati večje pridelke in manj skrbi za »prehrano«, o kateri je bilo na seji precej govora iz ust njegovih sobesednikov. Najbrž je pozabil na to, da na trebanjskem področju (pa tudi drugod) krave molzejo že stoletja brez regresa, ker redi kmet rep, dva ali več ne zgolj zaradi mleka, ampak še zaradi vrste drugih stvari. V večjih obratih krav molznic, ki se bodo ukvarjali samo s proizvodnjo vzrejne živine in mleka in ne bodo imeli stranskih dohodkov kot zasebni kmetovalec, pa bo ta regres potreben. S svojim glasovanjem je naredil slabo uslugo sebi, družbi in svojim volivcem, saj so tudi oni prispevali del sredstev od 1 milijarde 400 milijonov dinarjev, ki jih bomo vložili v kmetijstvo prihodnje leto.

Kaj pa kmečka dohodnina? ?

Na seji so sprejeli odlok o ustanovitvi občinskega sklada za kmetijstvo in njegova pravila, pooblastili so svet za splošne in notranje zadeve, da lahko sprejema sistematizacijo delovnih mest v upravi LO, sprejeli so odlok o priznavalninah borcem NOB, spremenili so firmo in predmet poslovanja »Dane« na Mirni, sprejeli odlok o ustanovitvi knjižnice v Trebnjem, odlok o rebalansu proračuna in odlok o nagradah za uslužbence ljudskega odbora in zavodov.

V razpravi o rebalansu proračuna so odborniki zastavili veliko vprašanj o sredstvih in o uporabljanju teh sredstev. Videti je, da radi pozabljajo, da je občina revna, in skušajo takoj, ko so dodeljena sredstva za rešitev nekega komunalnega problema kjerkoli, zagotoviti sredstva tudi za svojo volilno enoto. Ker je bilo mnogo govora in vprašanj o uporabljanju sredstev, pa smo pogrešali vprašanje o tem, koliko kmečke dohodnine je še neizterjane (v poročilu o rebalansu je bilo to omenjeno), saj prav kmečka dohodnina v občini Trebnje najbrž predstavlja glavni vir dohodkov občine. Videti je, da to vprašanje ni bilo nikomur povšeči, saj je tožiti mnogo laže, kot priznati krivdo . . .

»Anarhično materialistična ustanova . . .«

Zdravstvo je v trebanjski občini skoroda zakoreninjen problem. Že dolgo ga rešujejo, vendar, kot je videti, brez uspeha. Tudi tokrat se je na seji razvila razprava okoli zdravstva. V predlogu za rebalans občinskega proračuna je bilo navedeno, V razgovoru o potrebah po zdravstvenih storitvah, o tem, da je za 17 tisoč prebivalcev en zdravnik gotovo premalo, o uslugah, ki jih zdravstvo nudi, in o prispevkih državljanov je eden izmed odbornikov (poudarij je, da se zaveda, da daje izjavo pred ljudskim odborom in da je pripravljen zanjo odgovarjati) izjavil, da je zdravstveni dom v Trebnjem »anarhistično-materialistična ustanova pod okriljem občine Trebnje«. Predstavniki občine so na to izjavo dali pojasnilo, da je ljudski odbor sprejel že vrsto sklepov, s katerimi je skušal nevzdržno stanje v zdravstvu odpraviti, da pa jih zdravstveni dom v Trebnjem ni uresničil. (Naj nam bo dovoljeno mimogrede opozoriti, da je bilo še pred nedavnim na trebanjskem področju mnogo govoric o tem, da je »naš list kriv takšnega stanja« v trebanjskem zdravstvu.) Upamo, da zdaj le lahko pričakujemo odločnejših korakov občine na področju zdravstva, ti koraki pa bodo največ koristili prav občanom.

Pojasnilo Gradčanom

V 49. številki Dolenjskega lista je bil 6. decembra objavljen sestavek »Zakaj v Gradcu ni kino predstav?« Uprava kino podjetja se čuti prizadeto, zato javnost seznanja z vzroki.

Kino podjetje Metlika si izposoja filme pri raznih distribucijskih podjetjih ter plačuje izposojevalnino, ki je odvisna od kvalitete filma; izposojene filme pa sme predvajati samo v kinu Metlika. V primeru, da jih predvajamo še kje drugod, smo dolžni plačati dvojno izposojevalnino. Razen tega je naprava za predvajanje filmov v Gradcu neprimerna za predvajanje filmov v sodobni tehniki, tako da bi Gradčani lahko predvajali izmed filmov, ki jih izposojamo za Metliko, le po en film na vsake tri tedne.

Naj omenimo tudi finančne težave: izposojevalnina za en film znese od 4 do 6 tisoč din, prav toliko pa v najboljšem primeru plačajo gledalci v Gradcu z vstopnino. Poleg izposojevalnine pa mora kino podjetje plačati še stroške za najemnino, čiščenje in kurjavo dvorane, prevoz, za kinooperaterja in razne dajatve, za kar denarja zmanjka. Zaradi predvajanja filmov v Gradcu smo z distribucijskimi podjetji že imeli težave. V koncu naj dodamo še to, da je v Gradcu že delovalo samostojno kino podjetje, vendar je bilo zaradi nerentabilnosti likvidirano. Ugotavljamo, da se s samo dobro voljo težave, ki jih je načel že omenjeni sestavek, ne dajo odpraviti.

Uprava kino podjetja v Metliki

Dobra konferenca na Zdolah

K uspeli konferenci krajevne organizacije SZDL 9. decembra je prav gotovo pripomogel pionirski odred »Tone Rožanc«. Prispeval je bogat in zanimiv kulturni program, ki je navdušil 60 prisotnih članov organizacije SZDL.

Iz poročila, ki je bilo prebrano na konferenci, pa tudi iz razprave lahko ugotovimo, da je organizacija pravilno in uspešno delovala. Udeleženci konference so odboru izrekli priznanje.

V razpravi je prevladovala težnja po konkretnejšem sodelovanju s kmetijsko zadrugo. Predlagano je bilo, naj bi se kmetijska proizvodnja s pogodbenim sodelovanjem kmetov z zadrugo preusmerila na sadjarstvo. Udeleženci so se odločno zavzeli proti ukinitvi pošte na Zdolah. Predlagano je bilo, naj bi proučili možnosti za razvoj turizma v domačem kraju.

V novi odbor krajevne organizacije SZDL so izvolili več mlajših članov.

Želje mirnopeških pionirjev

Pionirji iz Mirne peči se precej ukvarjajo z namiznim tenisom. Po končanem šolskem pouku sem zadnjič srečal skupino pionirjev, ki me je povabila na trening. Radoveden sem se jim pridružil. Vstopili smo v telovadnico »Partizana«. Priznati moram, da so izvrstno igrali. Poskusil sem tudi sam, toda spoznal sem, da ne morem ničesar narediti. Prepustil sem igro najboljšima igralcema Cirilu in Franju, pri katerih mi je najbolj ugajala velika požrtvovalnost. Najboljšega igralca pionirja Cirila Koširja sem prosil, naj mi pove, kje je prvič igral namizni tenis in kdo ga je navdušil za ta šport. Povedal mi je, da sta ga navdušila očka in brat Lojze. Letos pa so že zbrali ekipo in pridno trenirajo. Sestavljajo jo Franjo, Bogdan, Štefan, Tone in on. Vendar imajo premalo prostora. Radi bi dobili še eno mizo.

Dobro bi bilo, če bi jim ustregli, saj imajo veliko volje do dela in tudi uspehi ne bi izostali.

Milan Novšak

OGLEDALO

»OBISK« v razredu

»Očka, danes popoldne je bil pa en močan gospod pri nas v razredu . . .« mi pove zvečer sinko, ko se je vrnil iz šole. »Kakšen gospod?« radovedim, mali pa brž doda: »Mi ga nismo poznali, a videli smo, da je odrinil našo ‚šico' in prednjo stopil v razred. Potem se je začel grdo kregati nad nekim našim sošolcem, češ da je porinil njegovega sina v blato. Tako smo se ustrašili, da si niti nismo upali povedati, da je njegov sin sam padel v blato, ker mu je spodrsnilo, doma pa se je najbrž zlagal in okrivil nedolžnega sošolca!« — Ves zadihan mi pripoveduje Jani popoldansko zgodbico iz šole, in kar berem mu iz oči, da razred ni bil »vesel« nenavadnega in nepričakovanega obiska.

Sploh pa: kdo ima — razen učiteljice in upravitelja šole — pravico stopiti med poukom pred učence in tam načenjati zasebne zadeve? Zdi se mi, da bi smeli narediti to samo organi za notranje zadeve, če bi bila nujna preiskava v razredu. Kam bi prišle naše šole, če bi starši posredovali za vsako malenkost, za vsak otroški prepirček, ki ga naši malčki sami pozabijo že v dveh, treh urah in so potem spet najboljši prijatelji?

Se vam ne zdi, da je takale pretirana občutljivost nekaterih staršev slabo spričevalo njihovih vzgojiteljskih sposobnosti? »Obisk v razredu« take sorte, kot ga tule opisujem, pa je najbrže tudi kršitev šolskega reda in predpisov o nedotakljivosti takih prostorov.

K.M.

Staršem šoloobveznih otrok in javnosti

(Nadaljevanje in konec)

OBČINA SEVNICA:

6 popolnih osnovnih šol z 2062 učenci, 6 podružnic s 406 učenci, 4 nerazvite osnovne šole s 395 učenci in 2 zaprti osnovni šoli. Skupaj je 2863 učencev.

OBČINA TREBNJE:

4 popolne osnovne šole s 1513 učenci, 2 podružnici s 144 učenci, 7 nerazvitih osnovnih šol z 950 učenci in 2 zaprti osnovni šoli. Skupaj je 2607 učencev.

OBČINA VIDEM-KRŠKO:

9 popolnih osnovnih šol z 2470 učenci, 4 podružnice s 150 učenci, 4 nerazvite osnovne šole s 543 učenci in 1 zaprta osnovna šola. V občini je 3163 učencev.

Kaj vemo o reorganizaciji šol

Na osnovi navodil, ki jih je sestavil glede reorganizacije mreže osnovnih šol sekretariat sveta za šolstvo Ljudske republike Slov. po posvetovanju načelnikov oddelkov za družbene službe vseh okrajev, je sledilo posvetovanje v okrajnem merilu, na podlagi tega pa so bili izdelani v vseh občinah predlogi in odloki o spremembi mreže osnovnih šol.

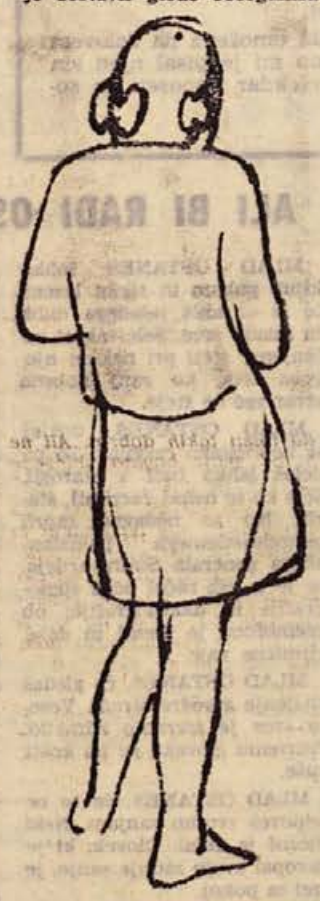

Miro Kugler: PUNČKA (1962, litograf.)

Povsem pravilno so v to akcijo reorganizacije mreže osnovnih šol posegli v občini Novo mesto. S starši in občani so že prejšnje leto razpravljali o tem, da s takimi organizacijskimi oblikami — s tako neenotnostjo izobraževanja in vzgajanja na osnovnih šolah v občini ne smemo več nadaljevati. Učenci obveznih šol v večjih centrih so po znanju mnogo presegali druge. V tej občini so prav tako po priporočilih in po lastni presoji razbremenili upravitelje malih šol s tem, da so pedagoško vodstvo, finančno in administrativno poslovanje in kadrovsko politiko podružnic prenesli na popolne šole, kjer vse skupaj usmerjajo in vodijo upravitelji teh šol s šolskimi odbori in delovnimi kolektivi. Tu so upravitelji zadolženi z manjšo učno obveznostjo. S tako organizacijo dela bo upraviteljem malih šol mnogo več časa odmerjenega za šolsko delo in za učne priprave. Popolne osnovne šole so postale močnejši pedagoški izobraževalno-vzgojni in finančni vodstveni centri. — Taki centri so se razvili prav zadovoljivo **tudi v občinah Črnomlju, Metliki in Trebnjem.**

V občini Brežice so prav lepo preoblikovali organizacijsko strukturo osnovnih šol, kar jim bo mnogo pomagalo pri poenotenju izobraževanja. Od 19 osnovnih šol jih je kar 9 popolnih. Od ostalih pa 7 le z osnovnimi štirimi razredi, ker so višje razrede učencev oddali centralnim šolam. Trudijo pa se, da bodo še iz dveh nerazvitih osnovnih šol višje razrede poslali v popolnejše šole.

Prav tako zadovoljivo rešujejo problem nerazvitih šol na sicer težkem terenu v občini Sevnica, kjer prevažajo učence v centralne šole tudi z izrecno za to nabavljenim avtobusom.

V občini Videm-Krško se je razvilo že 9 popolnih osnovnih šol od skupnega števila 18. Imajo pa možnosti, da bodo z reorganizacijo nadaljevali. Organizacijska oblika nekaterih šol še ni zadovoljiva.

Komisija je po temeljiti presoji predlogov in odlokov občin, konfiguracije terena, prevoznih sredstev in drugega prišlo do naslednjih predlogov in priporočil:

Kaj priporočajo strokovnjaki

Zaradi kvalitetnejšega dela na vseh zavodih obveznega šolstva in zaradi racionalnejše izrabe časa šolskih upraviteljev je te vrste šol združevati pod centralno pedagoško, kadrovsko, administrativno in finančno vodstvo na centralnih osnovnih šolah.

Ker imajo upravitelji majhnih šol polno učno obveznost, jim je težko v redu voditi finančno-administrativno poslovanje, kajti to zahteva mnogo dela in študija. Finančne programe, zaključne račune, pravilnike o nagrajevanju in drugo naj za male šole izdelujejo matične šole. Za tako široko poslovanje naj imajo matične šole strokovnega uslužbenca z dovršeno srednjo šolo. Upravitelji matičnih šol se bodo bolj posvečali pedagoškemu izpopolnjevanju učnega kadra.

K odločitvam posameznih občin glede nadaljnje reforme osnovnih šol pripominja komisija naslednje:

1. Občina BREŽICE

Občina je osvojila preudaren predlog glede organizacijske strukture osnovnih šol v občini, in sicer: 9 popolnih osnovnih šol, 7 podružnic, 3 nerazvite osnovne šole. Predlagamo, naj skuša v dokončnem predlogu in odloku reorganizirati še dve nerazviti v podružnici, kar bi se moglo z uvedbo prevozov učencev iz Sromelj in Stare vasi v Artiče in na Bizeljsko.

Vlado Lamut: BERILO

Ker centralne popolne osnovne šole vodijo poslovanje le dveh malih šol (Bušeča vas in Orešje), predlagamo, da isto delo prevzemajo centralne šole tudi za šole Čatež, Mrzlavo vas, Bojsno, Skopice, Kapele, Sromlje in Staro vas.

2. Občina ČRNOMELJ

Občinski odlok navaja za bodočo mrežo osnovnih šol v občini: 6 popolnih osnovnih šol, 11 podružnic, 3 nerazvite osnovne šole. Za tako organizacijo priporočamo ureditev poti, zlasti iz Bojancev in Planine.

Komisija predlaga nakup malega avtobusa ali kombija za prevoz učencev višjih razredov šole Preloke in morebiti tudi Črmošnjic. S tem bi še dvema šolama omogočili kvalitetnejši pouk, med nerazvitimi osnovnimi šolami pa bi potem ostala samo šola Sinji vrh.

3. Občina METLIKA

Občinski odlok o novi organizaciji mreže šol v občini je v skladu s priporočili republike in okraja. V novi mreži predvideva: 3 popolne osnovne šole, 5 podružnic.

Predlagamo, naj odlok zajame še šolo Drage, da se dokončno ukine. Za prevoz učencev višjih razredov šol v Drašičih in na Radovici bo treba preskrbeti prevoz.

4. Občina NOVO MESTO

Občinski predlogi in že tudi izvedeni ukrepi v reorganizaciji mreže osnovnih šol ter združevanje poslovanja v središčnih šolah je izdelano v smislu lažjega opravljanja nalog, ekonomičnejšega izrabljanja časa šolskih upraviteljev in pridobivanja kvalitetnejšega znanja v vseh organizacijskih oblikah osnovnih šol. Predlogi oziroma ukrepi so naslednji: 11 popolnih osnovnih šol, 2 šoli, ki preraščata v popolni, 20 podružnic, 1 nerazvita osnovna šola.

Predlagamo, naj občina uredi prevoze za učence višjih razredov podružnic, ki so močno oddaljene, kot n. pr.: Karteljevo, Orehovica, Drča, (Javorovica), Podgrad.

Iz Grčevja, Šmarjeških Toplic, Trške gore, Drganjih sel, Lipja in Sel pri Hinjah pa je do matičnih šol stalno urejevati poti, da učencem olajšamo napor. V večjem snegu priporočamo za te učence organizirati prevoze.

5. Občina SEVNICA

Predlog in odlok je sprejemljiv. V tej občini je zelo hribovit teren, zato za enkrat tudi komisija ne predvideva posebne boljše rešitve šolske mreže. Občina predlaga za bodoče: 6 popolnih osnovnih šol, 6 podružnic, 4 nerazvite osnovne šole, 2 šoli v stalno ukinitev.

Komisija se s tem predlogom strinja, priporoča pa, da bi šolo Zabukovje reorganizirali iz nerazvite v podružnično, tako da bi se učenci višjih razredov posluževali istega prevoza v šolo Sevnico, katerega se poslužujejo učenci šole v Podgorju.

6. Občina TREBNJE

Odlok te občine predvideva 5 popolnih osnovnih šol, 8 podružnic, 2 šoli v stalno ukinitev.

Popolne osnovne šole so prevzele pedagoško vodstvo, administrativno in finančno poslovanje ter kadrovsko politiko tudi vseh podružnic.

Ker so v občini Trebnje relacije od podružnic do centralnih šol zelo dolge, priporočamo organizirati za učence prevoze.

7. Občina VIDEM-KRŠKO

Predlog občine predvideva: 9 popolnih osnovnih šol, 4 podružnice, 4 nerazvite osnovne šole.

Komisija dopolnjuje predlog občine z naslednjim:

Popolni osnovni šoli Podbočje in Kostanjevica sta na razdalji 4 km. Prva ima 255 učencev, druga pa 337. Višji razredi učencev iz Podbočja bi se mogli vključiti v Kostanjevico, kar omogočajo redna avtobusna zveza, prostor v šoli, opremljenost šole in učni kader. V Podbočju nimajo razen prostora zadovoljivih pogojev. Ti dve šoli druga drugo slabita. V razdalji štirih kilometrov od Podbočja proti Krškem pa je zopet nerazvita osnovna šola Vel. Podlog, ki tudi ne prešola učencev na sosednje popolne osnovne šole v Leskovec in Podbočje.

Predlagamo, da občina to situacijo dobro presodi in dokončno odloči med šolama v Podbočju in Kostanjevici. Veliki Podlog naj ima šolo sedanje organizacijske oblike (nerazvita) le do tedaj, dokler se v Leskovcu ne umaknejo stanovalci iz šolskih prostorov. To je možno izvesti že v tem šolskem letu. Z bodočim letom pa naj se višji razredi šole Vel. Podlog prešolajo v Leskovec.

Prav tako bi lahko vsaj 7. in 8. razred popolne osnovne šole v Koprivnici prešolali v Senovo (4 km), kjer je dovolj prostora, so dobri kadrovski pogoji, preskrba z učili in vpostavljena dobra avtobusna zveza. V Koprivnici ni prostorov, ni kadra, ni opreme, ni učil.

Tudi iz nerazvite osnovne šole Gornji Leskovec predlagamo učence 6. 7. in 8. razreda prešolati v 5 km oddaljeno Senovo, kjer je še dovolj prostora. Ko bo zgrajeno novo osnovnošolsko poslopje na Vidmu, bo treba premestiti vanj tudi učence višjih razredov osnovne šole v Zdoleh.

Prešolanje naj se povsod izvede čimprej in čimbolj odločno, ker se bo kmalu bogato obrestovalo.

Ivan Grašič

Ob novem letu bo vaščane Dragatuša in okoliških vasi razveselila novica, da bodo v Dragatušu odprli novo šolo, ki jo prav te dni dokončuje gradbeno podjetje BEGRAD drugod. Tako je BEGRAD že predal svojemu namenu novo železniško postajo v Kamanju na Hrvatskem, 24-stanovanjski blok v Črnomlju in več drugih novih in adaptiranih objektov. Belokranjsko gradbeno podjetje, ki svoje delo opravi zelo kvalitetno in v roku, je sprejelo že več ponudb za gradnjo podobnih objektov v prihodnjem letu.

MLADINSKA KNJIGA predstavlja slovenske pokrajine

Mladinska knjiga »EMKA« v Ljubljani je začela v novi zbirki »Slovenske pokrajine« predstavljati posamezna področja širom po Sloveniji. Za to zbirko se je založba odločila predvsem zategadelj, ker doslej značilna področja, zaokrožena v geografskem, etnološkem in drugih pogledih, še niso bila sistematično in enotno obdelana. Načrt, ki ga je začela uresničevati založba, je bil ugodno sprejet pri slovenski javnosti, ker bomo dobili res koristne publikacije z vsestranskim popisom pokrajin v mejah slovenskega ozemlja. Knjižice pa bodo nedvomno služile tudi v turistične namene, saj Slovenijo na splošno malo poznamo.

Doslej sta v zbirki »Slovenske pokrajine« izšli dve broširani knjigi: »Škofja Loka z okolico« in »Poljanska in Selška dolina«. Obe je napisal Franc Planina, opremil pa Boris Kos. V besedi in sliki je pisec zelo poljudno in izčrpno orisal nekaj gorenjskih predelov, njihov geološki nastanek, sestavo tal, naselitev, zgodovino, narodopisne in druge posebnosti ter je Škofjo Loko in Selško in Poljansko dolino prikazal na poti sodobnega razvoja.

Peter Smajić v Leningradu

V petrovski galeriji Ermitaža v Leningradu so pred dnevi odprli razstavo naivnih umetnikov Jugoslavije. Med 74 slikami in 20 kipi, ki opozarjajo Leningrajčane na visoko kvaliteto naših naivnih umetnikov, je sovjetska kritika posebej omenila dela Generalića, Mraza, znanca z letošnjega kostanjeviškega simpozija Petra Smajića in drugih umetnikov. Kritika poudarja, da vsa razstavljena dela odlikuje mojstrstvo, skladnost barv in tonov ter originalnost kompozicij.

Delo naših slavistov

(Ob občnem zboru novomeške podružnice Slavističnega društva)

Med društvi, ki delujejo v Novem mestu, podružnica Slavističnega društva gotovo ni med zadnjimi, čeprav opravlja svoje delo brez zunanjega hrupa, da, marsikdaj morda celo pretiho. Podružnica je bila ustanovljena pred dvema letoma in jo je prav doslej vodila ravnateljica gimnazije tov. P. Kasesnikova, združuje pa učitelje in profesorje slovenskega jezika, čeprav more postati njen član tudi nestrokovnjak.

Da so slavisti v teh dveh letih opravili lepo delo ne samo pri strokovnem izpopolnjevanju članstva, marveč tudi pri popularizaciji jezikovno-literarnih vprašanj izven svojega ozkega kroga, se prepričamo že ob samem seznamu predavanj in prireditev, ki so jih doslej organizirali za javnost ali so pri njih sodelovali: Naša tehnična beseda (predaval prof. I. Tominec); Debatni večer o vprašanjih sodobne kulture (ob sodelovanju uredniškega odbora revije Naša sodobnost); Pred izidom novega Slovenskega pravopisa (dr. A. Bajec); Ivo Andrić — Nobelov nagrajenec (dr. E. Štampar); Večer Šaljeve lirike (ob pesnikovi 50-letnici); Slovenska poezija v dobi NOB (prof. V. Smolej); Sodobna slovenska poezija (dr. B. Paternu). — Podružnica pa je vrh tega prispevala svoj delež pri organiziranju tedna tiska in nedavnega literarnega večera srbskih književnikov.

Iz poročil predsednice in tajnice podružnice tov. Kasesnikove in Kocuvanove na občnem zboru, ki se je vršil 7. t. m. v prostorih osnovne šole, je razvidno, da je odbor imel 15 sej, da je poleg že v našem uvodu naštetega dela organiziral anketo o delu in življenju slavistov na šolah, da je sodeloval s predlogi pri sestavljanju knjižnega programa za zbirko Kondor ter posredoval republiškemu odboru Slavističnega društva podatke o tem, kako je v pravilnikih o delitvi osebnega dohodka upoštevano delo slavistov itd.

Pri svojem delu je podružnica naletela na lep sprejem v javnosti: predavanja so bila, tudi kadar je šlo za ozko strokovno temo, dobro obiskana; Dolenjski list je vedno brezplačno obveščal javnost o napovedanih prireditvah in jih sproti zabeležil tudi v kulturni kroniki; gmotno je priskočil na pomoč republiški odbor SD, včasih tudi Okrajni zavod za prosvetno-pedagoško službo; medtem ko je Zavod za izobraževanje odraslih in produktivnost dela z vsem razumevanjem dajal na razpolago svoje prostore, kadarkoli je društvo zanje prosilo.

Po poročilih je navzočim v izčrpnem, lepo zaokroženem predavanju in v izbrani besedi prikazal znanost in umetnost v dobi slovenske moderne — dr. Joža Mahnič iz Ljubljane.

Razgovor, ki se je nato razvil, je načel vrsto perečih vprašanj iz šolske prakse in ustvaril trdno podlago za delo v naslednji poslovni dobi. Tako bo novo izvoljeni odbor (preds. J. Sever, tajnica S. Kocuvan, blagajnica M. Bobnar) lahko nadaljeval lepo začeto delo in ob morebitni večji gmotni podpori oblasti nemara tudi razširil svojo dejavnost na teren, česar prejšnji odbor ni mogel, ker ni imel sredstev

Občnega zbora sta se udeležila kot gosta direktor Zavoda za prosvetno-pedagoško službo J. Solmajer in svetovalec prof. I. Kasesnik.

K. Bačer

Kar videl sem, da živi v veri, da je spregovoril najmodrejše besedo pod soncem in pod zvezdami! Ta modrost pa me ni potolažila, ker je ženska le slaba tolažba možu, če je star osemintrideset let.

Tedaj se mi je poželelo po gospe Heleni, ki jo ve tri itak dobro poznate. Tiste dni — morda je še danes — je bila najkrasnejša ljubljanska gospa, a bila je — gospa Mica, ne nabiraj svojih ust! — moja prijateljica. Kadar me je morila kaka skrb ali otožnost, sem se zatekel k tej svoji prijateljici, vselej je njena materinska beseda razvedrila mojo dušo in čelo. V mojih očeh je bila gospa Helena vzor ženske, ki se ni dotikala prahu tega sveta. Z njo skupaj sva čitala Prešerna in na marsikatero krasoto Prešernovih umotvorov me je opozorila ona. Bila je čez vse mere idealna ženska: vsaj jaz sem bil prepričan o tem. Tudi s svojim možem — bil mi je součenec — je živela v resnično srečnem zakonu. Zakonska sicer nista imela velikega premoženja, v obilju pa sta imela kar sta potrebovala za življenje. Dve deklici sta bili sad vzornega zakona. Starejšo je bila gospa Helena že omožila, in nikjer se ni opažalo, da bi se bila pri tem kaj trudila ali pa še celo posnemala sv. Petra, ko mu je Gospod zaukazal, da naj še enkrat razpne svoje mreže. Mlajša je živela še v hiši. Nekoliko me je motilo, da so jo klicali Elviro. Ali že takrat je ta deklič nosil glavo, kakor jo nisijo ponosne in lepe ženske v španski Sevilji. Samo ob sebi se ume, da je bila vzorno odgojena, in lepota na njej se je že razvijala, tako da je snubač lahko živel v nadi, da se mu s tako nevesto razcvete bujna zakonska sreča. Za svojo osebo sem malo občeval z gospico Elviro, ker tedaj niti osemnajstega leta ni bila dosegla. Ves dan je letala od učitelja do učitelja — učila se je nebroj modernih jezikov — in tudi po klavirju je trkala, kadar je le količkaj utegnila. Bila je splošna sodba, da se bo kakor sestra lahko in dobro omožila. Vsaj gospa Helena, ki mi je zaupavala največje tajnosti, mi ni nikdar kaj potožila, da bi jo v tem pogledu morile kake skrbi.

Gospa Helena me je, kakor vsekdar sprejela preprijazno. Brez ceremonij sem prisedel k njej ter takoj opazil, da je danes v razgovoru bolj počasna. Nekaj je pletla, a tu in tam je počivala z belima rokama ter se zagledala v drevesa Lattermannovega drevoreda, na katerega se je nudil lep pogled iz okusnega stanovanja. Pazljivo in vestno me je poslušala, ko sem ji tožil o dolgočasnem svojem življenju in o

osemintridesetih svojih letih. Ni mi odgovorila takoj, pač pa je rahlo zaklicala: »Elvira!«

Hčerka je takoj, prav kakor da je čakala na klic, vstopila vsa pokorna, vzor prave in poštene odgoje.

»Kaj želiš, mama?« To je vprašala seveda po francosko.

Kako okusno se je bila napravila ta zelenjava! Vse je okroglo postajalo na njej in beli predpasnik je še bolj povzdigoval lepe oblike mladega telesa.

Mama ji je ukazala, da naj gre za pol ure na sprehod, a da se ima potem zanesljivo in gotovo vrniti domov. Elvira je brez odloga odšla in prepričan sem bil, da pride točno in gotovo spet domov, kakor se ji je zapovedalo.

»Kako to grmičevje rase, mi pa se staramo in življanje nam je v nadlego!« Po teh besedah nisem mogel zadržati globokega vzdiha. Gospa Helena me je skoraj pol ure tolažila ter mi dokazovala, da pri meni o starosti še ne more biti govora. Končno pa se je zagledala v strop in je nekaj premišljevala.

»Koliko časa, gospod doktor, že zahajate v našo hišo?« me je vprašala naposled z nekako resnobo.

»Šest let in hvaležen sem Bogu za vsak trenutek, ki sem ga smel preživeti v vaši družbi, gospa Helena!«

»To je fraza!« je odgovorila hladno.

»Čemu fraza?«

»Drugega biti ne more!« me je zavrnila odločno. »Dokler sem bila sama, se je dalo to še urediti; sedaj pa, ko je Elvira dorasla, ni moči več krotiti hudobnih jezikov. Saj me umejete, gospod doktor?«

»Čutim se vendar starega!«

Zavrnila me je: »Hudobni jeziki tega ne čutijo!«

Skoraj zaihtel sem: »Kaj mi je početi? Ali naj ne prihajam več v vašo hišo? Kako naj živim?«

Čutil sem se v resnici nesrečnega. Gospe Heleni pa se je razširil čaroben smehljaj po licu in šepnila je: »Se da tudi drugače urediti.«

Ko me je nekaj časa pomenljivo gledala, je še dostavila: »Opraviti imam v mestu. Moj mož ima vsak hip priti; počakajte ga in lahko večerjate z nami.«

Izginila je in me prepustila občutkom, ki so se kar usuli name. Kaj mi je početi? Ali mi je pokazala vrata? Njena beseda, da se da stvar tudi drugače urediti, mi ni hotela iz spomina. Ali kako?

Klink! Klink!

Kakor bi me zadela strela, tako me je zadel ta »klink! klink!« Elvirica se je točno vrnila domov in sedaj je v belem predpasniku, ki je še bolj uveljavljal njene zaokrožene črte, igrala na klavir.

V hipu se mi je odprl pogled na Galilejsko jezero — morda je bilo tudi kako drugo, ker nisem učenjak sv. pisma in videl sem sv. Petra, ko je s tovariši privlekel prazne mreže k svojemu Gospodu. In Gospod je ukazal: »Vrzite mreže že enkrat!«

Klink! Klink!

Pokril sem glavo in bliskoma sem stal z znojem oblit na ulici. Tam pa sem padel v roke svojemu zdravniku, ki z bolniki ni bil nikdar ljubezniv.

»Kaj se potikaš po tlaku?« je zakričal osorno, in to z obrazom, ki je podoben kozolcu, če ga prevrne burja pozimi.

»Bolan sem!«

»Vraga si bolan! Delaš, če se tisto pravdno pisarjenje sploh delo imenovati more, delaš kot navit avtomat! Misliš malo, ješ pa veliko, kot prašiček pri koritu! Polenaril si telo, polenaril si dušo in rediš se, kakor da je mast glavni namen tolstega tvojega življenja! Poslušaj moj svet: Sedaj ko se kosi otava, odrini v kako pogorje! Lazi po skalah! Pridruži se koscem! Hodi, hodi in delaj! Potem kmalu sprevidiš, da je življenje dar božji in da se samo tepci dolgočasijo v njem!« Nato je odrinil.

Meni se je tedaj prikazalo pred pogledom zamazano pismo in njega velike črke, ki so bile videti kakor po senožetih razmetan plot.

Sestra moje matere je bila omožena na Jelovem brdu, visoko v gričih, in pismo mi je pisal njen sin Boštjan Presečnik, ki je bil vsekdar ponosen na sorodstvo, ki naju je vezalo.

Zunaj j... raz, pri topli peči ... pa sta ... ali prijateljici na ... zadovoljni...

Beri... in razširjajte ... Dolenjski list!

RADAR ZA SLEPCE

Ideja o vrsti radarja, ki bi slepim omogočil lažjo orientacijo v prostoru, ni popolnoma nova. To zamisel so sedaj tudi praktično izvedli. Tako poroča namreč angleški inštitut za oslepele vojne invalide. Gre za izum doktorja L. Kaya z birminghamske univerze. Napravo so skonstruirali v tem inštitutu za oslepele, pregledali in preizkusili pa so jo strokovnjaki v Cambridgeu. Zanimivo je, da so avtor in konstruktorji »radarskih oči« posnemali prirodo oziroma »naravni radar«, s pomočjo katerega se orientirajo v svojem letu netopirji.

»Radarske oči« za invalide sestavljajo trije deli: električni mehanizem, ročica, podobna električni bakli, ki jo invalid usmerja tja, od koder želi prejeti odmev, in slušalke. Naprava meri čas, ki ga porabi zvočni signal, da pride do nekega objekta in da se, od njega odbit, vrne kot odmev. Časovni interval se potem spremeni v ton, katerega višina variira glede na oddaljenost predmeta. Z malo prakse lahko slepci ta proces uporabijo kot točno metodo za merjenje razmaka.

Španci dobijo popolno monarhijo

Britanski časopis »Observer« predvideva v poročilu svojega dopisnika iz Španije, da bodo v tej državi v prihodnjih šestih tednih proglasili regentstvo prestolonaslednika Juana. Prestolonaslednik Juan je povedal nekemu bližnjemu prijatelju, da je general Franco sklenil, da bo uvedel v Španiji popolno monarhijo v treh letih, in ne v petih, kot je prvotno nameraval.

NOVOLETNO ZNIŽANJE!

TRGOVSKO PODJETJE

„ŽELEZNINA" NOVO MESTO

JE ŽE LANI NUDILO POTROŠNIKOM IZREDEN 4% NOVOLETNI POPUST PRI NAKUPU.

- POTROŠNIKI!
- LETOS VAM V VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH NUDIMO 6% IZREDNI POPUST
- POTROŠNIKI!
- Od 20. do 31. decembra vam »ŽELEZNINA« Novo mesto v vseh svojih prodajalnah na drobno nudi pri nakupu 6% popust. Izvzeti so samo nakupi osebnih avtomobilov, mopedov, motorjev in koles.
- Pri moških in ženskih kolesih znaša popust 2%, ker prodaja te proizvode »ŽELEZNINA« Novo mesto po tovarniških cenah z 2% rabatom.
- Od 24. do 31. decembra so vse naše prodajalne (»Železnina« v Kandiji, »Železnina in barve« na Glavnem trgu in »Avtodeli« na Glavnem trgu) odprte vsak dan do 7. do 18. ure neprekinjeno!
- IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST!

VSEM ODJEMALCEM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM ŽELI SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1963

„ŽELEZNINA" NOVO MESTO

„Ko bi ga imel jaz..."

- »Še čisto novi so...«
- »... in lepi, kot bi jih iz škatlice vzel.«
- »Ko bi ga imel jaz...
- ko bi ga imela midva...
- ko bi ga imeli...«
- Želja noče biti konec, kajti avtomobili, posebno če so naprodaj, so vedno lepši od tistih, ki jih vidimo na cesti. Razumljivo, vozilo v izložbi oziroma v prodajalni je lahko tudi naše, če se odločimo in odštejemo miljon... tisoč... sto dinarjev. No, pred nedavnim je bilo teh želja še več, kajti cena Zastavi 750 je šla dol. V prodajalni »Avtodeli« na Glavnem trgu v Novem mestu so v soboto povedali, da so zadnji teden prodali nič manj kot 41 teh vozil. Najbrž je še veliko kupcev, ki so pripravljeni odšteti denar, brž ko bo prišla v Novo mesto nova pošiljka iz Kragujevca.

Vsak, kdor kupi vozilo Zastava 750, je nedvomno vesel, kajti imeti svojega »konjička« pomeni biti gospodar časa na poti, izletu. Seveda, gospodar si, če je vozilo popolnoma v redu. Kar povprašajmo izkušene voznike! »Komaj sem prišel do klanca, pa mi je crknil. Prvikrat se mi je zgodilo, da sem moral ustaviti zaradi tega, ker je počila cevčica, po kateri doteka bencin v stroj,« bo odgovoril prvi, drugi pa: »Po nekaj tisoč kilometrih mi je pregorela svečka. Najmanj sem se nadejal, pa se je zgodilo, čeprav sem pazil na voz kot na punčico v očesu!« Poslušamo in premišljamo. Avto je in avto ni. Dobro ga je imeti in ne, zlasti če nisi sposoben, da bi ga spoznal, preštudiral njegovo »drobovje«. Kajti vsak voznik mora biti hkrati tudi »zdravnik« svojega »konjička«.

Ker nikdar ne veš, kaj špfiraš, je dobro, da avtomobil preizkusiš, brž ko si ga kupil. Obesil boš tablico »PREIZKUŠNJA 3-0006« (ali s kakšno drugo številko) in oddirjal prvih nekaj kilometrov. S seboj vzemi mehanika, ki se dobro razume na avto! Ugotovila bosta, ali je voz — četudi nov — res brezhiben, ali greš lahko na pot, brez slutnje, da boš parkiral na klancu... Če ugotovita napako, pripeljita vozilo tja, kjer si ga kupil. Mehanik bo takoj vse uredil. Prejšnji teden se je zdodilo, da v avtomobilu Zastava 750 ni dobro delal akumulator, pa so ga v kratkem času popravili.

Resnica je, da je veselje v hiši, kadar družina dobi »konjička«. Tisti, ki ga še nimajo in računajo nanj čez toliko mesecev, let, pa bodo vedno hodili mimo prodajalne »Avtodeli« z željo, da bi se skoraj uresničilo...

»MALI HITLERJI«

Gnusen napad ustaških morilcev, ki so našli gostoljubno zavetišče in topel dom v Zahodni Nemčiji, je znova opozoril ves svet, da fašizem še ni uničen! Sedemnajst ran je preživel narodni heroj Momčilo Popović za svobodo domovine, po 17 letih pa so ga umorili »Kristusovi klavci« v Nemčiji. Res je, Hitlerja ni več v Nemčiji; ta dežela pa je polna »malih hitlerjev«, ki sede na najrazličnejših odgovornih položajih. O tem, kako se je dvignil Hitler na površje, berite zanimiv podlistek »REICHSTAG V PLAMENIH«, ki ga bomo začeli objavljati v prvi številki januarja 1963!

Berimo – in ne pozabimo!

315 MLADIH PRIJATELJEV IMV

Kakor smo pričakovali, tako se je tudi zgodilo: mladi bralci Dolenjskega lista so nas tokrat kar zasuli s pravilnimi rešitvami zadnje slikovne uganke! Treba je bilo odgovoriti takole:

Avtomobile je naložila na vlak tovarna IMV iz Novega mesta, ki izdeluje znana vozila: IMV 1000 Kombi v številnih izvedbah: reševalni, poštni, gasilski, dostavni itd., izvaža pa svoje izdelke že v Avstrijo, Bolgarijo in drugam po svetu...

Skoraj vse rešitve so bile pravilne, zato pa smo tokrat izžrebali tudi 10 knjižnih nagrad, med katerimi je precej knjig priljubljenega pisatelja Toneta Seliškarja JADRA NA ROBU SVETA, ki so pravkar izšle pri domači Dolenjski založbi v Novem mestu. Zreb je bil tokrat naklonjen desetim našim mladim bralcem in bralcem, katerim smo knjige danes poslali po pošti. Darila dobijo:

Vera Dremšak, Lončarjev dol 10, p. Sevnica ob Savi.
Andrej Urek, Jereslavec 4, p. Kapela pri Brežicah.
Stanka Nemanič, Gor. Lovkica 32, p. Metlika.
Avgust Vrečar, Kompolje 2, p. Boštanj.
Vita Čurin, Polšca 28, p. Videm-Krško.
Jožek Pižmoht, Stari trg 33, p. Trebnje.
Anica Novak, Šentlenart 92, p. Brežice.
Mimica Frice, Močile 4, p. Stari trg ob Kolpi.
Tone Ribič, 6. razred osn. šole, Mirna peč,
Franci Stupar, Novo mesto, Ul. Majde Šilc 8.

PIONIRJI IN PIONIRKE, mladi bralci Dolenjskega lista: v prihodnjih številkah Vam bomo pripravili še več zanimivih slikovnih uganki. Priobčevali bomo tudi take, da boste lahko pokazali svoje znanje iz zgodovine, zemljepisja, slovenščine in drugih predmetov. Kadar bo veliko pravilnih rešitev, bomo razdelili tudi po 10 knjižnih nagrad, če pa bo rešitev manj, bo morda tudi nekaj manj knjig. Ker imate zdaj po objavi vsake slikovne uganke 10 dni časa za reševanje, sodelujte bolj kot doslej v svojem kotičku!

V prihodnjem letu vam bomo pripravili tudi več zanimivih križank, kjer boste pokazali, kako poznate domače kraje, imena in izdelke naših tovarn in drugih podjetij!

Lepo vas pozdravlja

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

ALI POZNATE DOMAČE KRAJE?

Kar 315 mladih prijateljev naše znane tovarne avtomobilov IMV nam je odgovorilo na zadnjo slikovno uganko! Kako jim je bil žreb naklonjen, preberite v posebnem sestavku na tej strani! Danes pa nova, morda malo težja uganka, ki pa jo boste z dobro voljo lahko rešili:

1. KAJ PREDSTAVLJA DANAŠNJA SLIKA?
2. NAŠTEJ VSAJ TRI POMEMBNE USTANOVE, KI SE NAHAJAJO V MESTU, KI GA PREDSTAVLJA SLIKA!
3. KATEREGA MESECA IN LETA V ZADNJI VOJNI JE BILO TO MESTO OSVOBOJENO?

Rok za pošiljanje odgovorov pa bomo na željo mnogih pionirjev zdaj podaljšali; iz oddaljenih krajev so nam pisali, da dobijo ponekod Dolenjski list šele v soboto oz. celo v nedeljo, pa do torka nikakor ne morejo poslati rešitve. Rešitve gornje slikovne uganke nam zato pošljite najkasneje do 30. decembra 1962, v levi spodnji kot ovoja pa napišite: SLIKOVNA UGANKA.

Lepo vas pozdravlja

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

STENSKI KOLEDAR ZA 1963

bomo priložili vsem starim in novim naročnikom v zadnji decembrski številki. Naročite si

- DOLENJSKI LIST

pravočasno na domač naslov, ker bo novoletni koledar s posnetkom otoškega gradu lep okras vašega doma!

KAJ SE SPODOBI

V ZDA vlada v zadnjem času veliko povpraševanje po bontonu, če sklepamo po številnih novih rubrikah z navodili o lepem obnašanju v ameriških listih. Tam lahko pod naslovom »Kaj se spodobi« preberemo med drugim tudi mnenje, da se nikakor ne spodobi, da bi nekomu, ki pravkar namerava sesti, spodmaknili stol. Prav tako pa se tudi ne spodobi, da bi se za šalo zaleteli v človeka, ki nosi pladenj s čašami.

BIROKRACIJA

Neko chicaško podjetje se je potegovalo za večje armadno naročilo: izdelalo naj bi velike količine posodic za milo. Pentagon je podjetju poslal 16 strani dolg dopis z natančnimi podatki o obliki in velikosti posodic. Senator Earl Wilson iz države Indiana je s tem v zvezi izjavil: »Kako dolg bi bil šele dopis Pentagona, če bi tovarna zanj morala izdelati rakete?«

ALI BI RADI OSTALI MLADI?

MLAD OSTANES lahko kljub gubam in sivim lasem, če si ohraniš mladega duha in mlado srce. Šele takrat začenjamo šteti pri nekom njegova leta, ko zanj nobena stvar več ne šteje.

MLAD OSTANES, dokler se neprestano razvijaš. To pa delaš lahko tudi v starosti. Šele ko se nehaš razvijati, stariš. Ko so nedavno zaprli osemdesetletnega pakistanskega generala Suhravardeja, se je v ječi začel učiti stenografije in daktilografije; ob gramofonu je plesal in delal ritmične vaje.

MLAD OSTANES, če gledaš življenje z vedre strani. Veselo srce je izvrstno zdravilo. Potrtemu človeku se pa kosti suše.

MLAD OSTANES, če se ne odpoveš svojim sanjam. Neki filozof je dejal: Človek, ki je zakopal svoje zadnje sanje, je zrel za pokoj.

Mali oglas v domačem listu: zanesljiv uspeh!

MLAD OSTANES, če ne hodiš po ... ženja po ... vožene ...

MLAD OSTANES, če se ... ravnaš ... rih, ki ... jal: Go... čal! F... svoje ... Tudi ... jem ... letih, ... gih ...

MLAD OSTANES, če si ohraniš mla... mnogo... lepše, ... umre ...

(Iz ... ORNIKA, mesečne ... revije Prešernove ... ljudske ... druž...

... Vaznik JLA

Edi Smuk iz Trebnjega, ... pri vojakih v Sibenika in pozdravlja ... JLA, hkrati pa želi ... srečno leto 1963 vsem ... bralcem lista in domačim.

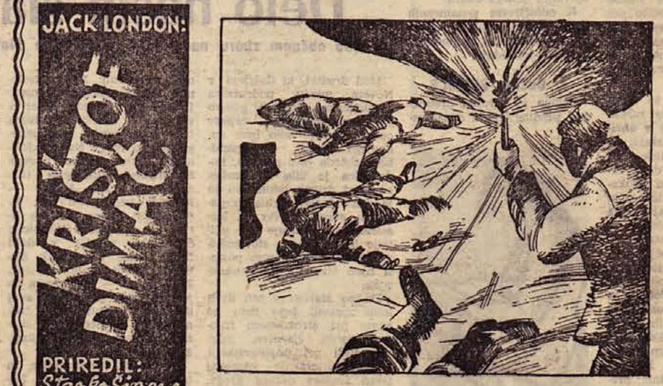

106. Bila je že noč, ko se je Kriš s krpljami spotaknil ob tretje truplo. Prižgal je baklo in v bližini sta zagledala šest gomil. »To ti je pa naselbina samomorilcev,« je strahoma izjecljal Čok. Kriš je gledal v daljavo, kjer je bilo videti luč. »Daj, pojdiva gledat!«

107. Čez nekaj minut sta ... koč. Napeto sta poslušala ... čulo iz koč. »Dajva ... kaj jih grize,« je rekel Čok. ... Oster glas je zaklical: »... ...

... ospela v naselbino kakih dvajsetih ... teglo in globoko ječanje, ki se je ... v enega teh kurnikov, da vidiva, ... Kriš je potrkal na vrata prve koče. ... »Prej!«

108. Vstopila sta. Koča je bila preprosta, zgrajena iz brun. Med špranje je bil zatlačen mah. Ilovnat pod je bil pokrit z žaganjem. Ob siju pretrolejke sta zagledala na tleh štiri zlekinjene moške, zavite v kožuhe. Prenehali so stokati. »Kaj vam pa je?« je vprašal Kriš. »Skorbut,« mu je odvrnil mož z vdrtimi lici.

Svetovni državljani

Skoraj prav tako samotno in izgubljeno kot umetni satelit na svoji poti okoli Zemlje tava že dolgo vrsto let po vseh svetovnih morjih okoli 8000 mornarjev brez domovine in brez narodnosti. Nikjer ne morejo stopiti z ladje, ker nimajo potnega lista niti kake druge osebne listine. Pripadajo milijonom ljudi brez državljanstva; deloma je temu vzrok španska državljanska vojna, v glavnem pa je to povzročila druga svetovna vojna. Za ljudi brez državljanstva na kopnem odgovarjajo Združeni narodi in druge organizacije, toda za tiste med njimi, ki so slučajno mornarji, pa ni nihče hotel prevzeti odgovornosti. Obsojeni so, da preživijo vse življenje na ladji.

Med njimi jih je mnogo, ki jim je bila domovina Estonska, Litva, Poljska, Nemčija, Indija, toda nimajo dokumentov, s katerimi bi lahko dokazali svojo narodnost, zato morajo že dolga leta sedeti v plavajočih jetniščnicah. Vzemimo za primer 25-letnega Sama Abdulo; 5 let že dela na ladji, ki ga je vodila v Colombo, Bombay, Liverpool, New York. Videl je vsa ta pristanišča, toda... iz daljave na krovu ladje, kajti nikjer nima pravice stopiti na zemljo. Zanj je ves svet prepovedana zemlja.

»Včasih tega ne morem več prenašati,« pravi. »Obide me želja, da bi zbežal z ladje, samo da bi začutil pod svojimi nogami zemljo. Toda aretirali bi me, ker ne morem dokazati, kdo sem.«

Takšna je usoda 8000 mornarjev, ki so vsepovsod nezaželeni tujci. Sicer pa se oblasti zavedajo njihove tragične usode in se zato tudi trudijo spremeniti njihov položaj. Pomorske dežele so že pripravile pogodbo, na podlagi katere bi tem ljudem dovolili izkrcanje in bivanje v deželah, ki bi to pogodbo podpisale, in to kot obiskovalci ali kot normalni prebivalci. Toda pogodba še vedno leži nepodpisana v različnih ministrstvih. Najbolj preprosta rešitev bi bila, če bi mornarji lahko dokazali, da so nekoč pripadali določeni državi, ki bi jih nato morala ponovno sprejeti kot svoje člane. Toda prav zato, ker nimajo nobenih dokumentov, s katerimi bi dokazali svojo narodnost, ostajajo v tragičnem položaju.

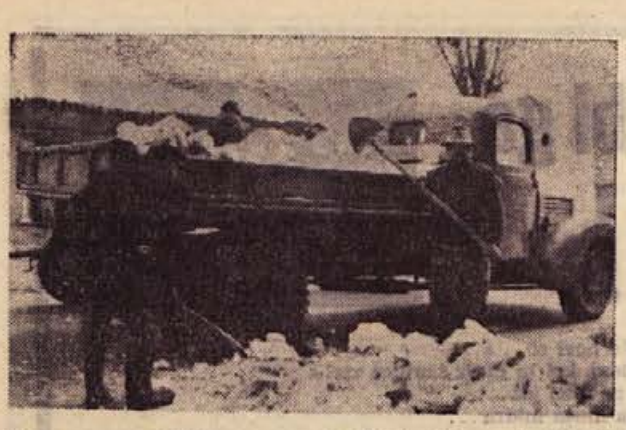

Sneg, mraz, poledica — so najhujši zimski sovražniki pešcev, posebno pa voznikov motornih vozil. V Brežicah so se odločili, da nevarnost pravočasno odstranijo in so takole odvažali sneg z najbolj prometnih ulic

Krajevne konference SZDL so končane

Prav je, da ob zaključku krajevnih konferenc zapišemo nekaj misli. To terja že dejstvo, da je bilo potrebnih nešteto priprav, razgovorov in sestankov. Končanih 75 podružničnih sestankov in 15 volilnih konferenc. Čeprav smo rok, do katerega bi morale biti krajevne konference opravljene, malenkostno prekoračili, smo vendarle zadovoljni.

Volilni sestanki podružnic so zelo dobra oblika dejavnosti SZDL, saj je delo prek njih in sekcij pri Socialistični zvezi najuspešnejše. Sestanki ponekod res niso bili močno obiskani, vendar je bilo takih malo; slabo so bili obiskani predvsem tam, kjer vodstvo SZDL ni znalo najti zanimive vsebine. Na splošno je bila udeležba dobra.

Zadnje volilne konference krajevnih organizacij SZDL so bile v času slabega vremena, zato je dober obisk vreden toliko večje pohvale. V takem okolju so bile konference v Vel. Dolini, Dobovi, Čatežu, Kapelah, Brežicah — okolici, Krški vasi, Pišecah in Cerkljah.

Obravnava na sestankih podružnic in konferencah krajevnih organizacij Socialistične zveze je nakazala nadaljnje delo. Zlasti bo treba članom pojasnjevati vprašanja, kot so: sečnja lesa, občinske doklade, komunalna ureditev in podobno. Lahko povemo, da so v razpravi veliko zadev povezovali z načeli osnutkov zvezne in republiške ustave.

Nadalje je bilo slišati mnenje, naj se ljudje, ki jih pošiljamo v šole, vračajo nazaj v vasi, kjer je treba urejati zelo pereče probleme. Često so v obravnavi govorili o odgovornosti odbornikov in poslancev ter o njihovih stalnih stikih z občani. Razprava je na splošno dokazala, da člani SZDL vedno bolj odločajo v obširnejših zadevah.

Občinski odbor SZDL Brežice čestita novim odborom pri podružnicah in krajevnih organizacijah Socialistične zveze in upa, da bodo tudi vnaprej tako uspešno delale. Članom bivših odborov pa se zahvaljuje za delo, ki so ga uspešno opravljali do razrešitve.

Prošnja »LISCI« iz Krške vasi

V Krški vasi bi želeli šiviljski obrat, kot ga je v Loki ustanovila konfekcija iz Sevnice. Dekleta in žene bi se prav rade izučile za šivanje konfekcije, da bi kaj zaslužile. Pri nas ni industrije ali podobne panoge, v kateri bi lahko zaposlili žensko delovno silo. V Brežicah je nekaj prijavljenih, primernega dela pa nikakor ne morejo dobiti. Prosimo konfekcijo »Lisco« iz Sevnice, da bi tudi pri nas osnovala tečaj za konfekcijo pozimi, ko imajo dekleta in žene več časa.

Julči Bevk

Važen posvet o izvozu

Gospodarska zbornica za okraj Novo mesto je pretekli teden sklicala dve posvetovanji o izvozu: najprej s predstavniki industrijskih podjetij, nato pa še z zastopniki kmetijskih organizacij. O tem, kako bi v prihodnjem letu še povečali izvoz in ga z našega področja kar najbolj razširjali, bomo obširno poročali v prihodnji številki Dolenjskega lista.

Veliko zanimanje in lepa udeležba

Letošnja večerna politična šola, ki jo v sodelovanju z ObK ZKS Brežice prireja Delavska univerza v Brežicah je od vseh dosedanjih najbolj uspela. Domala vsi, ki so se prijavili, se predavanj vestno udeležujejo in z zanimanjem slede pouku. Dobršen del vzrokov za to bo treba najbrž iskati v dejstvu, da je tokrat uporabljena oblika strnjenega 6-urnega pouka enkrat na teden. Slušatelji so zbrani iz vse občine, in ker je pouk dopoldne, so rešeni skrbi za prehrano in za prevoz domov, razen tega pa pridejo v šolo spočiti, v jutranjih urah.

Teoretične teme, ki so bile daleč od prakse ter zato teže razumljive, so se umaknile praktičnemu gradivu iz gospodarstva in kmetijstva v brežiški občini, ki je vsem slušateljem blizu in več ali manj znano ter zato zanimivejše. Tudi predavatelji so delavci iz gospodarstva in kmetijstva, ki te probleme dobro poznajo, predvsem s praktične strani, ker se z njimi vsak dan srečujejo. Slušateljem predložijo pred vsakim predavanjem kratke teze, ki so dober pripomoček za razpravo.

Izbor slušateljev (med njimi so sekretarji in člani sekretariatov vseh osnovnih organizacij ZK iz brežiške občine) zagotavlja, da bodo vsa področja dobro obdelana, kar se je pokazalo že v dosedanjih razpravah po posameznih predavanjih. Slušatelji jemljejo pouk zelo resno.

Da bi bil pouk bolj povezan, so se odločili za seminarske naloge. V njih bodo slušatelji obdelali gradivo iz vseh predavanj. V primerih, ko je iz enega podjetja ali področja več slušateljev, vodstvo sicer dopušča kolektivno izdelavo seminarske naloge, vendar tega ne priporoča, ker praksa kaže, da v skupini običajno izdela nalogo najboljši slušatelj, ostali pa samo pasivno sodelujejo.

Delavska univerza Brežice namerava v letu 1963 prirediti še poseben program večerne politične šole za mlade komuniste. Na njem bi mlade komuniste podrobneje seznanili s statutom ZK in s programom ZK, seminar pa bi bil nekoliko krajši.

BREŽIŠKE VESTI

Prihodnje leto: 1920 stojišč za goveda

V kmetijskem obratu KGP Brežice na Vrbini so že zabetonirali temelje za hleve, s katerimi se bodo živinorejske zmogljivosti obrata povečale prihodnje leto na vsega 1920 stojišč za govejo živino — pitance. Cesta in kanalizacija do obrata sta že zgrajena, če ne bi bilo mraza, pa bi nadaljevali s postavljanjem zidov. Lesena streša in vse ostalo, kar bo iz lesa, je že pripravljeno.

Ker so bili investicijski krediti sorazmerno pozno odobreni, najbrž ne bodo mogli za letošnje leto odobrene tranše v znesku 70 milijonov v celoti izkoristiti. Največ vzrokov je v tem, ker sta se postopek za odobritev kacije in postopek z banko močno zavlekla. Celotna investicija, to je gradnja hlevov in nakup 680 hektarov zemljišč za krmsko osnovo, bo veljala 450 milijonov din.

Kmetijski obrat Brežice ima zdaj 15 hektarov zemljišč v zakupu, 150 hektarov zemljišč odkupljenih (od tega 100 hektarov še ni plačanih) in 137 hektarov zemljišč, ki so last splošno ljudskega premoženja. Od skupaj okroglo 300 hektarov zemljišč, so pridobili 137 hektarov s krčenjem degradiranih gozdov na področju Vrbine. Letos so na obratu že spitali 40 goved, prihodnje leto pa bodo v tretjem četrletju prodali iz novih hlevov okoli 200 pitancev. Preostalih 1700 pitancev bo godnih za prodajo v začetku leta 1964, ker jih bodo dali v hleve v oktobru prihodnje leto, pitanje pa traja 6 mesecev.

Na obdelovalnih in travniških površinah obrata bodo pridelovali predvsem to, kar bodo potrebovali za vzrejo živine. Letos so že posejali 39 hektarov z ržjo, 20,5 hektara z ječmenom, 20 hektarov z deteljo in 65 hektarov s travno mešanico, prihodnje leto pa bodo spomladi sadili krmne okopavine: 80 hektarov silažne koruze, 26 hektarov krompirja, 13,5 hektara ovsa in 40 hektarov koruze.

Pišečani so opravili pomembno delo

27. novembra je bila letna konferenca Socialistične zveze v Pišecah. V poročilih je bilo opisano zadovoljivo delo odbora, ki se je zavzemal za izpolnjevanje nalog tudi na terenu. Odbor SZDL je bil ves čas povezan s krajevnim odborom Pišece in sta skupaj reševala zlasti komunalna vprašanja. Med najbolj delavnimi vaškimi odbori je bil Orehovec, ki ima največ članstva. Vaški odbori so pretežno reševali organizacijska vprašanja in pospeševali komunalno dejavnost. Tako so Orehovčani organizirali prostovoljno delo na občinski cesti, katero so 1 km razširili in jo posipali z gramozom. Ceste sta popravljala tudi vaška odbora v Pavlovi vasi in Blatnem.

Na konferenci so omenili, da je bil sklican sestanek z gasilci glede uporabe gasilske dvorane za mladinske sestanke in druge namene. V gasilskem domu so zdaj naredili betonski pod, tako da dvorana za kulturno dejavnost sploh ni primerna. V Pišecah bi lahko gostovala že dva ansambla, če bi dobili dvorano. Gasilski funkcionarji zatrjujejo, da bodo v njej imeli garažo za orodje in opremo. Z ozirom na to so na konferenci sklenili, naj vse organizacije in društva čimprej poskrbijo za ureditev primerne prosvetne dvorane. Sklenili so tudi, da bodo poživili sekcijo za obnovo kmetijstva, sekcijo za kulturno-prosvetno dejavnost ter sekciji za mladinska in komunalna vprašanja. Člani SZDL bodo pomagali graditi cesto Pišece — Bizeljsko ter bodo v ta namen odstopili zemljišča. Z novo cesto bi imeli krajšo povezavo z Bizeljskim, kjer je zdravstvena postaja in sedež kmetijske zadruge, od obsotelske železnice pa bi bili oddaljeni komaj 6 km.

V razpravi so nadalje govorili o samoprispevku za popravilo šole, o postavitvi šolske drvarnice in preureditvi šolskega podstrešja v stanovanja. Deležni so bili vsestranske pomoči pri nabavi inventarja in opreme za šolske delavnice. Zaradi pomanjkanja sredstev pa je letos odpadla proslava 150-letnice šole. Šolo so v ta namen prepleskali. Mimogrede naj povemo, da je šolska kuhinja že bogato založena z ozimnico, ki so jo zbrali starši, pripravili pa učenci višjih razredov. Na ta način je šolski mladini omogočeno, da dobi malico ves mesec za 150 dinarjev.

Delegati so v razpravi menili, da bo dejavnost Socialistične zveze uspešna, če bosta krajevni odbor in odbor SZDL skupaj reševala poglavitna vprašanja in razpravljala o sredstvih, ki se zbirajo pri krajevnem odboru.

August Molan

TRGOVSKO GROSISTIČNO PODJETJE

TEKSTIL

LJUBLJANA

CIRIL-METODOV TRG 1

nudi

svojim odjemalcem:

kvalitetno domače in uvoženo blago v specializiranih oddelkih:

- za bombažno blago in svilo,
- za volneno blago,
- tekstilno galanterijo
- in volno za pletenje.

Odkriti pomenki o uspehih in neuspehih

Krajevne konference Socialistične zveze v črnomaljski komuni, ki so potekale od 15. novembra do 7. decembra, so bile ob pomoči SZDL uspešno izvedene. Krajevne organizacije so se nanje pripravljale že od začetka oktobra. V ta namen so imela njihova vodstva najmanj tri delovne seje, kjer so se pogovorili o poročilih in organizacijskih ter kadrovskih zadevah.

Udeležba na konferencah je bila zadovoljiva, čeprav je tem razpravam prisostvovalo manj ljudi kot pri obravnavanju ustavnega osnutka. Razpravljali so objektivno, največ o lokalnih problemih. Boljša razprava je bila tam, kjer so sklicali sestanke po posameznih vaseh (Dobliče, Adlešiči, Dragatuš, Loka, Črnomelj in Rožni dol), kot tam, kjer so se opredelili za konferenco v krajevnem središču.

Navajamo nekaj krajev, kjer so člani Socialistične zveze na zadnjih konferencah odkrito povedali, kaj jih teži!

■ **V Stranski vasi so rekli,** da je pri njih največji problem žaganje lesa zasebnikov, omenili pa so tudi spor, kdo naj ima televizor v svojih rokah: SZDL ali ljudska mladina? Ker ni plačana naročnina, je televizor zapečaten.

■ **Na Sinjem vrhu, v Semiču in drugod** so grajali neizpolnjene obljube ObLO in KZ, da bi morali zagotoviti redno avtobusno zvezo s Sinjim vrhom.

■ **Na Desincu so pripravili** okrog 100 kub. metrov kamenja za popravilo potov, drobilca pa ne dobijo, čeprav so ga pripravljeni plačati. »Drobilec vendar ne more biti vse leto drugje,« so menili. Dodali so, da je potrebno kritizirati tiste občane, ki so v službah, pa niso člani Socialistične zveze.

■ **V Semiču so zadovoljni,** ker je pred nedavnim začela delovati zobna ambulanta; želijo pa, da bi imeli bolj urejeno trgovino in da bi končno tudi v Semiču sklicali zbor zadružnikov.

■ **V Rožnem dolu so poudarili,** da je velika pridobitev za kraj novi gasilski dom, ki so ga člani SZDL in drugi občani zgradili v glavnem z lastnimi sredstvi. Grajali so dosedanjega predsednika krajevne organizacije, češ da je imel premalo razumevanja za probleme ljudi in bil sploh malo delaven.

■ **Občani Dragatuša so izrazili željo,** da bi pri njih kazalo ustanoviti razne obrtne obrate (sodarstvo, kovačije, mizarstvo itd.), in se dogovorili, da bodo čimprej uredili dvorano v zadružnem domu. Nujno bi potrebovali prostor družbenih organizacij. Pogovorili so se še o drugih zadevah, kot so: delo in vloga podružnice SZDL, njenih sekcij, ureditev republiške ceste itd.

■ **Viničani so predvsem obravnavali** zdravstvo, šolstvo, zaposlovanje delavcev, modernizacijo ceste Vinica—Novo mesto in predlagali, naj se vsa gostišča v občini združijo v eno gostinsko podjetje. Rekli so tudi, da je nujno potrebna nočna telefonska služba, ker se zgodi, da ponoči večkrat potrebujejo zdravnika ali veterinarja.

■ **Na konferenci v Učakovcih so kritizirali** neredno dostavo poštnih pošiljk. Pošto dobijo v torek za tri dni nazaj! Če naj bodo o vsem dobro in pravočasno obveščeni (znano je, da je obveščanje ljudi pogoj za izpolnjevanje družbenih nalog), je nujno, da se problem reši v prid Učakovčanov.

■ **Črnomaljčani so rekli,** da jim slaba pot do pokopališča ne sme biti v sramoto, zato so se odločili, da jo sami popravijo. Glede olepšave mesta so bili mnenja, da bo treba še veliko napraviti, preden bo dovolj privlačno. Naglasili so, da bi morali v turistične namene urediti kopališča ob Lahinji in Podturnščici. Dodali so, da v Črnomlju manjka raznih športnih igrišč. Zlasti pa bo treba razčistiti vprašanje komunalne uprave, ki do zdaj še ni opravičila svojega obstoja.

Podobne razprave so bile tudi v drugih občinskih predelih. Krajevne konference so s tem potegnile krepko črto pod seštevkom dosedanjega dela. Izvolile so nova vodstva in se zavzele za še večjo delavnost svojih članov. Posebej velja omeniti težnjo po rotaciji kadrov oziroma vodstev v SZDL. Nič ni čudnega, da najdemo marsikje v vodstvih mlade, delovne in napredne ljudi. To je dobro zagotovilo za uspehe v izpolnjevanju nalog, ki jih SZDL opravlja na najrazličnejših področjih.

I. Z.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Nekateri se ledu izogibajo, črnomaljski otroci, ki jih vidimo na sliki, pa so navdušeni, če jim »gladko steče« pod nogami vsaj nekaj metrov . . .

Metliški plan pod mejo 100 odst.

Oba zbora ObLO Metlika sta 10. decembra obravnavala izpolnjevanje planskih in proračunskih nalog v občini. Ugotovila sta, da so bili dohodki v prvih devetih mesecih letošnjega leta realizirani s 67,3 odst., kar je za 11,6 odst. več kot lani v istem obdobju. Na podlagi te ugotovitve predvidevajo, da plan ne bo dosežen 100-odstotno, vendar pa tudi bistvenih odstopov ne bo.

Največ možnosti za uspešen zaključek gospodarskeskega leta imajo organizacije v trgovini, obrti in kmetijstvu, industrija pa manj. Odborniki so navedli, da na to najbolj vplivajo spremembe v tovarni »Beti«, ki se je letos lotila obsežnih nalog v organizaciji proizvodnje in združevanju ter ni mogla izpolniti proizvodnih nalog. To pa ne pomeni, da je podjetje zabredlo v kalne vode. Odborniki so opravičili z zahtevo, naj se uresniči pametna združitev sorodnih kolektivov tekstilne industrije. Isto zahtevajo pri vsakem morebitnem združevanju. Poudarili so, da je sleherna združitev brez razprav s prizadetimi kolektivi in brez poroštva za boljšo perspektivo lahko usodna.

Če proračun občine ne bi bil zadovoljivo uresničen, bi pustili v negotovosti vsa področja, ki se vzdržujejo s sredstvi proračuna. Da bi bili primanjkljaji manj občutni, je ObLO sprejel nekaj ustreznih odlokov, popolno moč pa bodo dobili šele prihodnje leto. Tako so dopolnili proračunski prispevek znižali od 15 na 10 odstotkov, davek na maloprodajo pa od 6 na 5 odstotkov, medtem ko se bo plačevanje prispevka v skupni rezervni sklad povečalo od sedanjih 3 na 5 odstotkov.

ObLO je naposled izglasoval priporočilo delovnim organizacijam, naj vložijo zadnje napore v izpolnjevanje planskih nalog, zlasti pa naj imajo ob koncu leta urejeno denarno realizacijo.

VSAK ČETRTEK: DOLENJSKI LIST!

METLIŠKI TEDNIK

Kje na avtobus?

Suhorčani se že nekaj dni sprašujemo, kam naj se postavimo, da bomo prišli na avtobus. Pred kratkim so nekateri avtobusi začeli menjati mesto postanka brez obvestila, tako da človek ne ve, ali bodo ustavili pred pošto ali gostilno. Sprašujemo se, ali naj bo tabla »P Avtobus« pri pošti le za reklamo. Upamo, da bodo avtobusna podjetja le imela enotno postajo na Suhorju in s tem rešila potnike skrbi in tekanja za avtobusi. To ni nič prijetno, posebno, če imajo potniki s seboj prtljago. *M. R.*

Kolpa druži metliške in ozaljske ribiče

Na letnem občnem zboru metliške ribiške družine, ki je bil 7. decembra, so člani pregledali svoje delo in sprejeli vrsto dobrih sklepov. Na občni zbor so povabili tudi zastopnike sosednje ribiške družine iz hrvatskega Ozlja, da se pogovorijo in uskladijo skupno delo. Medtem ko je ribiški režim na belokranjskih vodah, na primer v Lahinji, Krupi, Dobličici in drugod, kar zadovoljivo urejen, je obmejna Kolpa že vsa povojna leta često prizorišče divjega ribolova. Ribiči in krivolovci love na vse mogoče nešportne načine (mreže, stavniki, kalički itd.), na reki je pogosto slišati eksplozije dinamita, skratka, razpaseno je mrhovinarstvo, nihče pa ne skrbi za načrtno vlaganje rib in res športni ribolov. Očitki so padali z ene in druge strani Kolpe, razpravljali so o tem že v republiškem in zveznem merilu, uspehov pa ni bilo dosti.

Metliška ribiška družina je spravidela, da je treba vso zadevo začeti reševati in zdraviti pri koreninah, to je: prizadeti naj se najprej sami pogovore in narede red. Tako so se metliški ribiči z navzočimi zastopniki ribiške družine iz Ozlja dogovorili za skupno zatiranje krivolova, za načrtno poribljavanje Kolpe, sklenili so, da lahko metliški in ozaljski ribiči love na obeh bregovih Kolpe, dogovorili so se za skupne športne ribolove, tekmovanja itd. Na občne zbore in seje obeh družin bodo vabljeni tako zastopniki metliške kot ozaljske družine, hkrati pa je bila imenovana posebna komisija, sestavljena iz članov obeh družin, ki bo pripravila teren za nadaljnje, še tesnejše sodelovanje med obema ribiškima družinama.

Začetek tega sodelovanja je toplo pozdravil tudi navzoči zastopnik Zveze ribiških družin iz Črnomlja z željo, da bi se to sodelovanje razširilo tudi na druge belokranjske in hrvatske ribiške družine, ki love v Kolpi.

Metliški ribiči pa so poleg tega naredili tudi zase dober delovni načrt, ki predvideva poribljavanje Lahinje z mladicami soma, smuča in ščuke. Razširili bodo članske vrste, utrdili mladinsko ribiško sekcijo, izvedli ribiške izpite za novince, skupne odlove in družabne sestanke, zatirali bodo krivolov, predvsem pa utrdili športno disciplino med svojimi člani.

-ar

Metliški motiv decembra

Klanec v Špitalski dragi bodo preložili

Občinska cesta, ki drži iz Metlike na tri kilometre oddaljeni Grabrovec, je zadnja leta, odkar skrbi zanjo stalni cestar, prav dobro oskrbovana. Ko je bila letos poleti in jeseni glavna cesta iz Metlike proti Suhorju zaprta, je dober del prometa prevzela tudi grabrovska cesta. Avtomobili so jo precej razdrli, vendar je zdaj pod prizadevno cestarjevo roko že skoraj dobila svojo staro podobo.

Veliko preglavic pa je delal, zlasti vprežnim vozilom, klanec v Špitalski dragi pod Berčicami. Sicer je kratek, zato pa strm, da so morali kmetje včasih iskati priprego, če so hoteli izpeljati teže naložene vozove. Zato so že pred štirimi leti prebivalci Grabrovca naprosili cestno upravo v Novem mestu, da so nad sedanjim klancem strasirali novo položnejšo cesto. Vaščani so sklenili prispevati s prostovoljnim delom: vsaka hiša bo opravila 30 delovnih ur, tisti, ki imajo vprežno živino, pa še 16 ur voženj.

Nekaj zemeljskih del so vaščani opravili že pred leti, potem pa je vse obstalo. Šele prejšnji mesec so pod vodstvom cestarja Žana Fira pošteno zagrabili, zlasti ker so dobili nekaj denarnih sredstev iz gozdnega sklada občine in kmetijske zadruge. Doslej so opravili že 1200 prostovoljnih ur. Minuli teden je njihovo delo prekinil dež, upajo pa, da bodo še ujeli toliko lepega vremena, da bodo dela dokončali, in se v začetku novega leta skozi Špitalsko drago že vozili po novem položnejšem klancu.

Fantje pozdravljajo

Dolenjski fantje, ki služijo vojaški rok na Reki, čestitajo za 22. december vsem pripadnikom JLA in jim želijo še mnogo uspehov, hkrati pa voščijo vso srečo v prihodnjem letu vsem domačim in mladini. **Franc Črnič** iz Fučkovcev, **Franc Petrišič** iz Brestanice, **Miha Pavlovič** iz Bušeče vasi, **Anton Lunder** iz Kočevja, **Hubert Galič** in **Alojz Rozman** iz Novega mesta.

Novoletni pozdrav iz Skopja

Domačim, znancem, prijateljem in delovnim kolektivom Dolenjske, posebno pa dekletom in znanki Veri iz Honhemessa (Avstrija) želima v novem letu vse najboljše in kar največ uspehov — slovenski fantje, ki so pri vojakih v Skopju: **Jože Zupančič, Franc Cimerman, Alojz Vrščaj, Miha Gregorič, Jože Bojanc, Viktor Krošelj, Franc Gorašič, Marijan Kajsevar, Andrej Spilek, Jože Teraž, Marijan Jordan, Jože Rus, Stanko Tkalčič, Franc Jančič** in **Srečko Križnik.**

Tudi ELEKTRO VIDEM-KRŠKO je pomagalo!

Ko smo pisali o elektrifikaciji vasi Brezje in Bojsno, smo pozabili omeniti, da je s svojimi sredstvi pri tem pomagalo podjetje Elektro Videm-Krško. Kolektiv Elektra je v celoti zgradil daljnovod, ki je veljal 1.829 milijona dinarjev in trensformator, vreden 1.393 milijona dinarjev. Kolektiv Elektra iz Vidma-Krškega je s svojimi sredstvi (1,8 milijona dinarjev) uredil tudi razsvetljavo pred prosvetnim domom v Brežicah. Za to pomoč se mu zahvaljujemo!

PRETEKLI TEDEN SO DAROVALI KRI:

Pretekli teden so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri: **Ivan Koračin, Alojz Ščuka, Franc Tramte, Marko Luzar, Alojz Gruden, Marjan Bukovec, Alojz Aš, Rudi Vidmar, Stanko Poslek, Štefka Jurečič, Cvetka Knap, Vinko Matjašec, Herman Binkovski, Polde Sinkovič, Roman Tomšič, Ivan Dolenc, Ivan Mišjak, Marjan Žuglič, Peter Muhič, Albert Bratoš, Latif Osmalčevič, Vinko Vodopivec, Jože Luzar, Štefan Količ, Albino Dobošak, Smail Palić, Avdola Krizi, Stefan Hrovat, Mehmed Šola, Alojz Veselič, Branko Turk, Živko Mitrović, Selim Murgić, Hasan Lakić in Hosim Bajramović,** člani kolektiva »Pionir«, Novo mesto; **Tone Gabrijel, Anica Nose, Marija Levičar, Marija Kovačič, Rozika Slovenc, Ivan Slak, Ivan Rauh** iz podjetja PTT, Novo mesto; **Ivanka Pavček,** gospodinja iz Podgore; **Marija Pavlin,** gospodinja iz Gor. Straže; **Rozalija Pavček,** gospodinja iz Podgore; **Janez Smolič,** upokojenec iz Dol. Straže; **Marija Črnič,** gospodinja iz Podgore, in **Viktorija Košir,** gospodinja iz Dol. Straže.

Kaj imamo na Suhorju v šoli?

● *9. decembra je bil* v osnovni šoli na Suhorju občni zbor krajevne organizacije SZDL. Razpravljali so o vaških poteh, pokopališču, gasilstvu, gradnji prosvetnega doma, predvsem pa o zadružnem mlinu, ki je že skoraj leto dni zaprt. Izvolili so komisije, ki bodo skrbele za poživitev raznih dejavnosti. — Vprašujemo tudi, kdaj bo konec zamujanja. Vsakdo se zanaša na drugega, ker meni, da ne sme biti prvi. Sestanki pa se navadno začno tudi z enourno zamudo.

● *Na Suhorju smo dobili* televizor. Postavljen je v učilnici, zato lahko gledamo TV program samo enkrat na teden.

● *Pred nedavnim* je bil končan tečaj prve pomoči v osnovni šoli. Organizirala ga je zdravstvena služba metliške občine. Vodila ga je medicinska sestra. Tečaj je bil uspešen. *P-n.*

Gostinski podjetji Šmarje in Sevnica združeni

Kolektiva gostinskih podjetij Šmarje in Sevnica sta sklenila, da se združita že ta mesec. Združeno gostinsko podjetje bo izvedlo tudi reorganizacijo gostinske mreže v sevniški občini. Neprimerni lokali bodo predvidoma ukinjeni.

PRAZNIK V KRMELJU

16. decembra so v Krmelju svečano odprli nov obrat mariborske »Metalne«. Ob navzočnosti predstavnikov političnega in gospodarskega življenja ter gostov iz Maribora, Ljubljane in Novega mesta je imel uvodni govor direktor obrata Lado Senčar. Predsednik ObLO Sevnica Karel Kolman pa je dejal, naj vodstvo obrata vloži vse moči za napredek delovnih ljudi.

Glavni direktor »Metalne« inž. Oskar Vezjak je potem med drugim dejal: »V čast in ponos mi je, da lahko čestitam nekdanjim krmeljskim radarjem k napredku, zlasti še, ker so v tako kratkem času uredili ta objekt.«

Sledil je krajši kulturni spored pevcev - kovinarjev, nekdanjih rudarjev, in učencev krmeljske osnovne šole.

Ob koncu proslave je predsednik ObLO tovariš Kolman izročil ključe obrata predsedniku sindikata »Metalne«, Mihi Logarju.

Leon Močan

Trubarjev spomenik v Loki bledi

Spominsko ploščo Primožu Trubarju v Loki pri Zidanem mostu — Trubar je tam delal od 1525 do 1543 — je ob 400-letnici prve slovenske knjige vzidalo društvo književnikov LRS 1951. leta. Ker je od tega že enajst let, je razumljivo, da je zob časa zbrisal besedilo na plošči, ki se le stežka bere. Prosvetno društvo v Loki je opozorilo ObLO, da je treba črke obnoviti, toda pojavlja se vprašanje, kdo je varuh plošče. Med drugimi bi se moralo za obnovo zanimati Turistično društvo. Popraviti je treba zdaj, ko še ne bi bilo velikih stroškov.

S. Sk.

Odslej samo eno trgovsko podjetje v Sevnici

Splošno trgovsko podjetje in trgovsko podjetje »Sloga« se bosta z dne 31. decembrom združili. Oba delavska sveta omenjenih podjetij sta kot pogoj za združitev zahtevala, naj se določi novemu podjetju ime. Za direktorja novega podjetja je bil na seji ObLO 17. decembra imenovan Jožko Drenek. Novo trgovsko podjetje bo moralo izvesti specializacijo trgovske dejavnosti v sevniški občini in prevzeti vse poslovalnice kmetijske zadruge Tržišče — Šentjanž, ki se še bavijo s prodajo industrijskega blaga.

67 milijonov za cesto skozi Sevnico

V jeseni je bila asfaltirana cesta skozi Sevnico do Šmarja. Izvajalec del, Cestno podjetje iz Novega mesta, je poslal občinskemu ljudskemu odboru obračun za izvršena dela. Celotna dela stanejo 67 milijonov dinarjev. Investitor je do sedaj v glavnem svoje obveznosti poravnal, razen 15 milijonov dinarjev. Svet za družbeni plan in finance je na seji 14. decembra odobril iz občinskega investicijskega sklada dodatno 3 milijone dinarjev posojila. Za poravnavo obračuna je tako sedaj na razpolago že 10 milijonov dinarjev. Z OLO tečejo razgovori v tem smislu, da bi to posojilo najelo Cestno podjetje iz Novega mesta, odplačeval pa bi ga cestni sklad OLO. ObLO bo plačal samo obresti od tega posojila, ki znašajo 1,200.000 din. Tako bo v celoti poravnan račun za cesto v Sevnici.

Združitev zdravstvenih domov

Svet zdravstvenega doma v Sevnici in svet Zdravstvene postaje v Krmelju sta nedavno sprejela sklep, da se zdravstvena postaja v Krmelju kot posebna delovna enota priključi zdravstvenemu domu v Sevnici. Priključitev bo izvedena do konca leta.

Ukinitev šolskega centra v Sevnici

Letos je šolski center v Sevnici opravljal personalne in finančne posle za vse šole v občini. Zaradi pocenitve poslovanja je občinski odbor SZDL predlagal, naj bi se dejavnost šolskega centra prenesla na Delavsko univerzo. Šole v sevniški občini so že izdale pooblastilo Delavski univerzi za opravljanje del bivšega šolskega centra.

Imenovanje komisije za prošnje in pritožbe

Na skupni seji obeh zborov ObLO v Sevnici je bila imenovana komisija za prošnje in pritožbe pri ObLO. Za predsednika je bil imenovan Karel Kolman, za člane pa Marjan Gabrič, Mirko Dolinšek, Pepca Maleš'č in Viktor Auer. Odborniki ObLO z delom dasedanje komisije niso bili zadovoljni. Predlagali so, naj novo izvoljena komisija deluje samostojno in rešuje vloge občanov objektivno.

Pozdravi vojakov

Vsem bralcem Dolenjskega lista pošiljajo tople novoletne čestitke, prav tako domačim in prijateljem; našim fantom, ki so pri vojakih, pa voščijo za 22. december: **Ludvik Janežič, Mirko Strah, Franc Goršič,** vojaki v Slavonski Požegi.

Slabo vzdrževane ceste

Čeravno v dnevni red seje ObLO Sevnica ni bila vključena razprava o stanju cest, je več odbornikov sprožilo problem vzdrževanja cest. Oba zbora ObLO sta ugotovila, da se brigadni sistem ni obnesel. Od kar so ukinili cestarje, so ceste slabo vzdrževane in so ponekod skoraj neprevozne. Zavzeli so se, naj bi ponovno nastavili cestarje, ki bi bili podlaga za brigadni sistem. Sedaj namreč cesto popravijo, nihče pa je več ne vzdržuje. Tak sistem pa je neučinkovit in gospodarsko škodljiv. Eden izmed odbornikov je navedel tudi primer, da so na Brezovem popravili cesto in jo posipali z debelim kamenjem, ki so ga pripeljali celo iz Boštanja, čeravno je v neposredni bližini naselja kvaliteten pesek. Vsekakor bo potrebno take razprave v bodoče bolj upoštevati.

SEVNIŠKI VESTNIK

Obdelali so pereče krajevne probleme

Na krajevni konferenci Socialistične zveze v Dolenjskih Toplicah, ki je bila 14. decembra, je predsednik odbora Jože Štravs govoril o splošnih političnih in gospodarskih vprašanjih. Obsodil je ustaški napad v Mehlemu pri Bonnu, pri katerem je izgubil življenje narodni heroj FLRJ tovariš Popović.

Konferenca se je nadaljevala z razpravo o delu Socialistične zveze in njenih problemih. Topliško področje zajema 239 članov ali 68 odstotkov vseh volivcev. To število ni zadovoljivo. S pomočjo gospodarskih organizacij je odbor SZDL uredil klubsko sobo in nabavil televizor. V glavnem so vsa važnejša vprašanja reševali skupaj s krajevnim odborom, turističnim društvom, prosvetnimi delavci in organizacijo Ljudske mladine. Mladinski organizaciji, ki so jo poživili preteklo leto, je treba nuditi vso pomoč, so dejali na konferenci.

O zdravstvu in šolstvu so razpravljali že zbori volivcev, na konferenci pa so poudarili, da premajhni šolski prostori onemogočajo kvaliteten pouk. Novo šolsko poslopje kanijo dobiti 1964, takrat pa bi uredili tudi novo športno igrišče, ki ga topliška mladina nujno potrebuje. — Kar zadeva zdravstvo, so načeli vprašanje stalne lekarne v Dolenjskih Toplicah. Dodali so, da se mora rešiti problem zobozdravstvene službe in pripomnili, da bo taka postaja kmalu začela delovati v Straži.

V razpravi so omenili, da bo kmalu v obravnavi urbanistični načrt Dolenjskih Toplic. Na to se morajo člani dobro pripraviti in dati stvarne pripombe.

Potem ko so kritizirali odlaganje smeti na neprimernih mestih, je bilo pojasnjeno, da bo še pred novim letom organizirana dostava mleka, kmetijska zadruga pa bo do spomladi uredila vrtnarijo in delikatesno trgovino.

Na koncu je predsednica RK sporočila, da se bo v Dolenjskih Toplicah v kratkem začel zdravstveni tečaj, kamor se lahko prijavijo vsi nad 17 let stari občani.

Drago Gregorc

Novomeški cicibani in pionirji!

Ker je prejšnja leta slabo vreme navadno zadržalo dedka Mraza, da ni mogel priti ob napovedani uri, in so otroci prezebali na Glavnem trgu, je letos dedek Mraz sporočil, da bo po drugih krajih posebej obiskal otroke, v Novo mesto pa bo prišel s svojim spremstvom na Glavni trg 29. in 30. decembra točno ob napovedani uri. Čas boste zvedeli na lepakih!

Razen tega bo Društvo prijateljev mladine organiziralo več lutkovnih predstav v vrtcu »Vide Tomšič«, ki se bodo začele že 26. decembra.

27. decembra bodo v našem mestu gostovali črnomaljski pionirji z otroško igrico, ki bo nedvomno ugajala vsem malim gledalcem. — 28. decembra bodo spet lutkovne predstave. — 29. in 30. decembra pa bodo novoletne prireditve za najmlajše zaključene s prihodom dedka Mraza in njegovega spremstva. Na sprejemu bo igrala novomeška godba, DPM pa pripravlja tudi zabaven spored za otroke.

Pisma, ki so jih otroci pustili na oknih, je dedek Mraz pobral, sporoča pa, da vsem ne bo mogel ustreči, ker so bili nekateri preveč zahtevni. Tiste, ki so bili pridni, bo obdaroval doma in jim prinesel to, kar se mu zdi, da najbolj potrebujejo. Šolska mladina bo imela posebne prireditve v šoli.

Načrti in delo ŠŠD UČITELJIŠČE

Delo v šolskem športnem društvu »Učiteljišče« se je pričelo takoj v začetku šolskega leta in se odvija po načrtu, ki ga je sestavil upravni odbor društva na prvem sestanku.

leto obsega treninge za vse panoge, ki jih bodo vodili dijaki sami, tekmovanja v okviru občine (če bomo smeli nastopiti), srečanje z drugimi učiteljišči v obliki dvoboja in tekmovanje z ostalimi šolami in podjetji ter z garnizonom JLA.

Problem, ki nas že od ustanovitve spremlja, je oprema. Naša moštva nimajo enotne opreme, za nabavo dresov pa nimamo denarja. Šola nam ga ne more dati, od občinske zveze pa smo dobili le 10.000 din, kar je premalo za društvo, v katerem dela sedem panog: rokomet, nogomet, odbojka, košarka, streljanje, namizni tenis in šah.

Ni pa vse odvisno le od denarja, mnogokrat tudi razumevanje veliko pomeni. Na atletskem prvenstvu Dolenjske je tekmovalo okoli 20 tekmovalcev našega društva, ki so dosegli eno 1. mesto, tri druga, 2 tretji, tri četrta, eno šesto itd. Tudi zapisnike za vse panoge na tem tekmovanju so vodili člani našega društva. Tri dni pozneje smo prosili tajnika okrajne zveze za telesno kulturo, da bi nam posodil dve štoparici, ki smo ju potrebovali za izvedbo športnega dne. Ta pa je prošnjo odločno odklonil, češ da okrajna zveza ni izposojevalno društvo. Ur ni hotel posoditi niti na priporočilo voljenega člana okrajne zveze. Zdi se nam, da ni prav ravnal in želimo, da okrajna zveza to razčisti. To nas je razburilo še toliko bolj, ker je bila najmanj četrtina vseh tekmovalcev na prvenstvu Dolenjske v atletiki članov našega društva.

Imeli smo tudi več medrazrednih srečanj v rokometu in nogometu ter med fantovskima A in B rokometnima ekipama, žensko rokometno srečanje med nižjimi in višjimi letniki.

Tudi v tekmovanjih s podjetji smo dosegli dva uspeha. Naše nogometno moštvo je premagalo ekipo tapetnikov in ekipo Novoteksa.

K. F.

Partizanski grobovi urejeni le na 16 pokopališčih

Zavod za upravo pokopališč v Novem mestu je javil, da je na področju novomeške občine 57 pokopališč, vendar so partizanska grobišča urejena le na šestnajstih. Na 25 pokopališčih so bili opravljeni razni prekopi posmrtnih ostankov borcev in urejeni spomeniki izven pokopališč.

Dedek Mraz bo obdaril otroke

Društvo prijateljev mladine v Dolenjskih Toplicah pripravlja tudi letos prihod dedka Mraza. V dvorani prosvetnega doma bo šolska mladina pod učiteljskim vodstvom uprizorila mladinsko igro, v kateri bodo nastopile »Snežinke« in dedek Mraz, ki bo obdaril otroke.

D. G.

S poti po Šmarjeti

■ Na seji krajevne organizacije Socialistične zveze v Šmarjeti so obravnavali sklepe krajevne konference, izvolili predsednika, tajnika in blagajnika in odbor za pripravo novoletne jelke. Otroci bodo tudi letos videli svojo prireditev in bodo obdarovani.

■ Krajevni plenum osnovne organizacije ZB v Šmarjeti izvolil nov upravni in nadzorni odbor in se odločil, da slabše situiranim članom in otrokom pomaga. V ta namen je krajevna organizacija ZB s svojimi sredstvi in s pomočjo obč. odbora ZB nabavila in razdelila nekaj tekstilnega blaga. Nadalje so sklenili, da bodo na množičnem sestanku 23. decembra ocenili položaj borca in statut združenj borcev. Sestanka se bodo udeležili tudi zastopniki socialnega zavarovanja in obč. odbora ZB iz Novega mesta, ki bodo pojasnjevali razna vprašanja.

■ 13. decembra so odborniki krajevnega odbora v Šmarjeti razpravljali o planu v letu 1963. Poudarili so, da bi bilo predvsem potrebno zgraditi vodovod v zdravilišču Šmarješke Toplice. Sestanka sta se udeležila tudi predsednik ObLO Novo mesto Sergej Thorževski in načelnik Jože Suhadolnik.

D. P.

Pojasnilo k članku »JAVNOST TERJA ODGOVOR«

Po ukinitvi posredovalnice za delo na krajevnem uradu v Žužemberku v začetku prejšnjega meseca se bo vršil sprejem novih delavk na delo na sledeči način:

Vsi, ki se želijo zaposliti, se morajo poprej prijaviti na Zavodu za zaposlovanje delavcev v Novem mestu, lahko pa se še prijavijo v obratu ISKRA v Žužemberku. Pred sprejemom novih delavk bo obrat poslal seznam prijavljencev Zavodu za zaposlovanje delavcev v Novo mesto. Ta pa bo potem v sodelovanju s predstavniki množičnih organizacij določil, katere delavke se sprejmejo. Seveda bodo potem vse delavke še zdravniško pregledane v tovarniški ambulanti v Ljubljani, nato pa bo psihiater ugotovil njihovo sposobnost za delo pri nas.

Sedaj še ni določena nobena delavka za sprejem.

Obrat »Iskra« Žužemberk

Delo dolenjskih tabornikov

Z zavihanimi ovratniki in vsi premraženi, nekateri še celo malce zaspani, so prihajali taborniki v sindikalno dvorano. Vsi, od najmlajših do najstarejših članov. Prijazna dvoranica, po stenah steničasi s fotografijami iz taborniškega življenja, potem zastava odreda Gorjanskih tabornikov, vse to je napravilo prijetno, taborniško vzdušje. Zakaj so se pravzaprav zbrali?

Odred Gorjanskih tabornikov iz Novega mesta je imel 9. decembra letni občni zbor, na katerem naj bi pregledali storjeno delo, poiskali vzroke nestorjenega in si zadali nove naloge. Že udeležba sama je pokazala, da bo morda odred le lahko zopet zadihal in se dvignil iz krize, ki je trajala kar precej časa. Občni zbor se je lepo odvijal; podana so bila poročila odredove uprave, posameznih čet in klubov Omega in Poročanov. Diskusije o posameznih poročilih so bile zelo izčrpne. Na občnem zboru je bil tudi predstavnik TVD Partizan Novo mesto in poudaril, da je potrebna tesna povezava tabornikov in članov njihovega društva.

Tov. Marjan Moškon, dolgoletni član novomeških tabornikov, sedaj član izvršnega sveta Zveze tabornikov Slovenije, je v imenu izvršnega sveta pozdravil občni zbor in podal nekaj smernic, ki jih je postavil IS in po katerih se bodo morale vse enote ravnati.

Morda bi se razprava še nadaljevala, toda večina starejših tabornikov je morala odiiti na plenum okrajne zveze tabornikov, ki je bil ob desetih v sejni dvorani OLO. Tam so se sestali predstavniki enot iz Straže, Trebnjega, Črnomlja, Sevnice, Šentjernej, Brežic in Novega mesta. Pomen tega plenuma je bil največ v formiranju novih medobčinskih Podzvez, ker bo z razformiranjem okraja razpadla tudi okrajna zveza. Enote iz Brežic, Sevnice, Vidma-Krškega bi se priključile posavski oziroma celjski podzvezi, Novo mesto, Straža, Črnomelj in Šentjernej pa bi tvorile dolenjsko medobčinsko podzvezo. Tu bi bil seveda vodilni odred Gorjanskih tabornikov iz Novega mesta, zato je nujno, da prične z resnim delom.

Istega dne so v Brežicah taborniki odreda Matije Gubca razvili svoj prapor, pred nekaj dnevi pa so imeli občni zbor.

Tudi črnomaljski tabornikii so že imeli letni občni zbor, v vseh ostalih enotah pa bodo občni zbori v najkrajšem času.

Problem, ki bi ga tudi morali rešiti, je obstoj ozir. poživitev enot v okoliških krajih, kjer je taborništvo zaživelo, toda tudi hitro zamrlo. Če pogledamo n. pr. Mokronog, Metliko, Šenovo, Kostanjevico itd., vidimo, da je tu taborništvo odmrlo zaradi pomanjkanja kadra oziroma taborništva veščih ljudi in pa zaradi izrazito kmetijskih področij.

Kakor vsako leto tako bo tudi prihodnje leto pod vodstvom prof. Dobovška vodniški tečaj na Frati. Mislim, da vsakdo izmed tabornikov ve, da je prof. Dobovšek pravzaprav glavni steber taborništva v Novem mestu in Dolenjski nasploh. Njemu se imamo zahvaliti za dober vodniški in načelniški kader, ki izhaja ravno iz vrst tečajnikov, udeležencev tečajev na Frati. Ne poznamo ga le dolenjski taborniki, vsak slovenski tabornik, ki je sodeloval na mnogobojih in zletih, ga je lahko videl vedno zaskrbljenega, pa vsak hip pripravljenega za pomoč in spodbudno besedo. Njegove ideje se uresničujejo na vodovih sestankih, izletih, akcijah itd. V nedeljo smo na občnem zboru OGT z glasnim mrmranjem odobrili pohvalo, ki mu jo je v imenu izvršnega odbora tabornikov Jugoslavije predal tov. Moškon. Ravno tako je na plenumu OZ tabornikov predal tov. Moškon priznanje IS jugoslovanskih tabornikov tov. Branku Lukiču, načelniku OZ, ki je tudi zaslužen član dolenjskih tabornikov.

Na občnih zborih postavljeni načrti za prihodnje leto se bodo začeli uresničevati, na vrsti bodo zopet sestanki, izleti, akcije, poleti, tabori in mnogoboj. Nova odredova uprava odreda Gorjanskih tabornikov je že imela svojo prvo sejo, na kateri je razdelila funkcije po celotni kandidatni listi, sprejeti na občnem zboru. Sprejet je bil tudi sklep glede štirih akcij:

1. novoletne zabave,
2. ureditve članstva po priglasnicah in izkaznicah,
3. pobiranje naročnikov za revijo Tabor, na katero se naj naroči vsak tabornik, lahko pa tudi drugi, in
4. organiziranja sankaške tekme po četah.

Vse te akcije moramo uresničiti do sredine januarja, ker nas potem čakajo nove naloge.

MAJA KLEMENCIC

NOVOMEŠKA KOMUNA

Novomeška kronika

■ Ob zaključku Jugoslovanskih pionirskih iger v letošnjem letu je občinski odbor JPI priredil minulo nedeljo, 16. decembra, dopoldne v Domu JLA akademijo. Številni mladi poslušalci so poslušali program in ploskali nastopajočim.

■ V našem mestu bo od 8. januarja dalje dvomesečni »Singerjev« tečaj za šivanje in krojenje. Tovarišice, ki bi se rade naučile šivanja, naj se čimprej prijavijo v pisarni na Cesti komandanta Staneta 20.

■ Na Glavnem trgu je v nekaterih izložbah že novoletno vzdušje. Otroci jih vsak dan občudujejo, posebno všeč pa jim je tista z dedkom Mrazom in jelko. Nestrpno že čakajo novoletnih prireditev in pravega dedka Mraza.

■ Te dni so tudi v novomeških prodajalnah z zelenjavo dobili v prodajo pomaranče po 330 din. Gospodinje so bile tega zelo vesele, zlasti pa številni otroci, katerih matere z manjšimi dohodki jih prej po 480 do 600 din niso mogle kupovati.

■ Živilski trg je bil minuli ponedeljek zelo dobro založen. Cene so bile naslednje: zelje 60 din, čebula 150 din, fižol 200 din, solata 160 dan, redkev 60 din, kisla repa 110 din, koren 60 din, jabolka 70 din, krompir 50 din, slivovka 550 din liter, piščanci 600 din. Na merice so prodajali špinačo po 50 din, radič po 60 din, motovilec po 50 din ter orehe po 180 din firkl. Dovolj je bilo tudi pletenin in konfekcije ter rib po 280 din kg. Jajc dalj časa ni bilo dobiti na trgu, tokrat pa jih je bilo dovolj po 50 din.

■ Gibanje prebivalstva: rodile so: Vera Hočevar iz Ragovega 3 — Mojco, Rozi Luzar iz Trdinove 22 — Roziko, Jožica Cupara iz Partizanske 1 — Miroslava, Alojzija Blažon iz Paderšičeve ulice — Tomaža. — Poročili so se: Franc Bartolj, mizarski pomočnik iz Irče vasi, in Terezija Bobnar, delavka s Ceste komandanta Staneta 14; Franc Zalašček, uslužbenec iz Koritnice, in Antonija Hribšek, bolničarka iz Defranceskijeve 1. — Smrti in nesreč ta teden v mestu ni bilo.

Kako smo pognali z Doba fašiste, grofa in domače izdajalce

Bilo je 24. decembra 1942, ko smo se borci Gubčeve brigade nahajali na območju Ajdovca pri Žužemberku. Že okrog 9. ure zjutraj smo bili obveščeni, da prihajajo Italijani in belogardisti. V hipu smo zasedli položaje in nedolgo zatem so nam pričeli s težkimi minometalci pošiljati »božične pozdrave«. Kmalu pa smo opazili tudi, kako prihajajo vedno bliže. Bili smo dobro pripravljeni na njihov sprejem in vnel se je silovit boj. Burja je zavijala okrog naših ušes kot v Sibiriji, še huje od burje pa so žvižgale svinčenke iz njihovih mitraljezov. Pijani belogardisti so se kot pobesnele zveri zaganjali proti našim položajem, vendar nismo popustili niti za las, tako da so bila vsa njihova prizadevanja in celodnevna borba, da bi nas pregnali, zaman. V poznem popoldnevu so se z večjimi izgubami vrnili v postojanko v Žužemberk.

Po končani borbi smo se s položajev vrnili v kuhinjo na Ajdovcu, kjer smo dobili vsak po eno zajemalko prežgane juhe. Po vasi je dišalo po božičnih dobrotah, starčki in žene so hodili že praznično oblečeni, kajti bližal se je božični večer, mi pa smo vsi premraženi iskali skromnega zavetja po vaških skednjih. Nismo še legli, ko je že bil sklican zbor brigade. Snežilo je, brigada pa je krenila na nočni pohod. Odšli smo proti Stari gori, prekoračili progo in cesto Ljubljana — Novo mesto in se ustavili v vasi Brezje. Vsi smo ugibali, ali je ta pohod umik ali gre za kakšno akcijo. Kmalu smo zvedeli, da ne gre za umik, pač pa da se pripravlja napad Gubčeve brigade na italijansko postojanko Dob pri Mirni.

Med Mokronogom in Mirno je na samoti stala grofova graščina. Grofa smo že prej večkrat »obiskali«, zato si je izposloval od okupatorja osebno varstvo: 32 italijanskih fašistov. Nato se je k njemu zatekel s svojo družino še domači izdajalec in simpatizer okupatorja Mavsar. Gubčeva brigada je dobila nalogo, naj napade to postojanko in jo likvidira. Za napad je bil določen 26. december 1942. Takoj po našem prihodu v vas Brezje 25. decembra je odšla izvidniška patrola s komandanti na ogled postojanke. Odločili smo se, da bomo napadli 26. decembra ob enajstih zvečer. Za napad je bil določen I. bataljon in del III. bataljona, za našo varnost pa so bile odrejene naslednje enote: naš II. bataljon in del tretjega bataljona sta bila določena za varovanje iz smeri Tržišča in Mokronoga, Tomšičeva brigada za smer Trebnje, Cankarjeva in XIII. proletarska pa za smer Novo mesto.

Štab brigade je bil v času napada v Volčjih njivah. Naš bataljon je krenil v napad po 20 centimetrov visokem snegu ter se približal na dvajset metrov postojanki in jo obkolil. Skupina, ki je imela nalogo vdreti skozi okno v grad, je imela že prislonjeno lestev, pa jo je opazil Italijan, ki je stražil na balkonu gradu. Pričeli so se krvavi boji. Silovito regljanje italijanskih mitraljezov in eksplozije ročnih bomb nas niso ustavili. S silovitim jurišem smo se zagnali proti gradu. Jaz sem imel položaj s svojo

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

Srečanje prosvetnih in znanstvenih delavcev

Konec novembra je bil v Kostanjevici občni zbor sindikalne podružnice prosvetnih in kulturnih delavcev občine Videm-Krško. Zborovanja so se udeležili tudi predsednik ObLO Stane Nunčič, podpredsednik ObLO Karel Šterban, predsednik občinskega sveta za šolstvo Anton Pleterski, referentka za prosveto pri ObLO Rezi Pirc in delegat republiškega zbora sindikatov.

Pozdravnim besedam Cirila Pluta je sledilo predavanje o novem slovenskem pravopisu. V sproščeni in prijetni besedi je prof. Plestenjak razpredel nekaj misli o slovenskem knjižnem jeziku, kakršnega oblikuje novi pravopis. Predavanje ni bilo le mikavno, temveč tudi potrebno, saj marsikdo novega pravopisa še ni poznal.

Predsednikovo poročilo je prikazalo dejavnost organizacije preko vsega leta in prikazalo skrb organizacije za reševanje problemov v zvezi z novim načinom financiranja šolstva. Novi prejemki prosvetnih in znanstvenih delavcev so namreč urejeni, lahko rečemo dobro urejeni, ni pa res, kot se včasih sliši, da so »prosvetni delavci za 4 ure dela na dan preveč plačani«, saj vemo, da prosvetni delavci delamo tudi po 7 in 8 ur dnevno. Poročilo je izrazilo tudi zahtevo po ideološkem in političnem izobraževanju učnovzgojnega kadra. To je še prav posebno potrebno zaradi tega, ker bo po novih določilih prosvetni delavec plačan po kvaliteti dela. O njej naj bi odločali kolektiv, šolski upravitelj in pedagoški svetovalec. Za preizkus znanja učencev in učiteljevega dela naj bi v bodoče bolj uporabljali teste.

Med razpravo je bilo ugotovljeno, da tokrat ni bilo več besedičenja o materialni plati šolstva, temveč smo trezno razmišljali o delu v šoli, o kvaliteti dela in drugih stvareh, ki jih je treba še izboljšati. Tu so se mnenja marsikje razhajala. Nasprotja so se kazala zlasti med tistimi, ki so zagovarjali učne teste in bi radi samo z njimi šarili po šolah, in med tistimi, ki smatrajo teste zgolj za pomožno sredstvo pri ugotavljanju učenčevega dela in uspeha. Lanski testi so bili sicer zanimivi, a vsaj za slovenski jezih zgrešeni. Razprava je dalje nakazala tudi problem ocenjevanja kvalitete dela učnega osebja. Nekateri so vztrajali pri tem, da je treba začeti z izdelovanjem normativov za ugotavljanje kakovosti dela. Dokler na šolah ne bo dovolj učnih moči, bo težko govoriti o kvaliteti. Velik del učnega osebja še vedno rešuje vprašanje manjkajočih moči, zato je izreden študij na visokih šolah za zaposlene težaven. Morda bi bilo treba spremeniti tudi politiko štipendiranja, ki danes zahteva malce drugačne oblike kot v preteklih letih.

Govorili smo tudi o tistih členih zakona o osnovnih šolah, ki govore o napredovanju učencev s slabimi ocenami. Dejstva kažejo, da zaradi tega v mnogočem pouk šepa. Člen naj bi omejili vsaj glede slovenskega jezika in matematike, ki predstavljata osnovo celotni nadaljnji izobrazbi.

Predsednik občine Stane Nunčič je nato spregovoril navzočim in naglasil svoje zadovoljstvo nad tem, da se je skrb prosvetnega delavca preusmerila od finančnega razpravljanja na razmišljanje o delu, ki naj rodi bogate sadove, od katerih je odvisna prihodnost naše komune.

Izvoljen je bil tudi nov odbor. Po končanem zborovanju so si udeleženci ogledali »Gorjupovo galerijo« v kostanjeviški šoli, ki jo je razlagal akademski slikar Miro Kugler, zatem pa likovno razstavo Borčič-Kugler ob spremni besedi ravnatelja šole Lada Smrekarja.

M. S.

»Ata, kupi mi ... medveda!« si želijo otroci za Novoletno jelko. Tudi tale medved, ki je v Brestanici mirno poziral naši kameri, želi skleniti prijateljstvo z marljivim dečkom ali deklico. Čigav bo?

Pripojitev posestva »Matija Gubec« h kmetijski zadrugi

Delavski svet kmetijskega posestva »Matija Gubec« iz Leskovca je na seji 8. decembra sklenil, da se podjetje s 1. januarjem 1963 z vso aktivo in pasivo pripoji h kmetijski zadrugi v Vidmu-Krškem in da se s svojimi nasadi vključi v sadjarsko ekonomsko enoto pri zadrugi.

Tudi zadružni svet kmetijske zadruge je na svoji seji 14. decembra glasoval za predlog o pripojitvi posestva. V ta namen je izvolil v zadružni svet inž. Marjana Zupana in Milana Kozoleta kot predstavnika posestva. V upravni odbor pa sta bila izvoljena Justin Pacek in Anton Božič.

V tem mesecu bodo izvedene vse priprave za pripojitev posestva k zadrugi.

DANES SEJA ObLO

Predsednik občinskega ljudskega odbora Videm-Krško Stane Nunčič je za danes sklical sejo obeh zborov občinskega ljudskega odbora. Na skupni seji je predvideno poročilo in razprava o otroškem varstvu, o določitvi plačevanja amortizacije za specialno motorno vozilo po dvojni stopnji, razrešitev in imenovanje v. d. direktorja gostinskega podjetja »Pod Gorjanci« v Kostanjevici in sklepanje o spremembi pravil sklada za pospeševanje komunalne dejavnosti. Na ločenih sejah bodo odborniki med drugim razpravljali o odloku o priznavalninah, odloku o določitvi količine vina, ki ga smejo proizvajalci uporabiti doma brez plačila prometnega davka, o spremembah proračuna občine, o začasnem financiranju potreb občine v prvem tromesečju 1963, o skladu za pospeševanje komunalne dejavnosti in o pripojitvi gostišča »Pri mostu« k hotelu »Sremič«. Zbor proizvajalcev bo ločeno razpravljal še o predlogu za skrajšanje delovnega časa v podjetju »Elektro Krško«.

Počastili so spomin Momčila Popovića

13. decembra je imela osnovna organizacija ZDRUŽENJA REZERVNIH OFICIRJEV IN PODOFICIRJEV V KRŠKEM občni zbor. Iz poročila tajnika organizacije Janeza Drnovška je razvidno, da je bilo vodstvo organizacije delavno in bi doseglo še večje uspehe, če bi se člani organizacije bolje udeleževali predavanj. Prav tako mnogi še niso poravnali članarine.

Občni zbor je pozdravil tudi predsednik občinskega odbora ZROP Slavko Kunej, ki je pozval člane, naj bodo bolj disciplinirani in se strokovno izpopolnjujejo, ker to zahteva od njih domovina.

Politični pregled o mednarodnih dogodkih je podal podpolkovnik Dukić.

Člani organizacije ZROP so odločno obsodili delovanje fašistično-ustaških zločincev v Zahodni Nemčiji in z enominutnim molkom počastili spomin ubitega Momčila Popovića. Grajali so tudi tiste člane, ki odhajajo v Zahodno Nemčijo na hlapčevsko delo.

Občni zbor je izvolil novo predsedstvo, komisijo za strokovno izobraževanje in delegate za občinsko konferenco.

Rešen prevoz otrok s Pijavškega

V zadnji številki našega lista smo v posebnem sestavku opisali problem prevoza šoloobveznih otrok s Pijavškega v Krško. Te dni smo zvedeli razveseljivo vest, da je ObLO sklenil z 18. decembrom vzpostaviti avtobusno progo Pijavško—Krško. Odhod avtobusa s Pijavškega bo ob 7. zjutraj, iz Krškega pa okoli 12. ure. Avtobus bo vozil otroke tudi k popoldanskemu pouku. Ljudje s Pijavškega so vest sprejeli z velikim odobravanjem. Ker bo organizacija prevoza otrok občino precej stala, bi bilo prav, da se tudi ostali ljudje čimveč poslužujejo redne avtobusne proge in s tem zmanjšajo stroške. Vsekakor bodo del sredstev morali prispevati tudi starši otrok.

Pomembna seja zadružnega sveta

14. decembra je bila seja zadružnega sveta kmetijske zadruge v Vidmu-Krškem. Predsednik zadružnega svega DANIJEL PLANINC je predlagal bogat dnevni red in pozval člane, naj sodelujejo v razpravi. Predlog o pripojitvi posestva »Matija Gubec« iz Leskovca h kmetijski zadrugi Videm-Krško so člani zadružnega sveta pozdravili in glasovali zanj. Svet je tudi potrdil investicijski načrt za obnovo hruškovega in jabolčnega nasada v Stari vasi na površini 265 hektarov in glasoval za najete investicijskega posojila v znesku 305 milijonov dinarjev za izvedbo tega načrta. V razpravi so člani predlagali, naj bi zadruga napravila poprej preizkus na 30 hektarih, da se vidi, če bodo jabolka in hruške uspevale v bližini tovarne. Postavljeno je bilo tudi vprašanje, kako se bodo preživljali starejši kmetje, ko bodo oddali vso svojo zemljo zadrugi.

Svet je tudi potrdil investicijski načrt za obnovo vinogradniškega nasada v Sremiču na površini 43 hektarov in 7,5 hektara breskovega nasada na Polšci. Svet je glasoval za najetje posojila za obnovo vinogradniških površin na Sremiču v znesku 81,922.297 dinarjev in za breskov nasad v znesku 8,933.891 dinarjev.

Sprejet je bil tudi investicijski načrt za gradnjo klavnice v Žadovinku in izglasovan sklep o najetju investicijskega posojila za to gradnjo v znesku 200 milijonov dinarjev. Člani sveta so sicer za predlog glasovali, pripomnili pa so, da podjetje »Meso« iz Vidma-Krškega ne bi smelo podreti klavnice prej, dokler ni dokončne odločbe o novi gradnji.

Zadružni svet je tudi odobril najetje investicijskega posojila za nakup traktorja Fergusona 65 KS s priključki v skupni vrednosti 4,354.000 dinarjev. Traktor bo služil za oranje večjih površin ter predvsem za siliranje. Lastnih sredstev za nakup traktorja bo zadruga vložila 887.000 dinarjev.

Na seji je bilo imenovanih tudi več komisij.

V komisijo za sestavo tarifnega pravilnika so bili imenovani: Franc Juvanc za predsednika, Jože Romih, Lojze Babič, Janez Levičar, inž. Dušan Herzog in inž. Marjan Zupan za člane.

V komisijo za sestavo pravilnika o delovnih razmerjih: Branko Bajc za predsednika, Jože Rajterič in Justin Pacek za člana.

V komisijo za sestavo HTV pravilnika: Branko Bajec za predsednika, Boris Šepec, inž. Dušan Herzog, Emil Klakočar in Vinko Puntar za člane.

V komisijo za požarno varnost: Vinko Puntar za predsednika, Ivan Planinc, Franc Škrabec, Emil Klakočar in Ivan Kozole za člane.

Zadružni svet je sklepal še o nekaterih vlogah in prošnjah. Ugodil je prošnji Občinske zveze prijateljev mladine in dodelil 25.000 dinarjev za novoletno jelko.

Odkrita razprava v Orehovcu

30 članov krajevne organizacije SZDL v Orehovcu pri Kostanjevici se je v nedeljo, 9. decembra, zbralo na redni konferenci organizacije To je bila za vas zares velika udeležba. Konferenci je prisostvoval tudi sekretar občinskega odbora SZDL Slavko Lipar.

Predsednik KO Ivan Kavčič je o delu organizacije med drugim povedal tudi tole:

»V organizacijo je vključenih 43 ljudi, lahko bi jih pa bila za vas zares velika udeležba ne kažejo dovolj zanimanja za delo organizacije. Če pogledamo koristi, ki jih imamo od naše socialistične družbe, pa ugotovimo, da je iz naše vasi zaposlenih okoli 30 ljudi in da od sedmih dijakov pet prejema štipendije. V Spodnjem Orehovcu se je s pomočjo družbenih sredstev uredila občinska glavna pot, letos smo dobili v vasi industrijski tok itd.«

Navzoči so se zavzeli za povečanje članstva organizacije. Diskutanti so v glavnem obravnavali krajevne probleme. Predlagali so, naj se zgradi rezervoar, iz katerega bi črpali vodo v primeru požara, in popravijo nekatere poti.

Člani organizacije so soglašali, da se priključi njihova organizacija h KO SZDL v Kostanjevici in ustanovi podružnica KO v Orehovcu. Na koncu so izvolili tričlanski sekretariat podružnice in delegata za občinsko konferenco.

Vsak četrtek: v vsako hišo našega okraja DOLENJSKI LIST!

desetino na hlevskem gnojišču, katerega so fašisti skrbno branili, ker je bil iz hleva najboljši dostop v grad. Neprestano je regljala težka italijanska breda, s katero je vžigal sam italijanski oficir po moji desetini na gnojišču. Po silovitem naladu nam je le uspelo vdreti v grad. Tedaj šele se je pričel pravi boj: fašisti so nas zasipali z bombami, celo po več skupaj so jih zvezali in jih metali med nas, toda vse to nas ni ustavilo. Zavzemali smo sobo za sobo, v katerih smo našli na mizah in v shrambah vse polno grajskih dobrot. Nihče od nas se takrat ni zmenil zanje, čeprav smo bili vsi zelo potrebni prigrizka.

Italijanski fašisti in ostali izdajalci, ki so bili v gornjih prostorih gradu, so začeli metati ročne bombe po stranskih dimnikih v sobo, kjer smo bili mi. Toda nismo obupali. Fašisti so se zatekli v sobo, kjer so imeli skladišče moke in sladkorja. Iz vreč, v katerih je bila moka in sladkor, so si napravili barikado. V tej borbi so padli italijanski oficir, grofica in njen sin Pubi. Borba v gradu se je nadaljevala, rafali iz mitraljeza in eksplozije ročnih bomb so nas skoraj docela oglušili. Fašisti so bili močno zabarikadirani v sobi oziroma v skladišču, in jim nismo mogli do živega, saj so bile stene gradu debele po en meter. Odločili smo se in nanosili v grad slame in jo zažgali, vendar smo morali to napraviti šestkrat, preden je grad začel goreti. Med tem časom so naši skrbni intendantje že docela opravili svojo nalogo ter izpraznili vsa grajska skladišča, svinjske in goveje hleve. Mi smo se še kar naprej borili v gradu, in ko je bila ura tri zjutraj, se je pričel valiti gost dim — grad je pričel pošteno goreti.

Tomšičeva brigada, ki je bila zadolžena za zavarovanje poti iz smeri Trebnje, se je medtem že spopadla z Italijani, ki so hiteli na pomoč napadeni postojanki, mi pa smo še vedno napadali goreči grad in čakali, kdaj bodo fašisti vdrli iz gradu. Na vseh položajih našega zavarovanja se je razplamtelo pravo bojno neurje. Italijani in belogardisti so pritiskali na pomoč od vseh koncev in krajev, mi pa smo še vedno čakali na izpad fašistov iz gorečega gradu. Ker so bili prepričani, da pride kmalu pomoč, so še kar naprej vztrajali v gradu. Grof, ki je zamenjal padlega italijanskega oficirja, je od silne vročine in dima, ki se je valil po gradu, popolnoma oslepel. Od njega je prevzel povelje nad fašisti domači izdajalec Mavsar.

Mi položajev nismo zapustili ter smo stalno napadali. V utrjenem skladišču so se fašisti krčevito upirali. Ura je bila že ena popoldan, ko smo bili že vsi prepričani, da postojanke ne bo mogoče zavzeti. Komandant brigade je dal nalog, da zapustimo svoje položaje, ko zaslišimo grofa, kako kliče iz gradu komisarju, da se predajo. V znak predaje so italijanski fašisti zapeli italijansko pesem »Avanti popolo, bandiera rossa« ter po vrveh spuščali svoje orožje skozi okna, mi pa smo jih gonili po gorečih stopnicah iz gradu v hlev. Ko je Bocon (Čiko) gnal zagrizenega fašista, ga je le-ta napadel in mu hotel odvzeti puško. Bil sem ravno v hlevu, ko zaslišim Čikov klic: »Ris! Ris!« Planil sem iz hleva kot pravi ris in videl, da fašist beži. Ker bi ga ne dohitel, sva s Čikom oddala vsak po en strel, da se je mrtev zgrudil.

Vojni plen pri tem napadu je bil: ena težka breda, dva lahka mitraljeza, 21 pušk ter municija. Po 30-urni borbi pa so bile naše izgube: trije mrtvi in šest ranjenih. Padli so tovariši Hrastar (Leon), ki je bil komandir voda, mitraljezec Herman in še en borec.

Čeprav smo bili vsi zelo izmučeni in izčrpani, smo se, ponosni na zmago, s pesmijo vračali na položaje v Staro goro, novim borbam in novim zmagam naproti.

Naša brigada je imela nalogo zavzemati predvsem sovražnikove postojanke in je pri tem delu dosegla izredne uspehe ter je bila pohvaljena od Glavnega štaba NOV; kot najboljša je prejela prehodno zastavico.

Težki so bili boji, težko priborjene zmage, vendar smo vse trpljenje prenašali z dobro voljo in zavestjo, da se borimo za lepše življenje, za svobodo. S pesmijo na ustih smo jurišali in zavzemali sovražnikove postojanke.

IVAN KOŠIR-RIS

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE NOVO MESTO

Ragovska 1 — tel. 21-126

OBVESČA INVESTITORJE, GRADBENA, INDUSTRIJSKA IN OSTALA PODJETJA, DA OPRAVLJA ELEKTRIČNE INSTALACIJE ZA JAKI TOK NEOMEJENIH MOČI, ELEKTRIČNE INSTALACIJE ZA ŠIBKI TOK (TELEFON IN SIGNALIZACIJA) TER STRELOVODNE NAPRAVE

Previjamo in popravljamo električne stroje vseh vrst in moči, vključno z avtoelektriko.

Opravljamo servisno službo za proizvode HIMO, TOBI, GORENJE, ELRA, ELMA IN SATURNUS.

Naročena dela opravljamo kvalitetno in po nizkih cenah.

Priporočamo se za naročila in čestitamo za NOVO LETO!

Prijateljem dobre knjige želi srečno leto 1963

Dolenjska založba Novo mesto

in priporoča za novoletno darilo:

Dolenjski zbornik, 1961, 1500 din

Dolenjska zemlja in ljudje, 1500 din

Lepo darilo za šolarja je mladinska povest T. Seliškarja:

Jadra na robu sveta, 790 din.

Izdala Dolenjska založba

Investicijski biro NOVO MESTO

vošči za novo leto vsem delovnim kolektivom v okraju in v vsej domovini, želeč jim v prihodnjem letu še mnogo uspehov pri delu!

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE KERAMIČNIH IZDELKOV

»KERAMIKA« Novo mesto

ČESTITA

CENJENIM STRANKAM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM OB VSTOPU V LETO 1963 IN SE PRIPOROČA!

Prisrčne novoletne čestitke z najboljšimi željami pošilja vsemu delovnemu ljudstvu FLRJ

VODNA SKUPNOST DOLENJSKE

Lesna industrija

ZORA ČRNOMELJ

želi vsem delovnim kolektivom in posameznikom v letu 1963 še mnogo uspehov in zadovoljstva!

OB NOVEM LETU ŽELIMO VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU NAŠE DOMOVINE VSO SREČO IN MNOGO ZADOVOLJSTVA!

★

Podjetje za popravljanje železniških voz — DOBOVA

VSEM INVESTITORJEM, DELOVNIM ORGANIZACIJAM V PODJETJIH IN USTANOVAH, KAKOR TUDI OSTALEMU PREBIVALSTVU DOLENJSKE, BELE KRAJINE IN SPODNJEGA POSAVJA VOŠČI ZA NOVO LETO IN SE SE NADALJE PRIPOROČA ZA NAROČILA

SGP „PIONIR“ NOVO MESTO

Vso srečo v novem letu!

Železniško transportno podjetje — NOVO MESTO

z enotami: Sekcija za vzdrževanje proge Novo mesto, Sekcija za vleko Novo mesto, Sekcija za signalno varnostne naprave Novo mesto, Prometna sekcija Novo mesto in Grosuplje

TOPLO ČESTITA ZA NOVO LETO!

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN ZNANCEM, VSEM OBČANOM IN OSTALIM DELOVNIM LJUDEM ŽELIMO SREČNO LETO 1963!

★

Obrtno kovinarsko podjetje

DOBOVA

KMETIJSKO GOZDARSKO PODJETJE BREŽICE

ŽELI V PRIHODNJEM LETU VSO SREČO TOVARIŠEM IN TOVARIŠICAM, ZAPOSLENIM V KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU!

SREČO, ZADOVOLJSTVO IN VSE NAJLEPŠE ŽELI V PRIHODNJEM LETU

LESNO PREDELOVALNO PODJETJE METLIKA

Obrtno podjetje »ELA« Novo mesto

TOPLO ČESTITA ZA NOVO LETO VSEM SVOJIM STRANKAM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM!

ŠE NADALJE SE PRIPOROČAMO ZA ZAUPANJE IN NAROČILA TER VOŠČIMO VSO SREČO V LETU 1963!

Splošno kovinsko podjetje »KOVINA« — Bizeljsko

OB VSTOPU V LETO 1963 ČESTITAJO IN POZDRAVLJAJO:

MESTNA KLAVNICA — METLIKA

PEKARIJA — METLIKA

FOTO-KINO — METLIKA

Kmetijska zadruga BREŽICE

ŽELI USPEHOV POLNO LETO 1963
VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN ZNANCEM
TER SE PRIPOROČA ZA NADALJNJE
SODELOVANJE!

PRISRČNE NOVOLETNE ČESTITKE POSILJAMO VSEM BELOKRANJCEM DOMA IN V TUJINI, ŽELEČ JIM V PRIHODNJEM LETU NOVIH USPEHOV!

KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ

DELOVNI KOLEKTIV

OPEKARNE BREŽICE

ŽELI SREČNO LETO 1963
VSEM DELOVNIM LJUDEM
SPODNJEGA POSAVJA!

VSEM, KI SE UKVARJAJO
S KMETIJSTVOM IN GOZDARSTVOM
VOŠČIMO ZA NOVO LETO
IN SE PRIPOROČAMO!

KMETIJSKA ZADRUGA BRESTANICA

Agroservis Brežice

PRIPOROČAMO
SVOJE USLUGE
IN ČESTITAMO
OB VSTOPU
V NOVO 1963. LETO!

VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE DOMOVINE VOŠČIMO V NOVEM LETU VSO SREČO IN SE JIM PRIPOROČAMO!

KONFEKCIJA PAPIRJA VIDEM-KRŠKO

NAJ VAS SPREMLJAJO
V LETU 1963
NAŠE PRISRČNE
ČESTITKE
IN NAJBOLJŠE ŽELJE!

JUGOTANIN SEVNICA

Vsem tovarišem in tovarišicam v naši občini prisrčno čestitamo za novo leto, pripadnikom naše slavne JLA pa voščimo za njihov praznik — 22. december!

Občinski ljudski odbor Videm-Krško

OBČINSKI KOMITE ZKS • OBČINSKI ODBOR SZDL • OBČINSKI KOMITE LMS • OBČINSKI ODBOR ZB • OBČINSKI SINDIKALNI SVET IN OSTALE ORGANIZACIJE

SVOJE
POSLOVNE PRIJATELJE
IN VSE DELOVNO
LJUDSTVO FLRJ
POZDRAVLJAMO
ZA NOVO LETO,
PRIPADNIKOM
JUGOSLOVANSKE
VOJSKE
PA ČESTITAMO
ZA 22. DECEMBER!

KMETIJSKA ZADRUGA „ZASAVJE“ SEVNICA

ŽELI SREČNO LETO 1963 VSEM KMETOVALCEM NA SVOJEM OBMOČJU!

NOVO LETO POZDRAVLJAMO Z NESTETIMI NOVIMI USPEHI! OB VSTOPU V LETO 1963 VOŠČIMO VSE NAJBOLJŠE VSEM POTROŠNIKOM ELEKTRIČNE ENERGIJE, PRAV TAKO TUDI OSTALEMU DELOVNEMU LJUDSTVU NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE!

Mizarska produktivna zadruga SEVNICA

ZA NOVO LETO 1963
POSILJAMO
ISKRENE POZDRAVE
IN ČESTITKE
VSEM DELOVNIM
KOLEKTIVOM,
POSEBNO PA
PREBIVALSTVU
SEVNIŠKE OBČINE!

KOPITARNA SEVNICA

Naj živi
22. december
praznik
naše slavne
JLA!

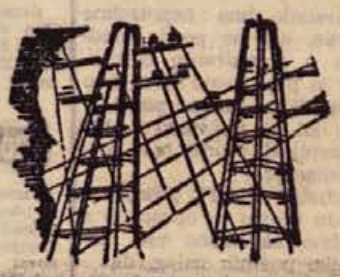

ELEKTRARNA BRESTANICA

VSEM, KI SE POSLUŽUJEJO NAŠIH TRANSPORTNIH USLUG, ČESTITAMO ZA NOVO LETO IN SE PRIPOROČAMO ZA NADALJNJA NAROČILA!

„TRANSPORT“ VIDEM-KRŠKO

MIZARSKA DELAVNICA Brestanica

OPRAVLJA
NAROČENA DELA
KVALITETNO,
HITRO
IN PO ZMERNIH
CENAH!
SREČNO
IN ZADOVOLJNO
LETO 1963!

SVOJIM STRANKAM
VOŠČI SREČNO NOVO LETO **1963**

MESNICA BRESTANICA

PREBIVALCEM BREŽIC IN OKOLICE, KAKOR TUDI OSTALIM OBČANOM, ŽELIMO V LETU 1963 VSO SREČO IN MNOGO NOVIH USPEHOV PRI DELU!

TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

Vso srečo v novem letu voščijo:

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 20. decembra: **Julij**
Petek, 21. decembra: **Tomaž**
Sobota, 22. decembra: **Dan JLA**
Nedelja, 23. decembra: **Viktorija**
Ponedeljek, 24. decembra: **Eva**
Torek, 25. decembra: **Duško**
Sreda, 26. decembra: **Štefan**
Četrtek, 27. decembra: **Janez**
Petek, 28. decembra: **Živko**

ČESTITKA

Ljubi mami **Ani Krošelj** iz Arnovih sel, Artiče pri Brežicah, čestitajo za 92. rojstni dan in ji želijo še mnogo srečnih in veselih dni: hčerka Veronika z možem Janezom in Anče z družino Molan.

MALI OGLASI

PISCANCI ZA POHANJE se dobijo na Drski 2, Novo mesto — Srečno novo leto!

ENOSOBNO STANOVANJE z vsemi pritiklinami prodam po ugodni ceni ali oddam po dogovoru ženski nad 50 let (prednost zdravstvene delavke), ki bi gospodinjila. Pogoj: srčna kultura in uvidevnost do bolnika. Naslov v upravi lista (1528-62).

ŽENSKI SIVALNI STROJ »Nechi«, dobro ohranjen prodam. Dilančeva 13, Novo mesto.

DVE PEČICI na drva in premog znamke »Plamen« (I) in »Tobi« prodam. Olga Zupančič, Trebnje 67.

VINOGRAD (15 a) s košenico in z opeko krito zidanico, v dobrem stanju, prodam Cerovcu pri Riglju. Mirko Fink, Meniška vas 39, Dol. Toplice.

MAJHNO POSESTVO z gospodarskim poslopjem, 3 ha zemlje, v Sp. Vodalah, p. Tržišče, prodam. Pojasnila dobite pri Jožefi Križman, G. Ponikve 14, p. Trebnje.

GOSPODINJO od 30—40 let iščem k tričlanski družini. Dana Butara, »Kompas«, Ljubljana, Titova 12.

NEDOGRAJENO trisobno stanovanje z nekaj vrta ob cesti v Gotno vas prodam. — Naslov v upravi lista (1532-62).

NOVO KUHINJSKO POHIŠTVO poceni prodam. Cesta talcev 5, Novo mesto.

Upoštevajte, ko čestitate!

Marsikdo ima nepotrebne izdatke, ker ne pozna predpisov o frankiranju čestitk. Spet je pred nami novo leto in marsikomu bomo pisali — toda: ali bo na vsaki čestitki dovolj ali morda celo preveč znamk?

Podjetje za PTT promet v Novem mestu je opozorilo s posebno okrožnico vse koristnike poštnih uslug, da

— smejo vsebovati čestitke, ki so razmnožene s tiskom ali pa so pisane z roko in so namenjene za državne praznike (Novo leto, 1 maj in 29. november), neomejeno število besed, frankirane pa morajo biti v medkrajevnem prometu 16 din, v krajevnem prometu pa 8 din. Čestitke v krajevnem prometu, ki so naslovljene na koristnike poštnih predalov z napisano številko predala, frankiramo samo s 5 din.

— Čestitke, ki niso za državne praznike (za rojstne dneve, odlikovanja, diplome in podobno) in so pisane z roko ali s pisalnim strojem, ne smejo vsebovati več kot 5 besed. Naslov, datum in podpis se pri tem ne štejejo v besedilo. Tudi taka čestitka je frankira z 10, 8 oziroma s 5 dinarji. Če pa ima taka čestitka več kot 5 besed, jo pošta smatra za dopisnico in mora imeti znamko za 15 din, oziroma za pismo, če ima obliko pisma in mora biti frankirana s 25 dinarji.

IN NIKAR NE POZABITE: pošte vas lepo prosijo, ne odlašajte s čestitkami na zadnji dan leta! Že od 15. decembra dalje pošiljajo kolektivi, ustanove in zasebniki novoletne čestitke; le tako bo mogoče pravočasno in pravilno razdeliti grmado pisem, dopisnic, tiskanih čestitk in brzojavk, ki jih je iz leta v leto več! Odločite se tudi vi — in še danes ali jutri čestitajte znancem, prijateljem in svojim dragim za novoletne praznike!

PREKLICI

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 2651 na ime **Rafko Miloševič**, Vitkovič-Bratinac.

*

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 56398 na ime **Antonija Martinjak**, Ljubljana, Kozarje 93.

*

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 306036 na ime **Ivanka Murn**, in št. 306037 na ime **Lidija Murn**, obe iz Obrha 12, Dol. Toplice.

*

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 485274 na ime **Miha Turk**, Stopiče 5,

*

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 310389 na ime **Marija Krevs**, Biška vas 20, p. Mirna peč.

*

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 498147 na ime **Ivan Šfublar**, Črmošnjice 15, Semič

*

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 460263 na ime **Stanko Pugelj**, Stranska vas 39, Novo mesto.

KINO

Brestanica: 22. in 23. dec. ameriški barvni film »Dober dan, žalost«, 26. in 27. dec. ameriški barvni film »Vrtoglavica«.

Brežice: 21. dec. francoski film »Vreli asfalt«, 22. dec. sovjetski film »Vstajenje« — I. del, 23. in 24. dec. jugoslovanski barvni film »Stopnišče hrabrosti«, 26. dec. sovjetski film »Vstajenje« — II. del.

Metlika: 22. in 23. dec. francoski film »Slabe žene«, 26. dec. češki film »Romeo, Julija in tema«.

Kostanjevica: 23. dec. ameriški film »Mož v sivi obleki«.

Novo mesto — Krka: od 25. do 27. dec. »Veliko pričakovanje«.

Senovo: 22. in 23. dec. ameriški film »Bratje Karamazovi«, 26. in 27. dec. ameriški film »Velikan« — I. del.

Sevnica: 22. in 23. dec. poljski film »Križarji«, 26. dec. švedski film »Pouk o ljubezni«.

Šentjernej: 22. in 23. dec. ameriški film »Tarzanova borba za življenje«.

Trebnje: 22. in 23. dec. angleški film »Ključ«, 26. dec. angleški film »Tomy Still pije«.

Semič: 23. dec. angleški film »Operacija Amsterdam«, 26. dec. poljski film »Smrti zapisani«.

Črnomelj: 21. in 23. dec. amer. film »Tarzanova borba za življenje«, 25. in 26. dec. ital. film »Kapos«, 28. dec. italijanski film »Vojna se nadaljuje«.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: **Anton Klun**, delavec iz Rapljevega, je padel in si poškodoval prsni koš; **Rudolf Kobe**, uslužbenec iz Srednjih Radencev, si je pri padcu z motorja poškodoval glavo; **Alojzu Božiču**, delavcu iz Smolenje vasi, je tram padel na levo nogo; **Milan Avsec**, zidar z Dolža, je padel s kolesa in si poškodoval desno dlan; **Viktor Burnik**, osebni upokojenec iz Trebnjega, se je udaril v desno nogo; **Anton Benčina**, invalidski upokojenec iz Ljubljane, se je s sekiro usekal v levo roko; **Miha Smalcelj**, posestnik iz Novih Laz, je padel in si poškodoval desno roko; **Jože Drobne**, sin delavca iz Straže, je padel po stopnicah in si poškoval glavo; **Ivan Skufca**, ključavničarski vajenec iz Irče vasi, se je s sekiro usekal v levo zapestje.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: **Janez Ajster**, delavec iz Koritnega, je padel na poti in si poškoduval levo ramo; **Anton Berkovič**, delavec iz Stare vasi pri Brežicah, je padel na poti ter si zlomil levo nogo v gležnju; **Vidi Bučar**, ženi delavca iz Avguštin, je spodrsnilo na poti, poškodovala si je desno nogo; **Alojz Remih**, posestnik iz Presladola, je padel v 3 metre globok jarek ter si poškodoval glavo; **Marija Kostanjšek**, delavka iz Sromelj, se je poparila s kropom po levi nogi; **Martin Kostanjšek**, sin posestnika, se je prevrnil z voza in si zlodil levo roko v nadlehtju.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD VIDEM-KRŠKO

V novembru sta bila rojena dva dečka.

Poročili so se: Franc Mlakar, avtomehanik iz Vidma-Krškega, in Ema Zajber, gospodinjska pomočnica iz Zdol; Marko Ivanič, uslužbenec LM iz Brestanice, in Katarina Furlanič, vzgojiteljica iz Vidma-Krškega; Pavel Golič, električar s Sp. Libne, in Marija Hajnoš, delavka iz Vidma-Krškega; Karel Zupan, delavec iz Pečic, in Marija Germšek, gospodinja iz Kostanjka.

Umrli so: Vincenc Cerovšek, kmetovalec s Strmega rebra, star 61 let; Jožef Hostnik, upokojenec iz Vidma-Krškega, star 76 let; Marija Stupica, osebna upokojenka iz Vidma-Krškega, stara 77 let; Ana Marvin, družinska upokojenka iz Vidma-Krškega, stara 74 let; Albin Kerin s Strmega rebra je umrl v Nemčiji 8. maja 1962 in bil vpisan naknadno po čl. 44 ZDMK.

MATIČNI URAD SEMIČ

Rojstev v novembru ni bilo.

Poročili so se: Ludvik Macele, šofer iz Gabra pri Semiču, in Antonija Majerle, delavka iz Lipovca; Franc Ogulin, kleparski pomočnik iz Strekljevca, in Marija Sutlič, delavka iz Vapče vasi; Alojz Ogulin, delavec s Hriba pri Cerovcu, in Antonija Malenšek, delavka iz Kašče; Anton Kambič, poljski delavec iz Črešnjevca pri Semiču, in Marija Malnarič, delavka iz Omote.

Umrli so: Marija Absec, kmetovalka iz Črešnjevca pri Semiču, stara 83 let; Uršula Mavsar, kmetovalka iz Kašče pri Semiču, stara 82 let; Frančiška Vidmar, kmetovalka iz Vrtače pri Semiču, stara 62 let.

MATIČNI URAD GRADAC

V decembru ni bilo rojstev ne porok.

Umrla sta: Jože Smuk iz Gradca, star 80 let, in Bara Starašinič, gospodinja z Otoka, stara 59 let.

MATIČNI URAD BOŠTANJ

V novembru sta bila rojena en deček in ena deklica.

Poročili so se: Alojz Jekoš, uslužbenec iz Boštanja, in Angela Suhadolčan, kmetovalka iz Križa; Alojz Božič, delavec, in Martina Jazbec, delavka, oba iz Boštanja; Leopold Škerget, upokojenec, in Zofija Dobovšek, gospodinja, oba iz Boštanja.

Umrli so: Alojz Knez, upokojenec iz Šmarčne, star 64 let; Jožefa Stopar, kmetovalka iz Boštanja, stara 68 let; Jožefa Judež, kmetovalka iz Kompolja, stara 76 let; Marija Kovač, gospodinja iz Loga, stara 78 let.

MATIČNI URAD NOVO MESTO

V času od 10. do 17. decembra je bilo rojenih 22 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se: Marko Surla, mizarski pomočnik iz Stranske vasi, in Ana Bukovec, delavka iz Gor. Mraševega; Janez Redek, delavec iz Mačkovca, in Ana Brudar, delavka iz Gotne vasi; Ranko Darmanovi, oficir JLA, in Bernardka Kramarič, uslužbenka, oba iz Črnomlja.

Umrli so: Terezija Pavlič, delavka iz Žadovinka, stara 26 let; Urška Jermančič, gospodinja iz Drušče, stara 74 let; Josipina Mustar, gospodinja iz Gorenje vasi, stara 58 let; Janez Šuštaršič, invalid z Vel. Podlubna, star 55 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Krnc iz Trščine — Silva, Vera Bučar iz Bušinca — Jožeta, Cvetka Zupančič iz Dešeče vasi — Jožeta, Elza Smrke iz Irče vasi — Marjana, Alojzija Imperl iz Sevnice — Danico, Marija Stopar iz Velikega Bana — Janeza, Ivanka Bucik iz Črnomlja — Renato, Marija Bartelj iz Pugleda — Marijo, Ana Avbar iz Gor. Straže — Damjano, Cvetka Košak iz Družinske vasi — Draga, Pepca Bevc iz Debenca — Jožico, Angela Krampelj iz Ribnice — Andrejko, Ana Klemenčič z Goriške vasi — Antona, Zora Vavtar iz Bistrice — Stefana, Helena Tekavec iz Kočevja — Marjana, Božidara Uršič iz Črnomlja — Gorazda, Marija Šimc iz Geršičev — Jožeta, Nežka Švajger iz Vranovičev — Franceta, Tatjana Pust z Grma — Stanka, Ivanka Pertinač iz Kočevja — Rajka, Ema Vidmar iz Češnjevka — Alojza, Štefka Poglajen iz Potoka — Ireno, Vida Rataj iz Jame — Nado, Anica Ferenčak iz Rajndola — Majdo, Zofija Mežnaršič iz Dol. Polja — Rajka, Barica Cajnar iz Križevske vasi — Antona, Ana Mrvar iz Gotne vasi — dečka, Marija Janc iz Ždinje vasi — deklico, Marija Levstik iz Sevnice — dečka, Antonija Podržaj iz Križa — dečka, Ana Bartolj iz Velikega Cerovca — dečka, Jožefa Bakšič iz Čistega brega — dečka, Marija Žefran iz Gotne vasi — deklico in Darinka Darovec iz Gor. Straže — deklico.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ana Sekoranja iz Zdol — dečka, Pavla Topol iz Laduče — dečka, Marija Černelič iz Brezine — dečka, Jožefa Franko iz Velike Doline — dečka, Angela Gramc iz Cerkelj — deklico, Ana Piperkovič iz Brežic — dečka, Ljudmila Štrasner iz Velikega Obreža — deklico in Marija Mikec iz Brežic — deklico.

OD 1. DO 18. DECEMBRA 1962:

684 NOVIH NAROČNIKOV

V zadnjih 8 dneh se je prijavilo kar **209 novih naročnikov**; največ so jih pridobili pismonoše, kolektiv KREMENA pa je poslal 10 novih naročnikov. Če seštejemo vse tiste naročnike, ki so jih poslale posamezne pošte in posamezniki, dobimo takle občinski pregled: **Brežice** 67 novih naročnikov, **Črnomelj** 37, **Metlika** 30, **Novo mesto** 227, **Trebnje** 52, **Sevnica** 65, **Videm-Krško** 157, razne pošte 42 in inozemstvo 7 novih naročnikov. Skupno pa smo zbrali v 18 dnevih že 684 novih naročnikov:

BREŽICE:	**67 novih naročnikov**
ČRNOMELJ:	**37 novih naročnikov**
METLIKA:	**30 novih naročnikov**
NOVO MESTO:	**227 novih naročnikov**
TREBNJE:	**52 novih naročnikov**
SEVNICA:	**65 novih naročnikov**
VIDEM-KRŠKO:	**157 novih naročnikov**
Razne pošte:	**42 novih naročnikov**
Inozemstvo:	**7 novih naročnikov**

Med poštami še vedno vodi **PTT enota Novo mesto** s 119 novimi naročniki (**Vinko Dragman** jih je pridobil že 53, Nace Pavec 22 itd.); na drugem mestu je **PTT enota Videm-Krško** s 43 naročniki, sledi pa: pošta **Leskovec pri Krškem** s 35 novimi naročniki, od katerih jih je Anica Roštohar pridobila sama 29; pošta **Sevnica** (33 naročnikov), pošta **Brežice** (25 novih naročnikov) itd.

Vse pismonoše, uprave pošt, sindikalne podružnice in krajevne organizacije SZDL v vseh občinah Spod. Posavja, Bele krajine in Dolenjske, prosimo, da pomagajo pri razširjanju pokrajinskega glasila SZDL na našem področju! Posebej jih prosimo, da povabijo v vrste rednih naročnikov nove prijatelje domačega lista prav te dni, ko se ljudje odločajo, kaj bodo naročili in brali v prihodnjem letu!

OBJAVE — RAZPISI —

Obvestilo ObLO Trebnje

Občinski ljudski odbor — odsek za notranje zadeve, Trebnje, sporoča, da je bilo na območju občine najdeno moško športno kolo. Lastnik naj se javi pri tukajšnjem odseku za notranje zadeve.

Prodaja osnovnega sredstva

Rabljen »Kombi« prodamo po ugodni ceni. Prednost ima socialistični sektor do 30. decembra 1962, po tem roku pa je vozilo na razpolago tudi zasebnim kupcem. **HOTEL »GRAD OTOČEC«**, Otočec ob Krki.

Prodaja osnovnih sredstev

Obrtno podjetje »Jutranjka« v Sevnici proda:
mizarsko prešo za furnir,
tračno žago in
raznovrsten drobni inventar za mizarsko obrt.

Pri nakupu imajo prednost gospodarske organizacije 8 dni po objavi, po tem roku lahko kupujejo tudi privatniki.

Obvestilo novomeške Lekarne

Lekarna v Novem mestu obvešča zdravstvene zavode in prebivalstvo, da bo imela letni popis blaga po naslednjem razporedu:

Lekarna v Novem mestu: 28. decembra od 12 ure dalje ter 29. in 30. decembra ves dan.

Lekarniška postaja v Šentjerneju: 31. decembra ves dan.

V tem času bosta obe poslovni enoti izdajali zdravila samo na nujne recepte.

Razpis delovnega mesta

Komunalna uprava občine Črnomelj sprejme v službo
dimnikarskega pomočnika.
Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Samsko stanovanje priskrbljeno.

Plenum sindikalnega sveta

V soboto, 15. decembra, so na plenumu OSS v Novem mestu med drugim razpravljali tudi o uspehu razgovorov, ki so jih sindikalne podružnice organizirale po delovnih kolektivih o osnutku zvezne in osnutku republiške ustave. Dosedanje razgovore so ocenili kot uspešne. Kolektivi so v njih načeli vrsto problemov s področja politike delitve, s področja odnosov med posameznimi proizvodnimi enotami in organi samoupravljanja v kolektivu ter še marsikaj, kar je posledica neizpolnjene notranje zakonodaje v kolektivu — pomanjkljivih pravilnikov in poslovnikov. Sindikat se bo v razgovorih naštetih problemov lotil tako, da bo kolektive usmerjal v pripravljanje statutov delovnih organizacij, v katerih naj vse to, kar so v razgovorih ocenili kot težavo, nasprotje ali oviro, kolektivi načnejo. Ponovne razprave o tem, kar so ugotovili v razgovorih, in pripravljanje statutov so zdaj prva naloga kolektivov.

NESREČE

TRČENJE NA LEDENI CESTI

14. decembra se je zgodila prometna nesreča na avtomobilski cesti v Krakovskem gozdu. Osebni avtomobil LJ-143-25 (voznik Ciril Simčič), ki je vozil tik za nekim kombijem, se je, ko je prehitevah kombi, zaletel v tovornjak, ki je pripeljal naproti. Škoda znaša na osebnem avtomobilu 300.000 din, na tovornjaku pa okrog 50.000 din. Telesnih poškodb ni bilo.

ŠE ENKRAT SPOLZKA CESTA!

Na avtomobilski cesti, blizu odcepa v Mačkovcu, se je v soboto zjutraj zaletel v tovornjak PU-15-42, ki ga je vozil Ivan Udovičić, osebni avtomobil TS-53742 z voznikom Ermanom Bisiocchijem. Italijanskega voznika, ki je imel v avtomobilu še nekega potnika, je pri prehitevanju tovornjaka začelo na spolzki cesti zanašati. Trčil je v zadnji del tovornega avtomobila in še laže poškodoval. Na njegovem vozilu je za 230.000 din škode.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 21. DECEMBRA: 8.40 Igra Trio Darka Škoberneta. 10.15 Pisemska scena iz opere »Evgenij Onjegin«. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Jože Šilc: Izdelava programa proizvodnje krmnih rastlin na obratih. 13.30 Z melodijami čez drn in strn. 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 17.05 »Na domači grudi« . . 18.45 Iz naših kolektivov. 20.00 Zabavni orkester Mantovani. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 22. DECEMBRA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 9.25 Zabavna glasba iz jugoslovanskih filmov. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza — dr. Franjo Janežič: Nematode ali ogorčice — novi pomembni škodljivci. 12.30 Od Istre do Makedonije. 13.30 S popevkami okoli sveta. 14.05 Skozi borbo v svobodo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.15 Plesni orkester RTV Ljubljana in pevci Marjana Deržaj, Nino Robič in Majda Sepe. 17.05 Gremo v kino. 18.30 Narodni Armiji . . . 20.00 Naš variete. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 23. DECEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra — Stane Sever pripoveduje Valjavčevega Pastirja. 9.05 Dopoldanski sestanek z zabavno glasbo. 10.00 Še pomnite, tovariši . . . Marica Dragoševa: Pod vinskimi goricami. 10.30 Matineja simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.30 Pojo naši operni pevci. 16.00 Humoreska tega tedna — Gabor Vaszary: Moj prijatelj Fener. Športna nedelja. 20.00 Izberite 17.15 Radijska igra — Roger Richard: Mala suita čakanja. 18.30 svojo melodijo.

PONEDELJEK, 24. DECEMBRA: 8.55 Za mlade radovedneže. 9.05 Petnajst minut s kmečko godbo. 10.15 Prolog k Borodinovi operi »Knez Igor«. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Milan Simič: Koristne ptice in njih zaščita. 13.30 Med rapsodijami 14.05 Uverture, baleti, intermezzi. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.10 Prvi ples v večernem mraku. 20.00 Skupni program JRT — studio Beograd.

TOREK, 25. DECEMBRA: 8.05 Jutranji pozdrav ob popularnih opernih melodijah. 9.40 Folklorna glasba iz Latinske Amerike. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza — inž. Lojze Hrček: Mednarodni kongres za vinsko trto in vino v Tbilisiju v ZSSR. 12.30 Igrajo veliki zabavni orkestri. 14.35 Domači zvoki pred durmi novega leta. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.10 Zima, zima bela. 20.00 Zabavna glasba na šestih strunah. 21.25 Naš nočni kalejdoskop.

SREDA, 26. DECEMBRA: 8.55 Tri pesmi Danila Bučarja. 11.00 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — vet. Nestor Klemenc — dr. Leon Kocjan: Pogovor o splošni tuberkulinizaciji v letu 1962. 12.30 Dvospevi iz italijanskih oper 13.30 V novem letu mnogo sreče! 15.15 Popevke ulice. 18.10 Operetni napev v ritmu. 18.45 Ljudski parlament. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino! 21.15 Panorama zabavnih melodij.

ČETRTEK, 27. DECEMBRA: 8.20 Češki zabavni ansambli. 9.25 Ljubljanski operni pevci v Donizettijevi Luciji Lammermoor. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Jože Purlan: Pridelovanje hrena. 12.30 Od valčka do cha-cha. 14.05 Vedre melodije za srečno novo leto. 15.30 Turistična oddaja. 17.05 Glasba iz Talijinega hrama. 18.10 Predstavljamo vam nove posnetke zabavne glasbe. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov 20.45 Spomini na staro Ljubljano. 22.15 Po svetu jazza.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okr. odbor SZDL v Novem mestu.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 din — Letna naročnina 900 din, polletna 450 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-3-24 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Časopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.